

इतिहासया निगूगु सफू म्हसीका

इतिहासया न्हापांगु सफू सिधय्धुंकाः थ्व निगूगु इतिहासया सफू शुरू जूगु दु। सोलोमन जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु घटनांनिसें शुरू जुयाः यरूशलेम पटन जूगु घटनाय् थ्व सफू क्वचाःगु दु। सोलोमन जुजु सीधुंकाः वया काय् रहबाम जुजु जुल। रहबामं शासन यानाच्चंबलय् यारोबामया नायःसूलय् उत्तरया कुलतय्सं विद्रोह यात, उगु विद्रोहया घटनाया लिपा थ्व सफुलिइ दच्छिनया यह्दा राज्यया इतिहास दु। ई.पु. ५८६ लय् यरूशलेम शहर तहसनहस जूबलय् तकया घटना थ्व सफुलिइ दु।

धलः पौ

सोलोमन जुजुया राज्य १:१-९:३१

१. शुरू ई १:१-१७

२. देगः दय्कूगु २:१-७:१०

३. लिपांगु ई ७:११-९:३१

उत्तरया कुलं विद्रोह याःगु १०:१-१९

यह्दाया जुजुत ११:१-३६:१२

यरूशलेमया पतन ३६:१३-२३

२ इतिहास

बुद्धिया निंति सोलोमनया प्रार्थना

१ दाऊद जुजुया काय् सोलोमनं इस्राएल राज्यया शासन बल्लाक थःगु ल्हातय् काल। परमप्रभु वया परमेश्वर वनापं दी, परमप्रभुं सोलोमनयात तसकं तःधंकादिल।

२ सोलोमनं इस्राएलयापिं सकलें नायःतय् छक्कलं सःतल, अर्थात वं दूःछिम्ह दूःछिम्ह सिपाइया कप्तानत, सछिम्ह-सछिम्ह सिपाइया कप्तानत, न्यायाधीशत, इस्राएलयापिं फुक्क नयाःत व परिवार-परिवारयापिं नायःतय् सःतल।

३ अले सोलोमन व वयाथाय् मूपिं सकल मनूत गिबोनय् च्वंगु आराधना यायेगु थासय् वन, छायाधाःसा परमप्रभुया दास मोशां मरूभूमिइ दय्कूगु परमेश्वरयागु नापलायेगु पाल अन दु।

4 परमेश्वरया बाचाया सनू यरूशलेमय् हे दु। दाऊद जुजुं बाचाया सनू किर्यत-यारीमं हया: यरूशलेमय् थःम्हं व तयेत ग्वःगु छगू पालय् तःगु खः।

5 ऊरीया काय् व हरया छय् बजलेलं दयक्कू कँय्या वेदी गिबोनय् परमप्रभुया नापलायेगु पालय् दु। उकिं सोलोमन व सकलें मनूत अन हे वन।

6 नापलायेगु पालय् जुजुं कँय्या वेदीइ होमबलि छाया: परमप्रभुयात आराधना यात। वं द्वःछिम्ह पशुयात स्याके बिया: उगु वेदीइ होमबलि छाल।

7 उखुन्हू चान्हय् परमेश्वर सोलोमनयाथाय् खनेदयक झाल अले वयक्कलं वयात धयादिल, “जिं छन्त छु बी? छन्त छु यः? जितः धा।”

8 सोलोमनं परमेश्वरयात लिसः बिल, “छिं जिमि बा दाऊदयात सदां दयामाया यानादिल, जितः वयकःया थासय् जुजु दयकादीगु दु।

9 हे परमप्रभु परमेश्वर! आ: छिं जिमि बा:यात बियादीगु बचं पूरा यानादिसँ, छाया:सा छिं जितः धू थें अल्याख ल्या: दुगु छगू जातिया जुजु दयकादीगु दु।

10 उकिं जितः इमित राज्य यायेत मा:गु बुद्धि व ज्ञान बियादिसँ। मखुसा जिं गथे याना: छिगु थ्व तःधंगु जातियात शासन याये फइ?”

11 परमेश्वरं सोलोमनयात धयादिल, “छंगु इच्छा थ्व हे खनिसा। छं धन, सम्पत्ति, मान, शत्रुत सीगु वा थःगु ताहाकःगु आयु मफ्वंसे जिं छन्त जुजु दयकागु जिमि प्रजायात शासन यायेत बुद्धि व ज्ञान फ्वन।

12 जिं छन्त बुद्धि व ज्ञान बी। जिं छन्त यक्व धन, सम्पत्ति, मान नं बी। छ स्वया: न्हापायापिं जुजुपिन्के थुलि धन व थुलि इज्जत गुबलें मदु। अले छ स्वया: लिपा जुजु जुजुपिन्के नं थुलि धन व इज्जत दइ मखु।”

13 अले सोलोमन गिबोनय् च्वंगु आराधना याइगु थासं, नापलायेगु पालया न्ह्यःनं यरूशलेमय् लिहां वन। अले वं इस्राएलय् शासन यात।

सोलोमोनया धन व शक्ति

14 सोलोमनं यक्व रथ व सलत मुंकल। वयाके झिंप्यसःगः (१,४००) रथ व झिंनिद्रःम्ह (१२,०००) सल दु। सोलोमनं रथत व सलत शहर शहरय् व थःथाय् यरूशलेमय् नं तल।

15 वं यरूशलेमय् लुँ व वहः ल्वहं थे व देवदास्या सिं यःमरिया सिं थें न्ह्याथाय् नं दइगु यानाबिल।

16 सोलोमनया सल मिश्र देश व क्यूएनं झिके याइगु खः। जुजुया बन्जाःतय्सं सल क्यूएनं न्याना हइगु।

17 सोलोमनया बन्जाःतयसं मिश्र देशं छगः रथ न्हयगू किलो वहलं व छम्ह सल छगू व बागू किलो वहलं न्याना हइगु। इमिसं उपि रथ व सल हित्ती व अरामी जुजुपिन्त नं मीगु।

2

देगः दयकेगु तयारी

1 जुजु सोलोमनं परमप्रभुया नांया आराधना यायेत छगः देगः व थःगु लागि छगू दरबार दयकेगु क्वःछित।

2 वं सामान क्वबीत न्हयेद्वःम्ह (७०,०००) मनू, डाँडां ल्वहं लिकायेत चयद्वःम्ह (८०,०००) मनू व इमिगु ज्या स्वयेत स्विखुसःम्ह (३,६००) मनू ल्यल।

3 अले सोलोमनं टुरोसयाम्ह जुजु हीरामयाथाय् थ्व खबर छवत,

“यक्व दँ न्ह्यः, छिं जिमि बाः दाऊदयात वय्कःया दरबार दनेत देवदास्या सिं बियाः ग्वाहालि ब्यूगु थें आः जितः नं देवदास्या सिं बियाः ग्वाहालि बियादिसँ।

4 छायाःसा जिं जिमि परमप्रभु परमेश्वरया निंति छगः देगः दयके त्यनागु दु। व जिं वय्कःयात देछाये। अन जि व जिमि प्रजां वय्कःया आराधना यायेगु, गुँगू थनेगु देछागु मरि न्ह्याबलें इवःलाक तयाः छायेगु अले सुथय्, बहनिइ, विश्रामबार पतिकं, अमइया नखः व परमप्रभु जिमि परमेश्वरया क्वःछिनातःगु नखः नखःबलय् होमबलि छायेगु जुइ। वय्कलं न्ह्याबलें थथे यायेगु आज्ञा बियादीगु दु।

5 “जिं दयके त्यनागु देगः तःधंगु जुइ छायाःसा जिमि परमप्रभु परमेश्वर फुक्क घःत स्वयाः तःधं।

6 तर दकलय् तःजाःगु स्वर्ग हे वय्कःया लागि चिधं धाःसा सुनां वय्कःया निंति देगः दयके फइ? वय्कःया निंति देगः दयकेत जि सु खः धकाः? थ्व ला वय्कःया न्ह्यःने धुपाँय् च्याकेगु बाहेक मेगु छुं ज्याया लागि मखु।

7 “आः जिथाय् लुँ, वहः, कँय् व नँयागु अले प्याजीगु, ह्याउँगु व वँचुगु काया ज्या बांलाक यायेसःम्ह छम्ह मनूयात छवयाहयादिसँ। जिमि बाःनं ल्यःपि यहुदा व यस्शलेमयापि बांलाक ज्या याये सःपि कारीगरतनापं वं ज्या याइ।

8 “छिकपिनि मनूत लेबनानय् सिं पालेत गुलि सः धकाः जिं स्यू। उकिं जिथाय् देवदारु, सल्लाह व चन्दनया सिं नं छवयाहयादिसँ।

9 जितः यक्व सिं माः। छायाःसा जिं दयके त्यनागु देगः तःधंगु व तसकं बांलाःगु जुइ।

10 जिं छिकपिनि सिं पालीपिं मनूतयूत नकेत निइखुसः टन छव (२,६००), निइखुसः व पिइगू टन तछव (२,६४०), प्यंगू लाख व पिइद्वः लिटर (४,४०,०००) दाखमघ व प्यंगू लाख व पिइद्वः लिटर (४,४०,०००) जैतूनया चिकं छवयाहये।”

11 टुरोसया जुजु हीरामं सोलोमनयात थथे लिसः बिल,

“परमप्रभुं थः प्रजायात माया यानादी, अथे जुयाः हे छितः इमि जुजु दयकादिल।

12 “आकाश व पृथ्वीयात दयकादीम्ह परमेश्वर परमप्रभुया प्रशंसा जुइमा! वयकलं परमप्रभुया लागि छगः देगः व थःगु लागि छगू दरबार दयकेत दाऊदयात बुद्धि दुम्ह, चलाखम्ह व थूम्ह काय् बियादीगु दु।

13 “उकिं आः जिं छिथाय् बुद्धि व यक्व सीप दुम्ह छम्ह कारीगर हराम-अब्बीयात छवया हयाच्चवनागु दु।

14 व दान कुलयाम्ह मिसाया काय् खः। वया अबुम्ह धाःसा टुरोसयाम्ह खः। व लुं, वहः, कँय, न, ल्वहं, सिंया ज्या व प्याजीगु, ह्याउँगु, वँचुगु का अले भिंगु सूती कापःया ज्या बांलाक यायेसःम्ह कारीगर खः। व फुक्क कथंया कीगु ज्याय् तालिम कयातःम्ह मनू खः। वं वयात ब्यूगु न्ह्यागु नं नमूनाकथं ज्या याये फु। वयात छिकपिनि कारीगर व छिमि मालिक छिकपिनि बाः दाऊद जुजुया निंति ज्या याइपि कारीगरतनापं ज्या याके बियादिसँ।

15 “आः छिं बी धकाः धयादीगु छव, तछव, दाखमघ व जैतूनया चिकं जि दासतयगु निंति छवयाहायादिसँ।

16 छितः लेबनानं गुलि सिं माः, जिमिसं उलि सिं पाले। अले सिं चिनाः नांचा थे दयकाः भूमध्यसागरया लँपुं छिथाय् योप्पा तक छवयाहये। अनं छिं यरूशलेमय् यंकादिसँ।”

17 थः अबु दाऊदं मनूत ल्याः खाःगु थें सोलोमनं इस्राएलय् च्वंपिं विदेशीत ल्याः खात। थुपि १,५३,६०० म्ह दु।

18 अले सोलोमनं उपिं मध्ये न्हयेद्वःम्हयसित (७०,०००) सामान क्वबिइत, चयद्वःम्हयसित (८०,०००) डाँडां ल्वहँ चायेत व स्विखुसःम्हयसित (३,६००) इमिगु ज्या स्वयेत ल्यल।

3

सोलोमनं देगः दयक्कुगु

1 सोलोमनं यस्शलेमया मोरीयाह डाँडाय् परमप्रभुया देगः दय्केगु ज्या शुरु यात। मोरीयाह डाँडा परमप्रभुं सोलोमनया अबु दाऊदयात दर्शन बियादीगु थाय् व यबूसी अरौनाया खला दुगु थाय् खः। दाऊदं तयार याःगु थासय् हे सोलोमनं देगः दय्कल।

2 सोलोमन जुजुं थः जुजु जूगु प्यंगूगु दैया निगूगु लाया निगूगु दिनय् देगः दय्केगु ज्या शुरु यात।

3 सोलोमन जुजुं दय्कूगु परमेश्वरया देगः निइन्हय्गू (२७) मिटर ताहाकःगु व ९ मिटर तब्यागु खः।

4 देगःया न्ह्यःने उकिया ब्या ति हे ९ मिटर हाकःगु व गुंगू ९ मिटर तःजाःगु छगू फः दु। दुनेपाखे धाःसा वं उकियात भिंगु लुं भुनाबिल।

5 मू कोथाया अंगलय् थसिया सिँपौत तयाबिल, अले उकियात भिंगु लुं भुनाबिल, उकी तायागः सिमा व सिखःयागु बुत्ता दय्कल।

6 वं देगःयात बांलाःगु व थिकेय्-थिकेगु त्वहं व पर्वेम देशं हःगु लुं छायापियाबिल।

7 वं उकिया अंगः, धलि चौकोस व लुखात लुं भुनाबिल, अले वं अंग-अंगलय् कस्बतय्गु चित्र कियाः दय्कल।

8 वं देगःया ब्या ति हे महा-पवित्रगु थाय् ९ मिटर हाकःगु व ९ मिटर तब्यागु दय्कल। वं दुनेपाखे उकियात निइगू तन भिंगु लुं भुनाबिल।

9 न्यासः व न्हयेगू (५७०) ग्राम लुँ कयाः नकिं दय्कल। वं च्वय्यागु कोथा कोथाया अंगः नं लुं भुनाबिल।

10 वं महा-पवित्रगु थासय् कियाः निम्ह कस्बतय्गु चित्र दय्काः लुं भुनाबिल।

11 निम्ह कस्बया पपू छगू च्वकांनिसें मेगु च्वका तक ९ मिटर ताहाः। छम्ह कस्बया छपु पपू २.२ मिटर ताहाः, अले देगःया अंगलय् थिल। वयागु मेगु पपू धाःसा मेम्ह कस्बया पपू थीक २.२ मिटर हे ताहाः।

12 अथे हे मेम्ह कस्बया छपु पपू देगःया अंगः थीक २.२ मिटर ताहा, अले वयागु मेगु पपू धाःसा मेम्ह कस्बया पपू थीक २.२ मिटर हे ताहाः।

13 निम्ह कस्बया पपूत ९ मिटर तक न्यनावंगु दु। उषि थथःगु तुतिइ दनाच्चंगु दु। उमिगु ख्वाः दुनेपाखे स्वःगु दु।

14 हाकनं वं वँचुगु, प्याजीगु, ह्याउँगु रंगया का व मलमलया कापःया पर्दा दय्कल। अले उकी कस्बतय्गु बुट्टा दय्कल।

15 देगःया न्ह्यःनेपाखे वं १५.५-१५.५ मिटर तःजाःगु निगः थां दय्कल। निगलं थांया च्वय्यागु ब्व २.२-२.२ मिटर तःजाः।

16 वं सिखःयागु माला दयकल। अले सिखःयात थांया च्वय्-च्वय्यागु ब्वतिइ तल। वं सच्छिगः धालेग्वः दयकल अले उकियात सिखलं यख्खानाबिल।

17 वं देगःया न्ह्यःने उपि निगः थां थन। छगः दच्छिनपाखे थन, छगः थां उत्तरपाखे थन। वं दच्छिनपाखे च्वंगु थांया नां याकीन व उत्तरपाखे च्वंगु थांया नां बोअज तल।

4

देगःया ज्वलं

1 सोलोमन जुजुं ९ मिटर हाकःगु व प्यकुंलाःगु अले ४.४ मिटर तःजाःगु कैय्यागु छगू वेदी दयकल।

2 वं धाले यानातःगु धातुया छगू चाकलाःगु तःधंगु त्यांकि नं दयकल। व त्यांकि २.२ मिटर तज्जाः। व त्यांकिया ब्या ४.४ मिटर दु। उकिया छचाःखेरंया नाप १३.२ मिटर दु।

3 त्यांकिया पिनेया बालाया क्वय् प्यखेरं छायापियाः निइवः बुता क्वय् व च्वय् यानातःगु दु। उपि इवल्य् द्रहंया म्हबां दयकाः छायापिया तःगु दु, उपि बुतात त्यांकिनापं धातुया छकु हे कुचां दयकूगु खः।

4 स्वम्ह उत्तरपाखे, स्वम्ह पच्छिमपाखे, स्वम्ह दच्छिनपाखे व स्वम्ह पुर्बपाखे स्वयाच्वं पिं यानाः फुक्क यानाः झिनिम्ह कैय्यापि द्रहंयागु म्हया च्वय् त्यांकि तयातःगु दु। उपि सकसिगु लिउनेयागु ब्व दुनेपाखे स्वःगु दु।

5 त्यांकिया अंगः ८ सेन्टिमिटर ख्वातु। उकिया बाला ख्वलाया बाला थें हे लिली स्वांयागु हः थें च्वें। उकी खुइखुद्दः (६६,०००) लिटर ति लः न्ह्यं।

6 वं होमबलिया फुक्क ज्वलं सिलेत झिगः बाता दयकाः न्यागः दच्छिनपाखे व न्यागः उत्तरपाखे तयाबिल। तर जःसि धाःसा पुजाहारीतय् म्वः ल्हइत खः।

7 वं इमिगु नमूनाकथं झिपु लुँया त्वाःदेवा दयकाः देगल्य् न्यापु दच्छिनपाखे व न्यापु उत्तरपाखे तयाबिल।

8 वं झिगः तेबिल दयकाः देगल्य् न्यागः तेबिल दच्छिनपाखे व न्यागः तेबिल उत्तरपाखे तयाबिल। वं लुँयागु सछिगः छ्वाकिगु बातात नं दयकल।

9 वं पुजाहारीतय्गु चुक व तःधंगु चुक व उकिया लुखात दयकल, अले लुखात कैयनं भुनाबिल।

10 वं त्यांकियात देगःया जवपाखे दच्छिन-पुर्ब कुनय् तल।

11 हुरामं थलबल, बेल्चा व छ्वाकिगु बातात नं दयकल।

थुकथं हुरामं जुजु सोलोमनया लागि परमेश्वरया देगलय् यानाच्चंगु ज्या सिधय्कल।

12 हुरामं निगः थां थांया च्वय्या ब्वतिइ च्वंगु बाता बांलूगु तपुलित, थांया च्वय्-
च्वय्या ब्वतिइ निगः बाताया बांलूगु तपुलितय्त स्वाइगु निज्वः सिखःया जाली,

13 निज्वः जालीया लागि प्यसःगः धालय्ग्वः (छगू छगू सिखः जालीया
निंति निज्वः धालेग्व, गुकिं थांया च्वय्या ब्वतिइ दुगु बाता बांलूगु तपुलियात
छाय्पियाबी।)

14 दिपुत व उकिया च्वय्यागु बातात नं दय्कल।

15 हुरामं कैय्यागु त्यांकि व उकिया क्वय् झिनिम्ह द्रुहं दय्कल।

16 हुरामं थलबल, नउ तुइगु चतं, लाया काँटा व उकियात माःगु फुक्क ज्वलं
परमप्रभुया देगःया निंति दय्कल।

हुराम-अब्बीं परमप्रभुया देगःया निंति जुजु सोलोमनयात दय्काब्यूगु फुक्क
ज्वलं प्वालाप्वाला थीकातःगु कैय्यागु खः।

17 जुजुं उपि फुक्क ज्वलंयात सुक्कोत व सार्तानया दथुइच्चंगु यर्दन बेसीइ
चायागु थासाय् नाय्केबिल।

18 सोलोमनं थुपि फुक्क अप्वः दय्कल, कैय् यक्व दुगुलि सुनानं कैय् लनेगु
कुतः मया।

19 सोलोमनं परमेश्वरया देगःयात माःगु थुपि ज्वलं नं दय्कल –

लुँयागु वेदी, देछाःगु मरि तयेगु तेबिल,

20 क्वःछिना तःकथं महा-पवित्र थाय्या न्ह्यःने मत च्याकेत भिंगु लुँया मतथलत
व त्वाःदेवा,

21 भिंगु लुँया स्वां, मत व चिम्ता,

22 त्वाःदेवाःया मत स्यायेगु ज्वलं, छ्वाकेगु बातात, भु व गुँगू मकः अले देगःया
लुँया लुखात, महा-पवित्रगु थाय्या लुँया लुखात।

5

1 परमप्रभुया देगःया फुक्क ज्या सिधय्काः सोलोमनं थः अबु दाऊदं परमप्रभुयात
छाःगु लुँ, वहः व फुक्क थलबल हयाः परमप्रभुया देगःया धुकुतिइ तल।

बाचा चिनादीगु सनू देगलय् हःगु

2 अनंलि सोलोमनं इस्राएलयापिं थकालित, कुल कुलयापिं सकलें नायःत व इस्राएलया परिवारया मू मू मनूतयत् परमप्रभुया बाचाया सनू दाऊदया शहर सियोनं देगल्य हयेत यरूशलेमय् मुकल।

3 सकल इस्राएली मिजंत न्हय्ला दुबलय् न्यायक्कुग बल्चाबाय्या नखःबलय् जुजुया न्ह्यःने मुन।

4 इस्राएलयापिं सकल थकालित वयेधुंकाः लेवीतयसं सनू ल्हन।

5 लेवी पुजाहारीतयसं सनू, नापलायेगु पाल व उगु पालय् दुगु फुक्क पवित्र ज्वलं क्वबियाः च्वय् यंकल।

6 सोलोमन जुजु व इस्राएलयापिं सकल मनूत बाचाया सनूया न्ह्यःने मुन। इमिसं अल्याख फै, द्रहंत बां छाल।

7 अनंलि पुजाहारीतयसं बाचाया सनूयात देगः दुने यंकाः महा-पवित्रगु थासय् स्वर्गदूततयगु पपूया क्वय् तल।

8 सनू तयातःगु थायया च्वय् करूबतयसं पपू चक्कंकाच्चंगु दु, अले पपुतिं सनू व उकिया न्वःत त्वपुयातःगु दु।

9 देगःया न्वःत तसकं ताहाक, उपिं न्वःतय् च्वकात महा-पवित्रगु थायया न्ह्यःने दनिम्ह मनुखं खंके फु, तर पवित्रगु थाय्या पिनेनं धाःसा उपिं खने मदु। थौं तक नं उपिं अन हे दु।

10 बाचाया सनू दुने मोशां सनै पर्वतय् तःगु निपा ल्वहं पौ त्वःताः मेगु छुं नं मदु। उपिं ल्वहं पौ इस्राएलयापिं मनूत मिश्रं पिहां वयेधुंकाः परमप्रभुं इपिं लिसे बाचा चिनादीगु इलय् होरेबय् मोशां उकी दुने तःगु खः।

11 पुजाहारीत पवित्र थासं पिहां बल। अन मूंपिं सकल पुजाहारीतयसं थथःगु पाः पियामच्च्वसैं थःत अर्पण याःगु खः।

12 सकल बाजं थाइपिं लेवीत आसाप, हेमान, यदूतून, इमि कायपिं व थःथितिपिं नं सूती कापःया वसः फिनाः भुस्याः, वीणा व सारंगी, थानाः वेदीया पुर्बपाखे दन। इपिनापं तुरही पुयाच्च्वपिं सछि व निइम्ह पुजाहारी नं दु।

13 तुरही पुइपिं व म्ये हालीपिन्सं छसलं परमप्रभुया प्रशंसा यात अले वय्कःयात सुभाय् बिल। इमिसं तुरही, भुस्याः व मेमेगु बाजंनापं परमप्रभुया प्रशंसा थुकथं तसलं यात,

“धातथें वय्कः भिंम्ह खः,

वय्कःया दयामाया सदां दयाच्च्वनी।”

अबल्य् परमप्रभुया देगःयात सुपाचं त्वपुल।

14 सुपाचं यानाः पुजाहारीत सेवा यायेत दनाच्चने मफुत। छायाःसा परमेश्वरया देगः परमप्रभुया महिमां जाःगु दु।

6

सोलोमनया न्वचु

1 अले सोलोमनं प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु, जि खिउँगु सुपाँचय् च्वने धकाः छिं धयादीगु दु।

2 आः छिं न्ह्याबलें च्वनादीत जिं छगः तःजिगु देगः दय्कागु दु।”

3 जुजु सोलोमन फहिल, अले थःगु न्ह्यःने दनाच्चपिं इस्राएलया खलःयात थथे धकाः सुवाः बिल,

4 “परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वरया प्रशंसा या। वय्कलं जिमि बाः दाऊदयात थ्व बचं बियादीगु खः, अले व पूरा नं यानादीगु दु, छायाःसा वय्कलं थथे धयादिल,

5 ‘जिमि मनूतय्त मिश्रं पित हयागु दिननिसें आः तक जिं जिगु आराधना यायेत इस्राएल देशय् गन नं देगः दय्केत थाय् ल्ययागु मदुनि। जिमि मनूत इस्राएलीतय् नायः जुइत जिं सुयातं नं मल्यया।

6 तर आः जिं यरूशलेमयात जिगु आराधना यायेगुथाय् व दाऊदयात जिमि मनूतय्त शासन यायेत ल्ययागु दु।’

7 “सोलोमनं हानं धाल, ‘इस्राएलयाम्ह परमप्रभु परमेश्वरया आराधना यायेत जिमि बाः दाऊदं देगः छगः दय्केगु इच्छा याःगु खः।’

8 अयनं परमप्रभुं वयात धयादिल, ‘जिगु निंति छगः देगः दय्केगु इच्छा यानाः छं खःगु हे यात,

9 अयनं व छं गुबलें दय्के खनी मखु, छं थः हे कायनं जिगु देगः दय्की।’

10 “आः परमप्रभुं थःगु बचं पूरा यानादिल। जिमि बाःया लिपा जि इस्राएलयाम्ह जुजु जुयागु दु। अले परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वरया नांया इज्जतया लागिं जिं छगः देगः नं दय्कागु दु।

11 बाचाया सनू जि देगलय् तयागु दु। परमप्रभुं इस्राएलीतलिसें चिनादीगु बाचा च्वयातःगु ल्वहं पौत उकी तयातःगु दु।”

सोलोमनया प्रार्थना

12 अनंलि सोलोमन फुक्क खलःया न्ह्यःने वनाः वेदीया लिक्क दन। अले थःगु ल्हाः ल्हनाः प्रार्थना यात।

13 सोलोमनं छगू कैय्यागु दबू दय्काः तःधंगु चुकया दथुइ तःगु खः। व २.२ मिटर ताहाः, २.२ मिटर तब्या अले व १.३ मिटर तजाः। व उगु दबुलिइ वन अले सकसिनं खंक पुलि चुयाः थःगु ल्हाः स्वर्गपाखे ल्हन।

14 वं प्रार्थना यात,

“हे परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वर, स्वर्ग व पृथ्वीइ छि थें ज्याःम्ह मेम्ह सुं हे ईश्वर मदु। थः मनुतलिसें छि थःगु बाचा पूरा यानादी। अले इमिसं दुनुगलंनिसें छिगु खँ न्यनाः जीवन हन धाःसा इमित थःगु दयामाया क्यनादी।

15 छिं थः दास जिमि अबु दाऊदयात छु बचं बियादीगु खः व छिं पूरा यानादीगु दु। छिं थःगु म्हुतुं जक धयामदी, ज्या नं याना क्यनादीगु दु।

16 “आः हे परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वर, छिं जिमि बाः दाऊदयात बियादीगु थ्व बचं नं पूरा यानादिसँ, ‘छं थें छिमि कायपिन्सं नं जिगु आज्ञा पालन यात धाःसा छिमि परिवारय् इस्राएलया जुजु जुइत न्ह्याबलें मनु दयाचवनी।’

17 आः हे परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वर, छिं थः दास दाऊदयात बियादीगु बचं पूरा यानादिसँ।

18 “तर हे परमेश्वर, छु छि धातथें पृथ्वीइ मनुतयगु दथुइ चवनादी फइ ला? स्वर्ग हे छिगु लागि चिधं धाःसा जिं दय्कागु थ्व देगः छि च्वनेत गन गाइ धकाः?

19 हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर, थःदासया प्रार्थना व इनाप छिं न्यनादिसँ। जिं छिगु न्ह्यःने यानाचवनागु प्रार्थना व इनाप न्यनादिसँ।

20 छिं थ्व देगलय् चान्हे मिखा ब्वयाचवनादीमा। छिं थ्व थासय् थःगु नां तये धकाः धयादीगु खः। उकिं छिकपिनि दासं थ्व थाय्यात स्वयाः प्रार्थना याइबलय् छिं न्यनादिसँ।

21 छिकपिनि दास व छिकपिनि मनुत इस्राएलीतय्सं थ्व थाय्यात स्वयाः प्रार्थना याइबलय् इमिगु बिन्ति छिं न्यनादिसँ। थः चवनादीगु थाय् स्वर्गय् इमिगु बिन्ति न्यनादिसँ, अले न्यनाः इमित क्षमा यानादिसँ।

22 “सुनानं थः जःलाखःलाया विरोधय् अपराध यात धाःसा, अले वयात पाफ्यकल धाःसा वं थ्व देगः दुने छिगु वेदीया न्ह्यःने पाफल धाःसा,

23 छिं स्वर्ग न्यनाः वकथं हे यानादिसँ। थः दासतयगु दथुइ न्याय यानादिसँ। द्रं याःम्ह मनुयात पाय्छिगु सजाँय बियादिसँ। द्रंमयाःम्हय्सित त्वःतकादिसँ।

24 “छिकपिनि मनूत इस्राएलीत छिगु विरोधय् पाप याःगुलि शत्रुतपाखें बुइबलय् अले इपि छिथाय् लिहां वयाः छिगु नां कयाः थ्व देगलय् छितः प्रार्थना व इनाप यानाः छिथाय् लिहां वइबलय्

25 छिं स्वर्ग इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ व थः मनूत इस्राएलीतयगु पाप क्षमा यानादिसँ। अले इमित व इमि पुर्खायात थःमहं बियादीगु देशय् लितहयादिसँ।

26 “छिगु विरोधय् इमिसं पाप याःगुलि आकाशं वा मवल धाःसा, अले छिं दुःख बियादीगुलि पस्ताय् चायाः क्वमिल जुयाः छिगु नां काकां थ्व देगःपाखे स्वयाः छितः प्रार्थना यात धाःसा,

27 हे परमप्रभु, छिं स्वर्गय् इमिगु बिन्ति न्यनादिसँ, अले थः दासत इस्राएलीतयगु पाप क्षमा यानादिसँ। इमित इपि जुइमाःगु खःगु लँपु स्यनादिसँ। छिं थः मनूतयत न्ह्याबलें अधिकार यायेत बियादीगु थ्व देशय् हाकनं वा वयकादिसँ।

28 “थ्व देशय् अनिकाल वा महामारी जुइबलय् क्वाःगु फसं वा क्वःबुइँचाया बथानं अन्न नाश यानाबीबलय् वा छिकपिनि मनूतयत इमि शत्रुतयसं हमला याइबलय् वा इमिगु दथुइ न्ह्यागु नं विपत्ति वा ल्वय् वइबलय्

29 इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ। छिकपिनि मनूत इस्राएलीत मध्ये सुनानं नुगः मछिकाः थ्व देगःपाखे थःगु ल्हाः ल्हनाः प्रार्थना यात धाःसा

30 इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ। स्वर्गय् थः च्वनादीगु थासय् छिं इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ अले इमित क्षमा यानादिसँ। छिं सकलें मनूतयगु नुगःया बिचाः स्यू। उकिं वयागु ज्याकथं वयात लिच्चः बियादिसँ। छायाधाःसा छिं जक मनूया नुगःयात म्हस्यू।

31 थथे जिमि पुर्खातयत बियादीगु देशय् इमिसं थः म्वाःतले छिगु भय काइ अले छिगु आज्ञा पालन याइ।

32 “सुं परदेशी गुम्ह इस्राएली मखु छिगु तःधंगु नां, बल्लाःगु ल्हाः व ताहाकः यानातःगु ल्हाःया बारे न्यनाः तापालं वयाः थ्व देगःपाखे स्वयाः प्रार्थना यात धाःसा

33 छिं वयागु प्रार्थना न्यनादिसँ। थः च्वनादीगु स्वर्गय् छिं वयागु प्रार्थना न्यनादिसँ। वं इनाप याःथें यानादिसँ। अले संसारया फुक्क जातिं छिकपिनि मनूत इस्राएलीतयसं थें छितः म्हसीमा अले छिगु आज्ञा पालन यायेमा। इमिसं थ्व देगः जिं छिगु नांया इज्जतया लागिं दय्कागु खः धकाः नं सी।

34 “छिकपिनि मनूत छिं इमित छवयादीगु लँपुइ थः शत्रुतलिसें लडाइँ यायेत पिहां वनीबलय् इमिसं छिं ल्ययादीगु थ्व शहरपाखे व जिं छिगु नांया निति दय्कागु थ्व देगःपाखे स्वयाः छितः प्रार्थना यात धाःसा

35 अबलय् इमिगु बिन्ति न्यनादिसँ। स्वर्गय् इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ, अले इमित त्याकादिसँ।

36 “इमिसं छिगु विरोधय् पापयात धाःसा (छाय्धाःसा पाप मयाःम्ह सं मन् मद्दु) अले इपि खनाः तंचायाः छिं इमित इमि शत्रुतय्गु ल्हातय् बियादिल अले इमित ज्वनाः तापाःगु वा सतिगु देशय् यंकल धाःसा,

37 अले इमित ज्वनायंकूगु देशय् इमित होश वल व छिथाय् लिहां वयाः इमिसं इमित ज्वनायंकूगु देशय्, “जिमिसं पाप यानागु दु, बांमलाःगु व्यवहार यानागु दु, मभिंगु ज्या यानागु दु’ धकाः छितः प्रार्थना यात धाःसा

38 अले इमित ज्वना यंकूगु देशय् हाकनं छिपाखे दुनुगलनिसें लिहां वयाः इमि पुर्खातय् छिं बियादीगु इमिगु देश व छिं ल्ययादीगु थ्व शहर व छिगु नांया निंति जिं दय्कागु थ्व देगःपाखे स्वयाः इमिसं प्रार्थना यात धाःसा

39 इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ! थः च्वनादीगु स्वर्गय् इमिगु प्रार्थना व बिन्ति न्यनादिसँ। इमिगु मुद्गा त्याकादिसँ। अले छिकपिनि मनूतय्सं याःगु फुक्क पाप क्षमा यानादिसँ।

40 “हे जिमि परमेश्वर, थःगु मिखा चाय्कादिसँ। अले थ्व थासय् जिमिसं यानाच्चनागु प्रार्थना ध्यान बियादिसँ।

41 “हे परमप्रभु परमेश्वर, दनाः छि थःगु

शक्तिया सनूनापं थःगु आरामया थासय् झासँ।

हे परमप्रभु परमेश्वर

छिकपिनि पुजाहारीतय् उद्धारया वसः फिकादिसँ।

छु भिंगु खः, उकी छिकपिनि मनूत लय्तायाच्चनेमा।

42 हे परमप्रभु परमेश्वर,

थःम्हं अभिषेक यानादीम्ह जुजुयात स्वीकार यानादिसँ।

थः दास दाऊदयात यानादीगु

मायायात लुमंकादिसँ।”

7

देगः अर्पण याःगु

1 सोलोमनं प्रार्थना यायेधुंकाः स्वर्ग मि कुहां वयाः होमबलि व मेमेगु बलियात भस्म यानाबिल। अले परमप्रभुया महिमां देगः जाल।

2 परमप्रभुया महिमां देगः जाःगुलि पुजाहारीत परमप्रभुया देगलय् दुहां वने मफुत।

3 आकाशं मि कुहां वयाच्वंगु व परमप्रभुया महिमा देगलय् च्वनाच्वंगु खनाः इस्त्राएलीत पुलि चुयाः भवसुल। अले इमिसं परमप्रभुयात आराधना यानाः सुभाय् ब्युब्युं धाल,

“परमप्रभु भिंम्ह खः,

वय्कःया दयामाया न्ह्याबले दयाच्वनी।”

4 अले जुजु व सकल मनूतय्सं परमप्रभुया न्ह्यःने बां बिल।

5 जुजु सोलोमनं निइनिद्रःम्ह द्रहं व छगू लाख व निइद्रःम्ह फै-दुगु बां बिल। जुजु व सकल मनूतय्सं थुकथं परमेश्वरया देगःयात देछाल।

6 पुजाहारीतय्सं लेवीतय्सं थें थथःगु थाय् काल। अले दाऊद जुजुं परमप्रभुया प्रशंसा यायेत व सुभाय् बीत दय्कूगु बाजंत कयाः थुकथं परमप्रभुया प्रशंसा यात, “वय्कःया दयामाया न्ह्याबले दयाच्वनी।” गुबलय् पुजाहारीत लेवीतय् चुलिचू दन पुजाहारीतय्सं थथःगु तुरही पुल। अबलय् सकल इस्त्राएलीत अन दनाच्वन।

7 अनंलि सोलोमनं परमप्रभुया देगःया न्ह्यःने चुकया दथुइच्वंगु ब्वयात अर्पण यात। अन वं होमबलि व मेलबलिया दाः छाल। छायाःसा वं दय्कूगु कैय्यागु वेदीइ होमबलि, अन्नबलि व दाःया ब्व मन्ह्यन।

8 सोलोमन व सकल इस्त्राएलीतय्सं न्हयन्हु तक बल्चाबायया नखः हन। सोलोमननापं ग्वाः ग्वाः मनूत दु। इपि उत्तरय् च्वंगु लेबो हमातनिसें दच्छिनय् च्वंगु मिश्रया खुसिचा थें ज्याःगु तापाःगु थासं वःगु खः।

9 च्यान्हु खुन्हु इमिसं क्वचाःगु सभा यात, छायाःसा न्हयन्हु तक इमिसं वेदीयात देछायेगु ज्याइवः यात अले मेगु न्हयन्हु तक नखः हन।

10 न्हयगूगु लाया निइस्वंगूगु दिनय् वं मनूतय्त थथःगु छें छवल। इपि परमप्रभुं दाऊद, सोलोमन व थः प्रजा इस्त्राएलयात भिं यानादीगुलि दुनुगलनिसें लय्ताः।

परमप्रभुं सोलोमनयात दर्शन बियादीगु

11 थुकथं सोलोमन जुजुं देगः व दरबार दय्के सिधय्कल। अनंलि वं देगलय् व दरबारय् छु छु यायेगु बिचाः याःगु खः व सुथां लाक्क पूरा यात।

12 अले परमप्रभुं सोलोमनयात चान्हय् दर्शन बियाः थथे धाल,

“जिं छंगु प्रार्थना न्यनेधुन, थ्व देगःयात थःगु नितिं बां बीगु थाय्कथं ल्ययागु दु।

13 “गबले गबले जिं वा वयेगु दिकाबी वा अन्नया बाली नाश यायेत क्वःबुइचात छवयाहये वा थः मनूतय्थाय् महामारी छवयाहये,

14 जिगु थःगु नां बियातःपि जिमि मनूतय्सं जितः प्रार्थना यात अले जितः मालाः थःमहं यानाच्वंगु मभिंंगु ज्या त्वःतल धाःसा जिं इमिगु बिन्ति न्यने, जिं इमिगु पाप क्षमा यानाबी अले हाकनं इमिगु देशयात च्वन्ह्याकाबी।

15 जिं थ्व देगलय् मिखा ब्वयाच्चने। अन याःगु फुक्क प्रार्थना न्यनेत जिं थःगु न्हाय्पं बियाच्चने।

16 छाय्धाःसा जिगु नां न्ह्याबलें थुकी दयाच्चनेमा धकाः जिं थ्व देगःयात ल्ययागु दु, अले अर्पण यानागु दु। जिगु मिखा व मन न्ह्याबलें थुकी वनाच्चनी।

17 “छगू खँय् धाःसा, छं अबुनं थें छं विश्वास याये बहःमह जुयाः जिगु सेवा यात धाःसा अले जिगु नियम पालन यात धाःसा, जिं धयागु फुक्क खँ यात धाःसा,

18 जिं छंगु सिंहासनयात बल्लाकाबी। जिं छिमि अबु दाऊदयात थथे धकाः बचं बियागु खः, ‘इस्राएलय् राज्य यायेत छिमि परिवारय् न्ह्याबलें छम्ह मनू दइ।’

19 तर छिमिसं फहिलाः जिं छिमित बियागु नियम व आज्ञा त्वःताः मेपिं घःत पुजायात धाःसा,

20 जिं छिमित बियागु देशं छिमित लिनाछवये, अले जिगु नांया इज्जतया लागि जिं अर्पण यानागु थ्व देगःयात त्वःताबी। जाति जातियापि मनूतय्सं थुकियात हेस्याइ अले थुकियात क्वह्यंका स्वइ।

21 आः थ्व देगः तःजिगु जूसां थ्वयागु न्ह्याःनं वनीपिं सकसिनं छक्क जुयाः थथे धाइ, ‘छाय् परमप्रभुं थ्व देशयात व थ्व देगःयात थथे यानादीगु जुइ?’

22 “मनूतय्सं लिसः बी, ‘थः पुर्खातय्त मिश्रं पित हयादीम्ह परमप्रभु थः परमेश्वरयात त्वःताः इमिसं मेपिं घःतय्त मानय् यानाः भागियानाः पुजा यात। उकिं परमप्रभुं थ्व विपत्ति इमिथाय् हयादीगु खः।’ ”

8

सोलोमनया मेमेगु ज्या

1 परमप्रभुया देगः व थःगु दरबार दय्केत सोलोमनं निइदँ बीकल।

2 हीरामं थःत ब्यूगु शहरत सोलोमनं हाकनं दय्काः इस्राएलीतय्त अन तल।

3 सोलोमनं हमात-सोबाय हमला यानाः उकियात त्याका काल।

4 वं मस्भूमिइ दुगु तदमोर शहरयात व हमातय् थःमहं दय्कूग धुकू तइगु फुक्क शहरयात हाकनं दय्कल।

5 वं च्वय्च्वंगु बेथ-होरोन व क्वय् च्वंगु बेथ-होरोनयात नं पखालं घेरय् यानाः उकी ध्वाखा व खगःत तयाबिल।

6 अले सोलोमनं बालात व वयागु धुकू तइगु फुक्क शहरत अले थः रथ व सल तइगु फुक्क शहर दयकल।

7 व देशय् इस्त्राएली मखुपिं छुं मनूत नं च्वनाच्चंगु जुयाच्चन। थुपिं हित्ती, एमोरी, परिज्जी, हिब्बी व यबूसीत खः।

8 थुपिं इस्त्राएलीतय्सं मस्याःपिं जात जातियापिनि सन्तान खः। थुमित सोलोमनं दासयात थें ज्या याकल। थौं तक नं इपिं अथे हे दु।

9 तर सोलोमनं सुं नं इस्त्राएलीयात थ्व ज्याया लागि दास मदय्कू। इमिसं सिपाइँ, हाकिम, रथ व रथय् च्वनिपिं सिपाइँतय् कप्तान जुयाः ज्या याइगु।

10 सोलोमन जुजुं इपिं मध्ये निसः व नेय्महयसित मनूतयगु ज्या स्वइपिं नायः जुइत ल्यल।

11 सोलोमनं मिश्रयाम्ह जुजुया म्हाय् थः रानीयात दाऊदया शहरं च्वय् वयागु नितिं दय्कूगु दरबारय् हल। सोलोमनं धाल, “जिमि कलाः दाऊदया दरबारय् च्वने फइ मखु, छायेधाःसा बाचाया सनू दुगु थाय् पवित्रथाय् खः।”

12 अले सोलोमनं देगःया न्ह्यःने दय्कूगु वेदीइ परमप्रभुयात होमबलि छाल।

13 मोशाया आज्ञा कथं विश्रामबार पतिकं, अमाइ पतिकं व क्वःछिनातःगु नखःबलय् दैय् स्वक्व अथे धइगु— सोडा मतःगु मरिया नखःबलय्, समाज्याया नखःबलय् व बल्चाबाय्या नखःबलय् वं बलि छायेगु यात।

14 दाऊदं आज्ञा ब्यू थें वं पुजाहारीतय्त सेवाया ज्या यायेत पुचः पुचः यानाः पलिस्था यात। लेवीतय्त नं इमिगु प्रशंसा यायगु ज्या व न्हियान्हिथं पुजाहारीतय्त ग्वाहालि बीगु ज्या बियातःगु दु। वं ध्वाखा पिवाःतय्गु ज्या याइपिं पुचः पुचःकथं तयातःगु दु। सोलोमनं परमेश्वरया मनू दाऊदं आज्ञा ब्यू थें फुक्क अथे हे यानातःगु दु।

15 धुकू कोथा व मेमेगु खँया बारे दाऊदं पुजाहारी व लेवीतय्त ब्यूगु फुक्क आज्ञा इमिसं मानय् याइगु।

16 थुकथं परमप्रभुया देगःया जग तःबलय्निसें व सिमधःतले सोलोमनया फुक्क ज्या जुया हे च्वन। थुकथं परमप्रभुया देगः दय्कूगु खः।

17 अनलि सोलोमन एदोम देशया लाल समुद्रया सिथय् लाःगु एस्योन-गेबेर व एलात शहरय् वन।

18 हीराम जुजुं थः हाकिमत व अनुभव दुपिं जहाजीतनापं वयाथाय् जहाजत छवयाहल। सोलोमनया हाकिमतनापं इपिं ओपीर देशय् वन अले अनं झिन्हय्गू टन स्वयाः यक्व लुँ हयाः सोलोमन जुजुयात बिल।

9

शेबायाम्ह रानी सोलोमनयात नापला: वःगु

1 शेबायाम्ह रानी सोलोमनया नांजाःगु खँ न्यन। अले व थाकुगु थाकुगु न्ह्यसःत ज्वनाः सोलोमनयात जाँचय् यायेत यरूशलेमय् वल। वं थःनापं छगू हुल सुसाःकुसाः याइपिं मनूत अले मसला, मू वंगु थीत व यक्व लुँ क्वबिका तःपिं ऊँटत ज्वनाः वल। वं सोलोमनयात नापलात अले वयागु न्ह्यःने थःगु नुगलय् दुगु न्ह्यसःत तल।

2 सोलोमनं वयागु फुक्क न्ह्यसःया लिसः बिल। छगू नं न्ह्यसः वयात थाकु मजू।

3 शेबायाम्ह रानी सोलोमनया बुद्धि व वं दयकूगु लायकू खन।

4 वं सोलोमनयागु तेबिलयागु नयेगु नसा, लायकूया भारदारत व इमिसं पुनातःगु झःझः धाःगु वसः, वयात दाखमघ त्वंकीपिं मनूत व इमिसं पुनातःगु वसः खन, अले परमप्रभुया देगलय् वं छाःगु होमबलि खन, उपिं फुक्क खनाः व छक्क जुल।

5 वं जुजुयात धाल, “छिं यानादीगु ततःधंगु ज्या व छिगु बुद्धिया बारे जिं थःगु देशय् छु न्यना, व धातर्थे खः खनिसा।

6 तर थः हे वयाः थःगु मिखां मखंतले मनूतय्सं धाःगु खँय् विश्वास मयाना। छिगु बुद्धिया बारे जिं बच्छि हे न्यनागु मदु खनिसा। छिके मनूतय्सं धाःगु स्वयाः यक्व बुद्धि दु खनिसा।

7 धन्य खः छिकपिनि मनूत! न्हियान्हिथं छिगु न्ह्यःने च्वनाः छिगु बुद्धिया खँ न्यनीपिं छिकपिनि थुपिं भारदारत धन्य खः।

8 परमप्रभु थः परमेश्वरया प्रशंसा यानादिसँ! वयकः छि खनाः गुलि लयतायादी व छितः जुजु दयकाः थःगु नामय् शासन याके बियादीगु दु। वयकलं इस्राएलीतयत माया यानादी, अले वयकःयात न्ह्याबले इमित रक्षा याये मास्ति वः। उकिं छिपाखें न्याय व धार्मिकता तया तयेत वयकलं छितः इस्राएलयाम्ह जुजु दयकादीगु दु।”

9 अनलिं वं जुजुयात प्यंगू टन लुँ, यक्व मसला व मू वंगु थीत बिल। शेबायाम्ह रानी ब्यूगु मसला थें ज्याःगु भिंगु मसला सोलोमनयात सुनानं ब्यूगु मदुनि।

10 ओपीरं लुँ ज्वनावइपिं हीराम व सोलोमन जुजुया मनूतय्सं चन्दनया सिं व मू वंगु थीत नं हल।

11 जुजु थुपिं सिं परमप्रभुया देगः व लायकूया लागि त्वाथः अले म्ये हालिपिनिगु लागि वीणा व सारंगीत नं दयकल। थ्व स्वयाः न्हापा यहूदा देशय् थज्याःगु बांलाःगु सुनानं खंगु मदु।

12 शेबायाम्ह रानीं फ्वंगु फुक्क खँ सोलोमन जुजुं वयात बिल। रानीं सोलोमनयाथाय् हःगु स्वयाः अप्वः वं रानीयात बिल। अले व थः मनूतनापं थःगु देशय् लिहां वन।

सोलोमन जुजुया सम्पत्ति

13 दँय्दसं सोलोमन जुजुयाथाय् निइस्वंगू टन ति लुँ वइगु।

14 उलि जक मखु वयाथाय् बन्जाःतपाखें नं कर वइगु। अरबी जुजुपिं व इम्राएलया प्रान्त प्रान्तयापि बडा-हाकिमतय्सं वयात लुँ व वहःया कर पुलिगु।

15 जुजु सोलोमनं लुँया पातायागु ततःधंगु निसःगू ढाल दय्कल। छगू छगू ढाल दय्केत मुगलं दायातःगु ७ किलोग्राम ति लुँ छ्यल।

16 सोलोमनं लुँया पातायागु चिचीधंगु स्वसःगू ढाल नं दय्कल। छगू छगू ढालय् ३ किलोग्राम ति लुँ दु। जुजुं लेबनानया गुँ धाःगु लाय्कुलिइ उपिं तल।

17 अले जुजुं छगू तःधंगु सिंहासन नं दय्केबिल उकिया छुं भाग किसिया दनं त्वपुयातःगु दु मेगु ब्व लुँ भुनातःगु दु।

18 उगु सिंहासनया खुगू त्वाथः व लुँयागु छगू तुति तयेगु पिर्का दु। थुपि फुक्क सिंहासननापं स्वाःगु दु। फ्यतयेगु थाय्या निखेंपाखें ल्हाः दिकेगु थाय् दु, अले उपिं ल्हाः दिकेगु थाय्नापं दनाच्वपिं निम्ह सिंहत दय्कातःगु दु।

19 खुगुलि त्वाथःया निखेंपाखे छम्ह छम्ह यानाः झिनिम्ह सिंह नं दु। सोलोमनया सिंहासन थें ज्याःगु सिंहासन संसारय् मेगु मदु।

20 जुजु सोलोमनया फुक्क त्वनेगु ख्वलात भिंगु लुँयागु खः। अले लेबनानया गुँ धाःगु लाय्कुलिइ दुगु फुक्क थलबल नं भिंगु लुँयागु खः। वहःयागु छुं नं सामानत मदय्क् छायाःसा सोलोमनया पालय् वहःयागु छुं मू मदु।

21 सोलोमनयाके हीरामया जहाज चले याइपिनापं थुखे उखे सामान ल्ह्वइगु जहाजत नं दु। अले स्वदँ-स्वदँय् छकः तशींशयागु थुपि ल्ह्वइगु जहाजत लुँ, वहः, किसिया दं, माकः व म्हाय्खा ज्वनाः वइगु खः।

22 सोलोमन जुजुयाके पृथ्वीयापि मेपि जुजुपिन्के स्वयाः यक्व धन-सम्पत्ति व बुद्धि दु।

23 परमेश्वरं वयागु नुगलय् तयादीगु बुद्धि न्यनेत पृथ्वीयापि फुक्क जुजुपिन्सं वयात नापलायेत स्वइगु।

24 वइपिं सकसिनं दँय्दसं वहः व लुँया थलबल, वसः, ल्वाभः, अत्तर, मसला, अले सल व खच्चरत कोसेलि हइगु।

25 थःगु सल व रथया लागि सोलोमनया प्यद्रुः तबेला दु, अले वया झिनिद्रुःमह सल दु। उमित वं रथ तइगु शहर शहरय् व यस्शलेमय् थःथाय् तल।

26 वं यूफ्रेटिस खुसिनिसें कयाः पलिशतीतय्गु देश व मिश्र देशया सिमाना तकयापि फुक्क जुजुतय् शासक खः।

27 वं यस्शलेमय् वहःयात ल्वहं थें दंकाबिल। अले देवदास्या सिं धाःसा गुंया यःमरिमा थें यक्व दयकल।

28 सोलोमनया लागि मनूतय्सं मिश्र देश व मेमेगु फुक्क देशं सलत हइगु खः।

जुजु सोलोमन सीगु

29 सोलोमन जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या शुसिनें लिपाथ्यंक व नातान अगमवक्ताया इतिहास, शीलोनी अहियाहया अगमवाणी व नबातया काय् यारोबामया बारे अगमवक्ता इद्रोया दर्शनया सफलइ च्वयातःगु दु।

30 सोलोमनं यस्शलेमं पिइदँ तक फुक्क इस्राएलय् राज्य यात।

31 अले व सित, वयात वया अबु दाऊदया नांयागु शहरय् थुन। वया लिपा वया थासय् वया काय् रहबाम जुजु जुल।

10

रहबामया विरोधय् इस्राएलया विद्रोह

1 रहबाम शेकेमय् वन, छायाःसा इस्राएलयापि सकलें मनूत वयात जुजु दय्केत अन हे वंगु खः।

2 थ्व खँ न्यनाः नबातया काय् यारोबाम मिश्र देशं लिहां वल। (व मिश्र देशय् च्वनाच्चंगु खः, अन व सोलोमन जुजु खनाः ग्यानाः बिस्सुं वंगु खः।)

3 अथे जुयाः इस्राएलया नायःतय्सं यारोबामयात सःतके छवल, अले यारोबाम व इस्राएलयापि सकलें मनूत वयाः रहबामयात थथे धाल,

4 “छिकपिनि अबु सोलोमनं जिमित इयातुगु कु क्वबिकाः जिमिगु जीवनयात थाकुइकाब्युगु खः। उगु इयातुगु कुयात याउँकादीसा जिमिसं छिगु सेवा याये।”

5 रहबामं इमित धाल, “थ्व खँय् बिचाः यायेत स्वन्ह्या ई ब्यु। छिपि स्वन्हु लिपा वा।” उकिं मनूत अनं वन।

6 रहबाम जुजु थः अबु सोलोमन म्वानाच्चंबलय् वयात सल्लाहबीपि बुरापि मनूतलिसें खँ ल्हात। वं इमित न्यन, “थुपि मनूतय् जिं छु लिसः बीगु, छिकपिनिगु छु सल्लाह दु?”

7 बुरापिन्सं रहबामयात धाल, “छिं थुपि मनूतयत् बांलाःगु व्यवहार यानाः थुमित लयताय्कादीसा, अले थुपिलिसें नाइक खँ ल्हानादीसा थुमिसं न्हाबलें छिगु सेवा याइ।”

8 तर व उपिं बुरापिनिगु सल्लाह मन्यंसें थःनापं ब्वलंपिं व थःगु न्हाःने च्वनाच्चनीपिं ल्याय्म्हपिंथाय् सल्लाह काःवन।

9 वं इमित न्यन, “जिमिगु कु याउँकाबियादिसँ धकाः जितः बिन्ति याःवःपिं मनूतयत् झीसं छु लिसः बीगु? जिं छु यायेगु? छिमिगु छु सल्लाह दु?”

10 इमिसं लिसः बिल, “छिकपिनि अबुं जिमित इयातुगु जुवा क्वबिकादीगु दु, उकियात याउँकादिसँ धकाः छितः धाःवःपिन्त थथे धयादिसँ, ‘जिमि अबुया जँ स्वयाः जिगु कान्छी पति हे तःत्याः।’

11 जिमि अबुं छिमित इयातुगु जुवा क्वबिकादीगु खः, तर जिं उगु जुवायात झन इयातुइकाबी। जिमि अबुं छिमित कोरों दाय्कादीगु खः, तर जिं छिमित बिच्छितय्सं न्याकाबी।”

12 रहबाम जुजुं धाःथें हे स्वन्हु लिपा यारोबाम व सकलें मनूत वयाथाय् वन।

13 जुजुं बुरापिनिगु सल्लाह मन्यंसे मनूतनापं कडा जुया खँ ल्हात,

14 जिमि अबुं छिमित इयातुगु जुवा क्वबिकादीगु खः, तर जिं उगु जुवायात झन इयातुइकाबी। जिमि अबुं छिमित कोरों दाय्कादीगु खः, तर जिं छिमित बिच्छितय्सं न्याकाबी।

15 थुकथं जुजु रहबामं मनूतयग्गु खँ न्यँ हे मन्यं छायाःसा शील्लोयाम्ह अहियाहपाखें नबातया काय् यारोबामयात परमप्रभुं धयादीगु वचन पूवनेत वय्कलं थज्याःगु अवस्था हयादीगु खः।

16 जुजुं थःगु खँ मन्यंगु खनाः मनूत चिल्लाय् दनाः हाल,
“छु जिपिं दाऊदया वंशया भाग खः ला?

यिशैया काय्काके जिमिगु छु भाग दु?

हे इस्राएल, थथःगु पालय् हँ।

हे दाऊद, थःगु घरानाया धन्धा का।”

उकिं उत्तरयापिं सकल इस्राएलीत थथःगु छँ वन।

17 तर रहबामं यहूदाया लागाय् च्वनाच्चपिं इस्राएलीतयत् जक शासन यानाच्चन।

18 अले जुजु रहबामं दासयात थें ज्या याक्पिं मनूतय् नायः अदोनीरामयात इमिथाय् वन। तर इस्राएलीतय्सं वयात ल्वहँत कय्काः स्यात। जुजु रहबाम धाःसा थःगु रथय् च्वनाः यरूशलेमय् बिस्युं वन।

19 उबलय्निसें आः तक नं उत्तरयापिं इस्राएलीत दाऊदया घरानाया विरोधी जूग दु।

11

शमायाहया अगमवाणी

1 जुजु रहबाम यस्शलेमय् थ्यंकः वल। अले वं उत्तर इस्राएलनापं लडाइँ यानाः थःगु फुक्कं राज्य हाकनं लित कायेत यहदा व बेन्यामीन कुलयापिं छगू लाख व चयद्मः ल्ययातःपिं सिपाईं मुंकल।

2 तर परमप्रभुया थ्व वचन परमेश्वरया मनू शमायाहयाथाय् वल,

3 “सोलोमनया काय् यहदायाम्ह जुजु रहबामयात अले यहदा व बेन्यामीनय् दुपिं फुक्कं इस्राएलीतय् थथे धा,

4 परमप्रभुं थथे धयादी, ‘छिपिं थः दाजुकिजापिनापं लडाइँ यायेत थाहां वने मते। छिपिं सकलें थथःगु छैय् लिहां हूँ, छाथ्थाःसा थ्व ज्या जिं यानागु खः।’ ” उकिं परमप्रभुया वचन पालन यानाः इपिं यारोबामलिसें लडाइँ मयासें लिहां वन।

5 रहबाम यस्शलेमय् च्वन अले यहदाया सुरक्षाया लागि थुपिं शहरयात पखालं ग्याः बल्लाकल।

6 वं पखालं ग्याः बल्लाकूगु यहदा व बेन्यामीनया शहरत थुपिं खः — बेथलेहेम, एताम, तको,

7 बेथ-सर, सोखो, अदुल्लाम,

8 गात, मारेशा, जीप,

9 अदोरेम, लाकीश, आजेका,

10 सोरा, अय्यालोन व हेब्रोन।

11 अले वं उपिं शहरया किल्लात बल्लाक दयकल। अले उपिं शहरय् नयेगु नसा, जैतूनया चिकं व दाखमघनापं राज्यपालत नं तल।

12 वं फुक्क शहरय् ढाल व भालात तया उमित तसकं बल्लाकल। थुकथं वं यहदा व बेन्यामीनयात थःगु अधीनय् तल।

13 इस्राएलया उत्तर कुलयापिं फुक्क थथःगु जिल्लाय् च्वनाच्चपिं पुजाहारीत व लेवीत नं रहबामया पंलित।

14 अले लेवीत थथःगु घाँय् दुगु ख्यः व सम्पत्ति त्वःताः यहदा व यस्शलेमय् च्वंवल, छाथ्थाःसा इस्राएलया जुजु यारोबाम व वया काय्पिन्सं इमित परमप्रभुया पुजाहारी जुयाः सेवा याके मब्बू।

15 जुजु यारोबामं आराधना यायेगुथाय् व थःमहं दय्कूपि दुगुचा व द्रुहंचाया मूर्तिया लागि थः पुजाहारीत ल्यल।

16 अले दुनुगलंनिसें परमप्रभु इस्राएल्याम्ह परमेश्वरयात मालाच्चं पि इस्राएल्या मेगु फुक्क कुलयापि मनूत थः पुर्खाया परमप्रभु परमेश्वरयात बलि छायेत यस्शलेमय् वल।

17 थुकिं यानाः यहूदाया राज्य बल्लात, अले स्वदै तक इपि सोलोमनया काय् रहबामया पंलित। छायाःसा स्वदै तक इपि दाऊद व सोलोमनया लैपुइ वनाच्चन।

रहबामया परिवार

18 रहबामं महलतयात ब्याहा यात। वया अबु दाऊदया काय् यरीमोत व मां यिशैया काय् एलीआबया म्हाय् अबीहेल खः।

19 वपाखें रहबामया थुपि काय्पि दत— येऊश, शमरयाह व साहम।

20 अनंलि वं अब्शालोमया म्हाय् माकायात ब्याहा यात। वपाखें वया थुपि सन्तान दत— अबिया, अतै, जीजा व शलोमीत।

21 रहबामं अब्शालोमया म्हाय् माकायात थः मेपि कलाःपिन्त व मथ्याःपि कलाःपिन्त स्वयाः अप्वः माया याइगु। वया मुक्क झिंच्याम्ह कलाः व खुइम्ह मथ्याःपि कलाःपि दु। व निइच्याम्ह काय् व खुइम्ह म्हाय्पिनि अबु खः।

22 रहबामं थःगु लिपा जुजु दय्केत माकाया काय् अबियायात वया मेपि दाजुकिजापिनि नायः ल्यल।

23 वं बांलाक बिचाः यानाः ज्या यात। वं यहूदा व बेन्यामीनया फुक्क थासय् च्वंगु किल्ला दुगु फुक्क शहरया जिम्मा थः काय्पिन्त बिल। वं इमित गाक्क नयेगु नसा बिल, अले वं इमिगु लागि यक्व कलाःपि मालाबिल।

12

मिश्रीतय्सं यहूदाय् हमला याःगु

1 रहबामया राज्य बांलाक पलिस्था जुयाः व बल्लाये धुंकाः वं परमप्रभुया व्यवस्थायात त्वःतल, वनापं इस्राएल्यापि सकसिनं नं परमप्रभुया व्यवस्थायात त्वःतल।

2 इमिसं परमप्रभुया विरोध याःगु जुयाः रहबाम जुजु जूगु न्यादै दुबलय् मिश्रयाम्ह जुजु शीशकं

3 झिनिःगः रथ व खुइद्रुःमह सलगइपि सिपाइँत ज्वनाः यरूशलेमय् हमला यात। वनापं मिश्रं अल्याख लिबियाली, सुक्किया व कूशीत नं वल।

4 व यहदाया पखालं ग्वयातःगु शहरत त्याकाः यरूशलेम तक वल।

5 अले शमायाह अगमवत्ता रहबाम व यहदायापि कुलनायःतयथाय् वल। इपि सकलें शीशक खनाः ग्यानाः यरूशलेमय् मुंगु खः। शमायाहं रहबाम व यहदाया कुलनायःतयत् थथे धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘छिमिसं जितः त्वःतूगु दु, उकिं आः जिं छिमित त्वःताः शीशकया ल्हातय् तयाबी।’ ”

6 अले इस्राएलया कुलनायःत व जुजुं क्वमिलु जुयाः थथे धाल, “परमप्रभु धर्मीम्ह खः।”

7 परमप्रभुं इपि क्वमिलु जूगु खन। अले परमप्रभुया थ्व वचन शमायाहथाय् वल, “जुजु व मनूत क्वमिलु जूगु दु। उकिं जिं इमित नाश याये मखु। तर जिं इमित याकनं हे बचय् याये। अले जिं थःगु तं शीशकपाखें यरूशलेमय् प्वके मखु।

8 अयनं इपि वया दास जुइ, अले जक इमिसं जिगु सेवा यायेगु व मेगु देशयापि शासकतय्गु सेवा यायेगुलिइ छु पाः इमिसं सी।”

9 मिश्र देशयाम्ह जुजु शीशकं यरूशलेमय् हमला यात। अले वं परमप्रभुया देगः व लाय्कूया फुक्क धन-सम्पत्ति लुतय् यानाः यंकल। वं सोलोमनं दय्कूगु लुँयागु ढालत नं यंकल।

10 उकिं जुजु रहबामं उकिया पलेसा कँय्यागु ढालत दय्कल, अले उपिं ढालत लाय्कूया ध्वाखा पिवाःतय् कप्तानतय् जिम्माय् तल।

11 जुजु देगलय् वनीबलय् ध्वाखा पिवाःतय्सं उपिं ढालत पितहइगु, लिपा थः च्वनीगु क्वथाय् हे लित यंकीगु।

12 रहबामं थःत क्वमिलु याःगुलि परमप्रभुया तं वपाखें चिला वन। उकिं वय्कलं वयात भज्यंक नाश यानामदी। यहदाया अवस्था बांलाना हे च्वन।

13 थुकथं जुजु रहबामं यरूशलेमय् थःत बल्लाकाः राज्य यात। पिइछ्दँ दुबलय् व जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् झिन्हय्दँ राज्य यात। यरूशलेम शहरयात परमप्रभुं इस्राएलया फुक्क कुलपाखें थःगु नां तयेत ल्ययादीगु खः। रहबामया मांया नां नामा खः, व अम्मोन देशयाम्ह खः।

14 रहबामं परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात, छायाधाःसा वं परमप्रभुयात मालेगु मयाः।

15 रहबाम जुजु जुयाच्चंबल्य जूगु फुक्क खँ, शंसंनिसैं लिपाथ्यंक, वं छु छु यात व शमायाह अगमवक्ता व इद्रो अगमवक्ताया इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु। रहबाम व यारोबामया दथुइ मदिव्क लडाईं जुया हे च्वन।

16 रहबाम सित अले वयात दाऊदया शहरय जुजुपि थुनीगु चिहानय् थुन। वया लिपा वया काय् अबिया जुजु जुल।

13

यह्दायाम्ह जुजु अबिया

1 यारोबाम उत्तरी इस्राएलयाम्ह जुजु जूगु झिंच्यागू दँ दुबल्य अबिया यह्दायाम्ह जुजु जुल।

2 वं यरूशलेमय् स्वदँ तक राज्य यात। वया मां गिबायाम्ह उरीएलया म्हाय् माका खः।

अबिया व यारोबामया दथुइ लडाईं जुया तुं च्वन।

3 अबियां लडाईया निति प्यंगू लाखम्ह वीर सिपाईं मुंकल। यारोबामं धाःसा अबियानापं ल्वायेत च्यागू लाखम्ह वीर सिपाईतय् सेना इवलाक तयार यात।

4 अबियां एफ्राइमया पहाडी इलाकाय् लाःगु समारैम डाँडाय् दनाः थथे धाल, “अय् यारोबाम व इस्राएलयापिं फुक्क मनूत, जिगु खँ न्यँ!

5 परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं दाऊदनापं चि दुगु छगू बाचा चिनाः वयात व वया सन्तानतय् इस्राएलया राज्य न्हाबलेया लागि बियादीगु दु धकाः छिमिसं मस्यू ला?

6 अथे जूसां दाऊदया काय् सोलोमनया छम्ह भारदार नबातया काय् यारोबामं थः मालिकया विरोधय् विद्रोह यात।

7 अले ज्यालगे मजुपिं छुं लुच्चात वनापं मिलय् जुल। यारोबाम व उपिं लुच्चातय्सं रहबामया विरोधय् थःत बल्लाकल। अबल्य रहबाम नकतिनियाम्ह व थःम्हं छुं क्वःछीमफुम्ह जगुलि वं इमित पने मफुत।

8 “आः छिमिसं परमप्रभुं दाऊदया सन्तानया ल्हातय् बियादीगु राज्यलिसैं ल्वायेगु बिचाः यानाच्वंगु दु। छिमिके छगू तःधंगु सेना व यारोबामं छिमिगु निति घः धकाः दय्काब्यगु लुँयापिं द्रहंचात दु।

9 छिमिसं हासूनया सन्तान परमप्रभुया पुजाहारीतय् व लेवीतय् बिसिकेछवल। इमिगु थासय् मे मेगु जाति थें छिमिसं थः पुजाहारीत ल्यल। थःत देछायेत छम्ह

दृहं च वा न्हयम्ह भ्याः चा ज्वनावःम्ह न्ह्याम्ह मनूयात नं छिमिसं उपि मखुपि घःतय् पुजाहारी दयकीगु।

10 “जिमिगु निंति धाःसा परमप्रभु हे जिमि परमेश्वर खः। जिमिसं वय्कःयात त्वःतागु मदुनि। परमप्रभुया सेवा याइपि पुजाहारीत हास्नया सन्तान खः अले लेवीतय्सं थःगु ज्या याना हे च्वंगु दु।

11 न्हियान्हिथं सुथय् व बहनि इमिसं परमप्रभुया निंति होमबलि छाइ, गुँगू थनी, शुद्धगु तेबिलय् देछाःगु मरि तइ, अले सन्ध्या ई पतिकं लुँया त्वादेवातय् दुगु मत च्याकी। थुकथं परमप्रभु झी परमेश्वरं आज्ञा बियादीगु खँ जिमिसं पालन याना। छिमिसं धाःसा वय्कःयात त्वःतूगु दु।

12 परमेश्वर हे जिमि नायः खः। वय्कः जिपिनापं दी। वय्कःया पुजाहारीत तुरही पुयाः छिमिगु विरोधय् लडाइँ घोषणा यायेत तयार दु। अय् इस्राएलीत, परमप्रभु थः पुर्खातय् परमेश्वरलिसें ल्वाये मते। छायाःसा छिपि ताःलाइ मखु।”

13 अबिया न्वंवाना च्वंबलय् यारोबामं छुं सिपाइँतय्त सुलाः ल्युनेपाखें हमला यायेत छवल। वया मू सेना धाःसा यहदाया न्ह्याःने दु अले हमला यायेत सुलाच्वंपि सेना इमिगु ल्युने दु।

14 यहदायापि सिपाइँ फस्वःबलय् इमिसं थःगु न्ह्याःने व ल्युने छकलं निखेंपाखें हमला जुयाच्वंगु खंकल। ग्वाहालिया लागि इमिसं परमप्रभुया नां काल। पुजाहारीतय्सं तुरही पुल।

15 इपि अथे हाःबलय् परमेश्वरं अबिया व यहदाया न्ह्याःने यारोबाम व फुक्कं इस्राएलीतय्त बुकादिल।

16 इस्राएलीत यहदायापि सिपाइँय् न्ह्याःनेनं बिस्वुं वन, अले परमेश्वरं इस्राएलीतय्त इमिगु ल्हातय् बियादिल।

17 थुकथं अबिया व वया सिपाइँतय्सं इमित बांमलाक बुकल, इमिसं इस्राएलयापि न्यागू लाख वीर सिपाइँतय्त स्यानाबिल।

18 यहदायापि सिपाइँतय्सं इस्राएलीतय्त बुकल। छायाःसा इमिसं परमप्रभु इमि पुर्खातय् परमेश्वरयागु भरोसा काःगु खः।

19 अबियां यारोबामया सेनायात लिनायंकल, अले वयागु बेथेल, येशना व एप्रोन शहर व उमिगु गांत त्याकाकाल।

20 अबियाया पालय् यारोबामं थःत बल्लाके मफुत! लिपातय् परमप्रभुं यारोबामयात स्यानादिल।

21 अबिया धाःसा झन बल्लात। वया झिंप्यम्ह कलाः दु, व निइनिम्ह काय् व झिंखुम्ह म्हायपिनि अबु खः।

22 अबिया जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या व वं धाःगु खँ इद्दे अगमवक्ताया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

14

1 अबिया सित अले वयात दाऊदया शहरय् थुनाबिल। वया लिपा वया काय् आसा जुजु जुल। वयागु इलय् झिदँ तक देशय् शान्ति जुल।

यहदाया जुजु आसा

2 आसां परमप्रभु थः परमेश्वरयात यःगु व खःगु ज्या यात।

3 वं विदेशी वेदीत, पुजा यायेगु थाय्त, ल्वहंया मूर्ति तळ्यानाबिल अले अशेरा घःमय्जुया थांत क्वःथलाबिल।

4 वं यहदायापि मनूतय्त परमप्रभु इमि पुर्खातय् परमेश्वरयात मालेत अले वय्कःया विधि व आज्ञात पालन यायेत आज्ञा बिल।

5 वं यहदाया फुक्क शहरय् दुगु पुजा यायेगु थाय्त व धुपॉय् छवय्कीगु वेदीत नं स्यंकाबिल। वयागु पालय् देशय् शान्ति जुल।

6 देशय् शान्ति जबलय् वं यहदाया थीथी शहरय् छचाखेरं पखाः ग्वयाबिल। परमप्रभुं शान्ति बियादीगुलि वं उगु इलय् सुंनापं लडाइँ याये म्वाल।

7 वं यहदायापि मनूतय्त धाल, “झीसं थुपि शहरयात छचाःखेरं पखाः ग्वयाः धरहरा व चुकू तये जीक ध्वाखात दय्काः बल्लाकेनु। थ्व देश आः तक झीगु हे खः नि, छायाःसा झीसं झी परमप्रभु परमेश्वरयात मालागु दु। झीसं वय्कःयात मालागुलि वय्कलं झीत प्यखेरं शान्ति बियादीगु दु। अथे जुयाः इमिसं उपि शहरत बल्लाकल, इपि ताःलात।”

8 आसा जुजुयाके यहदायापि ढाल व भाला ज्वनातःपि स्वंगू लाखम्ह मनू व बेन्यामीनयापि ढाल व धनुष वाण ज्वनातःपि निगू लाखम्ह व चयद्रुम्ह मनूतय् छगू सेना दु। उपि सकले वीर सिपाइँत खः।

9 जेरह धाःम्ह छम्ह कूशी झिगू लाखम्ह (१०,००,०००) सिपाइँ व स्वसःगः रथया सेना ज्वनाः यहदायात हमला यायेत मारेशाय् तक थ्यंकः वल।

10 व अन थ्यंबलय् वलिसैं ल्वायेत आसा न्ह्यज्यात। निखेंपाखेंयापि सिपाइँतय्सं लडाइँ यायेत मारेशा लिक्क लाःगु सपताया ब्यासिइ थथःगु थाय् काल।

11 अले आसां परमप्रभु थः परमेश्वरयात प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु, छि बल्लाःपिन्त थें बमलाःपिन्त नं ग्वाहालि बियादी फु। हे जिमि परमप्रभु परमेश्वर, जिमित ग्वाहालि बियादिसँ, छायाधाःसा जिमिसं छिगु भरोसा कयागु दु। जिपि छिगु हे नामय् थ्व तःधंगु सेनालिसें ल्वायेत वयागु दु। हे परमप्रभु, छि जिमि परमेश्वर खः, उकिं सुनानं छितः त्याकेगु आसा मयायेमा।”

12 परमप्रभु आसा व यहदाया न्ह्यःने कूशीतय्त बुकादिल। कूशीत बिस्सुं वन।

13 आसा व वया सेनां इमित गरार तक लिनायंकल। परमप्रभु व वय्कःया सेनाया न्ह्यःने कूशीत बुत, इमि यक्व मनूत सित। यहदाया सेना शत्रुतय्गु यक्व सामान थःगु ल्हातय् लाकल।

14 इमिसं गरारया जःखः च्वंगु फुक्क शहरयात नाश यानाबिल। अन च्वंपि मनूतय्त परमप्रभुं ख्यानादीगु खः। उपिं शहरय् मू वंगु सामान दुगुलि इमिसं उपिं फुक्क शहरयात लुतय् यात।

15 इमिसं फैजवाःत च्वनाच्चंगु थासय् नं हमला यात। इमिसं इमि यक्व फइ च्वलय् व ऊँट कब्जा यात। अले आसाया सेना यरूशलेमय् लिहां वल।

15

आसां यहदाय् दुगु मूर्ति नाश याःगु

1 परमेश्वरया आत्मा ओदेदया काय् अजर्याहयाके क्वहां झाल।

2 अले व आसा जुजुयात नापलाः वन। वं आसायात थथे धाल, “अय् आसा, अय् यहदा व बेन्यामीनयापिं सकलें मनूत! छिपि परमप्रभुनापं दतले वय्कः नं छिपिनाप दइ। छिमिसं वय्कःयात माल धाःसा छिमिसं वय्कःयात लुइकी। छिमिसं वय्कःयात त्वःतल धाःसा वय्कलं नं छिमित त्वःतादी।

3 ताःई तक इस्राएलं सत्य परमेश्वर मदय्कं जीवन हनाच्चंगु खः। इमित स्यनेत पुजाहारीत मदु, व्यवस्था मदु।

4 तर इमित दुःख जबलय् इपिं हाकनं परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरपाखे लिहां वल। इमिसं वय्कःयात माल अले लुइकल।

5 “दुःखया उगु इलय् इस्राएलय् गनं वनेत सुरक्षा मदु। देशयापि फुक्कं मनूतय्सं यक्व हे दुःख सी माल।

6 परमप्रभुं इमित फुक्क कथंयागु विपत्तिं दुःख बियादीगुलि छगू जातियात मेगु जातिं अले छगू शहरयात मेगु शहरं क्वत्यला च्वन।

7 छिमिगु खँय् धा:सा, छिपिं बल्लायेमा:, छिमिसं साहस त्व:ते मते। छाया:सा छिमित थ:गु ज्याया सिरपा: दइ।”

8 ओदेदया काय् अजर्याहया म्हुतुं थज्या:गु अगमवाणी न्यना: आसायात आँट दत। अले वं यहदा व बेन्यामीन इलाकां अले थ:म्हं कब्जा या:गु एफ्राइमया पहाडी देशया शहर शहरं नं फुक्कं घच्चाइपुगु मूर्ति चीकाबिल। वं देग:या चुकय् दुगु परमप्रभुया वेदी नं ल्हन।

9 अनंलि वं यहदा व बेन्यामीनयापिं फुक्कं मनूतयत् मुंकल। वं इपिनापं च्वनाच्चपिं एफ्राइम, मनश्शे व शिमियोन कुलयापिं मनूतयत् नं मुंकल। छाया:सा परमप्रभु वया परमेश्वर जुजु आसानापं दीगु खना: उत्तरी इस्राएलं यक्व हे मनूत यहदाय् व:गु ख:।

10 आसा जुजु जूगु झिन्यागूगु दँया स्वंगूगु लाय्* इपि यस्शलेमय् मुन।

11 अबलय् इमिसं परमप्रभुयात न्हय्स:म्ह सा द्रुहं व न्हयद्रु:म्ह फै-चवलय् बां छाल। आसाया सेनां उपि पशुत व मेमेगु मू वंगु सामान थ: शत्रुतपाखें लुतय् यानाह:गु ख:।

12 अले इमिसं दुनुगलंनिसें व बलं फत्तले थ: पुर्खातय् परमप्रभु परमेश्वरयात माले धका: बाचा चित।

13 अले परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वरयात मालिमखुपिं सकलें त:धिक:पिं व चिधिक:पिं मिसा व मिजंयात स्याना छवयेगु इमिसं क्व:छित।

14 इमिसं तस्सलं हाला: परमप्रभुया नामय् पाफल। इमिसं तुरही व फैया नेकू पुल।

15 यहदायापिं मनूत तसकं लय्ता:। छाया:सा इमिसं दुनुगलंनिसें पाफ:गु ख:। इमिसं आयबुया: परमप्रभुयात माल अले वय्क:यात लुइकल। उकिं परमप्रभुं इमित प्यखें शान्ति बियादिल।

16 आसा जुजुं थ: मां माकायात राजमाताया थासं लिकाल। छाया:सा वं अशेरा घ:मयजुया घच्चाइपुगु थां दय्कूगु ख:। आसां उगु थांयात त्वा:ल्हानाबिल, अले उकियात कुचा कुचा याना: किद्रोन बेसीइ छवय्काबिल।

17 पुजा यायेगु थाय्त् इस्राएलं चीका: मछवसां आसा थ:गु जिवंकाछि परमप्रभुया नितिं विश्वास याये बह:म्ह जुयाच्चन।

18 वं थ:म्हं व थ: अबुं देछा:गु लुँ, वह: व पवित्र थलबल परमेश्वरया देगलय् हल।

19 आसा जुजु जूगु स्विन्यागूगु दँ तक मेगु लडाइँ मज्।

* 15:10 १५:१० झिन्यागूगु दँया स्वंगूगु ला थथे धयागु मे-जुन १९५ बी.सी.

16

इस्त्राएलनापं लडाईं

1 आसा यहूदायाम्ह जुजु जूगु स्विखगूगु दैय् उत्तरी इस्त्राएलयाम्ह जुजु बाशां यहूदाय् हमला यात। अले वं यहूदायाम्ह जुजु आसाया लागाय् सुं वये वने मफयेमा धकाः रामायात बल्लाकल।

2 अले आसां परमप्रभुया देगलं व लाय्कूया धुकुति लुं, वहः लिक्कायाः दूतनापं दमस्कसय् राज्य याइम्ह अरामया जुजु बेन-हददयाथाय् छवयाः थथे धाल,

3 “छिकपिनि अबु व जिमि अबुं सन्धि याःगु थें छिं व जिं नं सन्धि यायेनु। जिं छिथाय् लुं व वहः छवया हयाच्चनागु दु। आः छिं उत्तरी इस्त्राएलयाम्ह जुजु बाशालिसें थःगु सन्धि त्वाथुलादिसैं। वं जिगु देशं थः सेना लित यंके मालेमा।”

4 बेन-हददं आसा जुजुया खँ स्वीकार यात। वं थः सेनानापं थः सेनापतितयत् इस्त्राएलया शहरय् हमला यायेत छवल। इमिसं इयोन, दान, हाबिल-मैस व नप्तालीया कुल फुक्क धुकू शहरत त्याका काल।

5 थ्व खँ न्यनाः बाशां रामायात बल्लाकेगु ज्या त्वःताबिल, वं अन जुयाच्चंगु फुक्क ज्या दिकल।

6 जुजु आसां यहूदाया फुक्क थासं मनूत मुंकल, अले बाशा जुजुं रामा बल्लाकेत छ्यलाच्चंगु ल्वहं व सिं इमिसं ज्वनावन। वं उपि सामानं गेबा व मिस्पायात बल्लाकल।

हनानी अगमवक्ता

7 अबलय् हनानी अगमवक्तां यहूदायाम्ह जुजु आसायाथाय् वनाः थथे धाल, “छिं अरामया जुजुयागु भरोसा कयादिल। तर परमप्रभु झी परमेश्वरयागु भरोसा कयामदी। अथे जुयाः छिं अरामया जुजुया सिपाईतयत् नाश यायेगु मौका त्वःफिकल।

8 छु कूशीत व लिबियालीतय् सेना तःधंगु सेना मखु ला? इमिगु सेनाय् यक्व रथ व रथ गइपि सिपाईत दुगु मखु ला? तर छिं परमप्रभुयागु भरोसा कयादीगुलि वय्कलं इमित छिगु ल्हातय् लःल्हानादिल।

9 छायाःसा गुम्हयसिगु नुगः परमप्रभुया निति विश्वास यायेबहः जू, इमिगु निति थःत बल्लाःमह क्यनेत वय्कलं थःगु मिखा पृथ्वीया फुक्क थासय् थुखे उखे ब्वय्का च्वनादी। थुकी छिं मूर्ख ज्या यानादिल। उकिं आवंलि छिगु निति लडाईं हे लडाईं जुइ।”

10 थ्व खं याना: आसा उम्ह अगमवक्ता खना: तंचाल, तम्बय् आसां वयात इयालखानाय् कुनाबिल। उबलय्निसें वं छुं मनूतय्त तसकं क्वतेलेगु याना हल।

आसा जुजुया लिपांगु खँ

11 आसा जुजुं शुम्निसें लिपाथ्यंक या:गु ज्या इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयात:गु दु।

12 आसा जुजु जूगु स्विगुंगू दैय् वयात तुति ध्वाग्निना वनीगु ल्वचं काल। वयात तसकं बांमला:गु ल्वचं का:गु ख: अय्त्नं वं परमप्रभुयात ममासे वैद्यतय्गु शरण काल।

13 थ: जुजु जूगु पिइछगू दैय् जुजु आसा सिना: थ: पुर्खातलिसें मिलय् जूवन।

14 दाऊदया शहरय् वयात वं थ:म्हं थ:गु नितिं ल्वहं किया: दय्कात:गु चिहानय् थुनाबिल। इमिसं वयात थीथी कथंयागु नस्वा:गु मसलां जा:गु खाताय् तयाबिल। व मसला अन्तर दय्कीपिन्सं बांलाक तयार या:गु ख:। अले इमिसं वयागु लुमन्तिइ ह्वाना ह्वाना मि च्याकल।

17

यह्दायाम्ह जुजु यहोशापात

1 आसाया थासय् वया काय् यहोशापात यह्दायाम्ह जुजु जुल। उत्तरी इस्राएलपाखें बचय् जुइत वं थ:त बल्लाकल।

2 वं यह्दाया पखालं घेरय् यानात:गु फुक्क शहरय् सिपाइँत तल। अले यह्दा न्यंकं व वया अबु आसां त्याकाका:गु एफ्राइमया शहरय् सुरक्षाया लागि छाउनीत तल।

3 परमप्रभु यहोशापातनापं दी, छाया:सा व थ: पुर्खा दाऊदया पुलांगु पह:कथं जुल, वं बालयात मालेगु मया:।

4 तर थ: अबुया परमेश्वरयात माल, वय्क्:या आज्ञा पालन यात। वं इस्राएलयापि मनूतय्सं या:गु थें मभिंंगु ज्या मया:।

5 परमप्रभुं वयागु अधीनय् यह्दा राज्ययात बल्लाकादिल। यह्दायापि फुक्कसितं वयाथाय् देछा हल। वयाके यक्व धन-सम्पत्ति दत। व नांजा:म्ह जुजु जुल।

6 यहोशापात परमप्रभुया लैपुइ वनेगुलिइ लयत्ता:। अले वं यह्दाया पुजा यायेगुथाय् व अशेरा घ:मय्जुया थांत स्यंकाबिल।

7 थः जुजु जूगु स्वंगू दैय् वं थः हाकिमत बेन-हेल, ओबदियाह, जकरिया, नतनेल व मीकायायात यहदाया शहर शहरय् मनूतय्त स्यनेत छवल।

8 अले इपिनापं वं गुम्ह लेवीत- शमायाह, नतन्याह, जबदियाह, असाहेल, शमीरामोत, यहोनातान, अदोनियाह, तोबियाह, तोब-अदोनियाह व निम्ह पुजाहारीत- एलीशामा व यहोरामयात नं छवल।

9 परमप्रभुया व्यवस्थाया सफू ज्वनावनाः इमिसं यहदायापिं मनूतय्त स्यना जुल। इमिसं फुक्कं शहरय् वनाः मनूतय्त स्यन।

यहोशापातया तःधंसू

10 यहदाया जःखः च्वंगु फुक्क देश परमप्रभुलिसें ग्यात। उकिं इमिसं यहोशापात जुजुलिसें लडाइँ मयाः।

11 छुं पलिशतीतयसं ला यहोशापातयाथाय् कोस्यालि व करकथं वहः नं हल। अले अरबीतयसं वयाथाय् न्हयद्वः व न्हयसःम्ह (७,७००) भ्याःचा व न्हयद्वः व न्हयसःम्ह (७,७००) दुगुचा हल।

12 थुकथं यहोशापात झन बल्लानावन। यहदा देश न्यंकं वं किल्ला व धुकू शहरत दय्कल।

13 अले यहदाया शहर शहरय् यक्व सामान मुंकातल। वं यरूशलेमय् तालिम कयातःपिं बहादुर सिपाइँत नं तल।

14 इपिं थथःगु परिवारकथं थुकथं भर्ना जूगु खः –

यहदापाखें – द्रुःछिम्ह द्रुःछिम्ह सिपाइँतय् कप्तानत थुपिं खः,
कप्तान अदनाह, थ्वयाके तालिम कयातःपिं स्वंगू लाखम्ह सिपाइँ दु।

15 वया लिपा कप्तान येहोहानान, थ्वयाके निगू लाख व चयद्वःम्ह सिपाइँ दु।

16 वया लिपा जिक्कीया काय् अमसिया, थ्वं थःत थःगु हे इच्छां परमप्रभुया निंति देछाःगु। थ्वयाके निगू लाखम्ह बहादुर सिपाइँ दु।

17 बेन्यामीनपाखें – छम्ह बहादुर सिपाइँ एल्यादा, थ्वयाके धनुष वाण व ढाल घानातःपिं निगू लाखम्ह सिपाइँ दु।

18 वया लिपा यहोजाबाद, थ्वयाके त्वाभः घानातःपिं छगू लाख व चयद्वःम्ह सिपाइँ दु।

19 थुपिं सिपाइँतयसं यरूशलेमय् जुजुया सेवा याइगु खः। थुपिं यहदा न्यंकं दुगु पखालं घेरय् यानातःगु शहरय् तयातःपिं बाहेक खः।

18

आहाबया विरोधय् मीकायां अगमवाणी या:गु

1 यह्दायाम्ह यहोशापात तसकं तःमिम्ह व नांजा:म्ह जुल। अले वं उत्तरी इस्राएलयाम्ह जुजु आहाबया परिवारनापं ब्याहाया स्वापु तल।☆

2 छुं दँ लिपा यहोशापात आहाबयात नापलायेत सामरियाय् वन। आहाबं यहोशापात व वनापं वंपिं मनूतय्त भ्वय् नकेत यक्व फै, द्रुहंत स्यात। आहाबं यहोशापातयात रामोत-गिलादय् हमला यायेत ग्वाकल।

3 इस्राएलयाम्ह जुजु आहाबं यह्दायाम्ह जुजु यहोशापातयात धाल, “रामोत-गिलादय् हमला यायेत छु छि जिनापं झायादी ला?”

यहोशापातं लिस: बिल, “जिं छित: बलं फतले ग्वाहालि याये, जिमि मनूतय्सं नं छित: बलं फतले ग्वाहालि याइ।”

4 हानं यहोशापातं इस्राएलयाम्ह जुजुयात थथे धाल, “न्हापा परमप्रभुयाके नि न्यनादिसँ।”

5 उकिं इस्राएलयाम्ह जुजुं प्यस:म्ह अगमवत्तातय्त मुंका: इमित न्यन, “जिं रामोत-गिलादय् हमला याये ला कि मयाये?”

इमिसं लिस: बिल, “हमला यानादिसँ, छाया:सा परमेश्वरं व छिगु ल्हातय् तयादी।”

6 तर यहोशापातं न्यन, “छु न्यनेत थन मेम्ह छम्ह नं परमप्रभुया अगमवत्ता मदु ला?”

7 इस्राएलयाम्ह जुजुं यहोशापातयात धाल, “परमप्रभुयाके न्यनेत मेम्ह छम्ह मनु दु, तर जित: व तसकं मय:, छाया:सा वं जिगु बारे भिंगु अगमवाणी कनी मखु। वं मभिंगु खँ जक धाइगु। व यिम्लाया काय् मीकाया ख:।”

यहोशापातं लिस: बिल, “आहाब जुजु, छिं थथे धयादी मज्यू।”

8 अले इस्राएलयाम्ह जुजुं छम्ह हाकिमयात स:ता: धाल, “यिम्लाया काय् मीकायायात थर्थे थन हजि।”

9 इस्राएलयाम्ह जुजु व यह्दायाम्ह जुजु यहोशापात जुजुया वस: फिना: सामरियाया ध्वाखाया लिक्क च्वंगु खलाय् थथ:गु सिंहासनय् च्वनाच्चन। अले फुक्क अगमवत्तातय्सं इमिगु न्ह्य:ने अगमवाणी धयाच्चन।

10 केनानया काय् सिदकियाहं नयागु नेकू दय्का: थथे धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘थुपिं नेकुलि छिमिसं अरामीतय्त च्वया: नाश यानाबी।’ ”

11 अले फुक्कं अगमवक्तातयसं अज्याःगु हे अगमवाणी धाल। “रामोत-गिलादय् हमला यानादिसँ। छिकपिं त्याइ। परमप्रभुं व छिकपिनिगु ल्हातय् तयादी।”

12 मीकायायात सःताहःम्ह दूतं वयात धाल, “स्वयादिसँ, फुक्क अगमवक्तातयसं छसलं जुजु ताःलाइगु नवानाच्चंगु दु। उकिं छिगु वचन नं इमिगु वचन थें जुइमाः।”

13 तर मीकायां धाल, “म्वाःम्ह परमप्रभुया नामय् जिं पाफयाः धाये, जिमि परमेश्वरं जितः छु धयादी व हे जक जिं नवाये।”

14 व थयंकः वःबलय् जुजु आहाबं वयात न्यन, “मीकाया, जिमिसं रामोत-गिलादय् हमला याये ला कि मयाये?”

वं धाल, “हमला यानादिसँ धात्थें हे छिकपिं त्याइ”, “छाय्धाःसा इमित छिकपिनिगु ल्हातय् बिइगु जुइ।”

15 तर आहाबं वयात धाल, “परमप्रभुया नामय् छु सत्य खः, व जक जितः धाः धकाः जिं छन्त ग्वकः पाफय्केगु?”

16 अले मीकायां धाल, “जिं ला इस्राएलयापिं फुक्कं मनूतय् जवाः मदुपिं फैत थें डौंदाय् डौंदाय् उखेलाः थुखेलाः जुयाच्चंगु खना। अले परमप्रभुं थथे धयादी, ‘थुपिं मनूतय् मालिक मदु। उकिं थुपिं सकलें थथःगु याउँक छेंय् लिहां वनेमा।’ ”

17 इस्राएलया जुजुं यहोशापातयात धाल, “जिगु बारे वं भिंगु मखु मभिगु जक अगमवाणी धाइ धकाः जिं छितः न्हापा हे धयागु मखु ला?”

18 मीकायां हानं धाल, “उकिं आः परमप्रभुया थ्व वचन न्यनादिसँ। जिं परमप्रभुयात थःगु सिंहासनय् च्वनादीगु व स्वर्गया फुक्क सेना वय्कःया जवय् व खवय् दनाच्चंगु खना।

19 परमप्रभुं धयादिल, ‘रामोत-गिलादय् हमला यानाः अन स्यायेत आहाब जुजुयात सुनां ग्वाकी?’

“छम्हय्सिनं छगू खँ धाल, मेम्हय्सिनं मेगु हे खँ धाल।

20 दकलय् लिपा छगू आत्मा न्ह्यःने वयाः परमप्रभुया लिक्क दनाः धाल,

“जिं वयात ग्वाके।”

21 परमप्रभुं न्यनादिल, “गथे याना?”

आत्मां लिसः बिल, “जि वनाः वया फुक्क अगमवक्तातय् मखुगु खँ ल्हाकेबी।”

परमप्रभुं धयादिल, “वयात धौंलायेत छ ताःलाइ। हूँ वनाः अथे हे या।”

22 “उकिं आः परमप्रभुं छिकपिनि थुपिं फुक्कं अगमवत्तातयगु म्हुतुइ मखुगु खँ ल्हाइगु आत्मा तयादीगु दु। अयनं परमप्रभुं छि नाश जुइ धकाः धयादीगु दु।”

23 अले केनानया काय् सिदकियाहं मीकायाया लिक्क वयाः वयागु नेतालय् ल्हातं चाराक्क दायाः न्यन, “धात्थें परमप्रभुया आत्मां जिनापं खँ मल्हासे छनापं जक खँ ल्हाःगु धकाः मतिइ तया ला?”

24 मीकायां लिसः बिल, “व ला छ छगू दुनेया कोथाय् सुलेत वंगु दिनय् छं सी।”

25 अले इस्राएलयाम्ह जुजुं धाल, “मीकायायात ज्वनाः शहरयाम्ह शासक अमोन व राजकुमार योआशयाथाय् यंकि।

26 इमिit धा, ‘जुजुं धयादी, वयात इयालखानाय् कुँ अले जि याउँक लिहां मवतले मरि व लः जक नके त्वंके याकि।’ ”

27 मीकायां धाल, “छि याउँक लिहां झाल धाःसा परमप्रभु जिपाखें नवानादीगु मखु धकाः सीकादिसँ।” हानं वं थथे धाल, “जिं धयागु खँ सकसिनं न्यँ।”

रामोत-गिलादय् आहाबयात स्याःगु

28 अनलि इस्राएलयाम्ह जुजु आहाब व यहूदायाम्ह जुजु यहोशापात रामोत-गिलादय् हमला यायेत वन।

29 आहाबं यहोशापातयात धाल, “झीपिं लडाइँलय् वनीबलय् जि म्हमसीक मेम्ह थें च्वंक वने। छिं थःगु जुजुया वसः हे फिनादिसँ।” थुकथं इस्राएलयाम्ह जुजुं थःत म्हमसीक मेम्ह थें च्वंकल अले इपिं लडाइँ याः वन।

30 अरामया जुजुं थः रथ सेनाया कप्तानतय्त इस्राएलयाम्ह जुजु त्वःताः मेपिं सुयातं हमला याये मते धकाः आज्ञा ब्यूगु खः।

31 रथया कप्तानतयसं यहोशापातयात खनाः व हे इस्राएलयाम्ह जुजु आहाब खः धकाः मतिइ तल। उकिं हमला यायेत व पाखे फस्वल। तर यहोशापात चिल्लाय् दनाः हाल अले परमप्रभुं वयात बचय् यानादिल। परमेश्वरं रथतय् कप्तानतय्त वपाखें मेखेपाखे यंकादिल।

32 व इस्राएलयाम्ह जुजु मखु धकाः सीकाः रथ सेनाया कप्तानत वयात ल्यू मवसैं लिहां वल।

33 तर छम्ह सिपाईनं थःगु धनुष सालाः लाः लाः थें वाण कय्का छवल। उगु वाणं इस्राएलया जुजुया छातिपाताया खालिगु थासय् लात। अथे जुयाः जुजुं थःगु रथ चलय् याइम्हय्सित धाल, “जितः घाःपा जुल। रथ चाःहिकाः जितः थनं पित यंकि।”

34 न्हिछि तसकं लडाइँ जुल। इस्राएलयाम्ह जुजु थःगु रथय् तिबः कयाः अरामीतयगु न्ह्यःने सन्ध्या तक दनाच्चन, अले सूर्य बिनावंबलय् व सित।

19

छम्ह अगमवक्तां यहोशापातयात ब्वःब्यूगु

1 यहदायाम्ह जुजु यहोशापात याउँक यरूशलेमय् थःगु लाय्कुलिइ लिहां वल।

2 हनानीया काय् अगमवक्ता येहं वयात नापलाः वन। येहं यहोशापातयात थथे धाल, “छिं मभिपि मनूतय्त छाया ग्वाहालि यानादियागु? छिं परमप्रभुयात मयय्कीपिन्त छाया माया यानादियागु? छिं थथे यानादीगु खनाः परमप्रभु तंचायादीगु दु।

3 अयनं छिके छुं भिंगु खँ दु। छिं अशेरा घःमय्जुया थांत देशं चीकाछवल। छिं परमेश्वरयात मालेगु कुतः यानादीगु दु।”

यहोशापातं न्यायाधीसत ल्यःगु

4 यहोशापात यरूशलेमय् च्वनाच्चन, अनं व दच्छिन बेशेबांनिसें कयाः उत्तरय् एफ्राइमया पहाडी देशयापि थः प्रजायाथाय् वनाः इमित परमप्रभु इमि पुर्खातय् परमेश्वरयाथाय् लितहल।

5 हानं यहदाया पखालं घेरय् यानातःगु फुक्क शहरय् वं न्यायाधीशत तल।

6 अले वं न्यायाधीशतयत थथे आज्ञा बिल, “छिमिसं न्ह्याःगु हे याःसां उकी होसियार जु, छायाधाःसा छिमिसं मनूतयगु नितिं मखु तर परमप्रभुया नितिं न्याय याइ। फैसला याइबलय् वयकः छिपिनापं च्वनादी।

7 उकिं आः छिमिसं परमप्रभुया भय कायेमा। होसियार जुयाः थ्व ज्या या, छायाधाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वरं अन्याय, सुयागुं पं काःगु व घुस नःगु सह यानादी मखु।”

8 यरूशलेमया लागिं नं यहोशापातं परमप्रभुयापाखें न्याय यायेत व यरूशलेमय् च्वंपि मनूतयगु मुद्दा मिलय् यायेत छुं लेवीत, पुजाहारीत व इस्राएली वंशया नायःतय्त ल्यल। इपि यरूशलेमय् च्वना ज्या याइगु खः।

9 वं इमित थ्व आज्ञा बिल, “परमप्रभुया भय कयाः विश्वास यायेबहः जुयाः व दुनुगलनिसें थःगु ज्या या।

10 छिमिथाय् थःगु शहरय् च्वंपिं दाजुकिजापिनिपाखें छुं मुद्दा वल धाःसा – व मनू स्याःगु मुद्दा जूसां व व्यवस्था, आज्ञा, विधि वा नियमया बारेया छुं नं कथंयागु

मुद्रा जूसां, छिमिसं इमित परमप्रभुया विरोधय् अपराध याये मते धकाः ख्याच्चः ब्यु। मखुसा उकिया निति छिमिसं व छिमि थःथितिपिन्सं नं परमप्रभुया तं फये मालि। थथे यात धाःसा छिमित दोष लाइ मखु।

11 “परमप्रभुनापं स्वापु दुगु फुक्क मुद्राय्* दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी अजर्याह छिमि अधिकारी जुइ। अले जुजुनापं स्वापु दुगु छुं नं खँय् यहदाया कुलनायः इश्माएलया काय् जबदियाह अधिकारी जुइ। लेवीतय्सं नं छिमिगु न्ह्यःने हाकिम जुयाः सेवा याइ। साहसी जुयाः ज्या या, भिं याइपिनापं परमप्रभु दयेमा।”

20

एदोमनापं जूगु लडाइँ

1 छुं ई लिपा मोआबीत व अम्मोनीत छुं सेनाया कप्तानतनापं मिलय् जुयाः यहोशापातलिसें लडाइँ यायेत वल।

2 मनूत वयाः यहोशापातयात थथे धाल, “छिलिसें लडाइँ यायेत छगू तःधंगु सेना मृत सागरया उखे एदोमं वयाच्चंगु दु। इपिं हासेसोन-तामारय् थ्यंकः वये धुंकूगु दु।” (हासेसोन-तामारयात एन-गदी नं धाः।)

3 थ्व खँ न्यनाः यहोशापात ग्यात। अले वं आः छु यायेगु धकाः परमप्रभुयात मालेगु क्वःछित। वं यहदायापिं सकसितं अपसं च्वँ धकाः नं धाल।

4 उकिं यहदायापिं मनूत परमप्रभुयात मालेत छकलं यरूशलेमय् मुन, देशया फुक्कं शहरं इपिं परमप्रभुयात मालेत वल।

5 अले यहोशापातं परमप्रभुया देगलय् न्हगु चुकया न्ह्यःने यहदा व यरूशलेमया सभाय् दनाः

6 थथे धाल,

“हे जिमि पुर्खातय् परमप्रभु परमेश्वर, छि हे जक स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वर खः, छि पृथ्वीया फुक्क देशयाम्ह शासक खः। छि शक्ति दुम्ह व बल दुम्ह खः। सुनानं छितः बुके फइ मखु।

7 हे जिमि परमेश्वर, छिकपिनि थः जाति इस्राएलया न्ह्यःने छु छिं थ्व देशयापिं मनूतय्त पितिना थुकियात छिकपिनि पासा अब्राहामया सन्तानतय्त न्ह्याबलेंया लागि बियादियागु मखु ला?

8 इपिं थन च्वन अले छिगु नांया लागि छगः देगः दय्काः थथे धाल,

* 19:11 १९:११ फुक्क मुद्राय् थ्व मुद्रा धार्मिक मुद्रा खः

9 'जिमिथाय् विपत्ति वल धा:सा, न्यायया तरवार वा महामारी वा अनिकाल वल धा:सा जिपिं छिगु नां दुगु थ्व देग:या न्ह्य:ने छिगु न्ह्य:ने दने। अले जिमिसं दु:खया इलय् छित: प्रार्थना याये। छिं जिमिगु बिन्ति न्यना: जिमित बचय् यानादी।'

10 "मिश्र देशं व:बलय् छिं इस्राएलीतय्त अम्मोनी, मोआबी व सेइर पर्वतयापि मनूतयगु देशय् दुहां वने म्ब्यु, इस्राएलीतय्सं इमित नाश मयासैं अर्थे त्व:ताबिल। आ: ला थुपि देशयापि जिमित हमला यायेत व:गु दु।

11 स्व, उकिया सिरपा:कथं इपिं जिमित छिं बियादीगु देशं पितीनाछवयेत वयाच्चंगु दु।

12 हे जिमि परमेश्वर, इमित सजॉय बियादिसँ। छाया:सा जिमित हमला यायेत व:गु थ्व त:धंगु सेनानां ल्वायेगु शक्ति जिमिके मदु। जिमिसं छु यायेमा: धका: मस्यु, तर जिमिसं ग्वाहालिया लागि छिपाखे मिखा ब्वये।"

13 यहूदायापि फुककं मिजंत थ: कला:पिं व मचाखाचातनापं अन परमप्रभुया न्ह्य:ने दन।

14 अबलय् सभाय् दुम्ह आसापया वंशयाम्ह छम्ह लेवी यहासेलयाके परमप्रभुया आत्मा दुबिनादिल। यहासेल जकरियाया काय् ख:। जकरिया मत्तन्याहया काय् ख:। मत्तन्याह यहीएलया काय् ख:। यहीएल बनायाहया काय् ख:।

15 यहासेलं धाल, "अय् जुजु यहोशापात, यहूदा व यरूशलेमय् च्वनिपिं फुककं मनूत, न्यनादिसँ। परमप्रभुं थथे धयादी, 'ग्याये मते, थ्व त:धंगु सेना खना: नुग: क्वतुंके मते। छाया:सा थ्व लडाइँ छिमिगु मखु परमेश्वरयागु ख:।

16 कन्हय् इपिनापं ल्वायेत कुहां हूँ। इपिं जीजया पा:चा जुया वइ। छिमिसं इमित यरूएलया मरूभूमिइ दुगु न्हसिकाप क्वचाइगु थासय् नापलाइ।

17 थ्व लडाइँ छिमिसं ल्वायेमाली मखु। थथ:गु थासय् धिसिं ला:क्क दनाच्चँ। परमप्रभुं छिमित बचय् यानादीगु छिमिसं खनी, हे यहूदा व यरूशलेम। ग्याये मते, नुग: क्वतुंके मते। कन्हय् इपिलिसें ल्वायेत हूँ। परमप्रभु छिपिनापं दइ।" "

18 यहोशापात बँय् भ्वसुल, अले यहूदा व यरूशलेमयापि फुककं मनूतय्सं भ्वसुला: परमप्रभुयात आराधना यात।

19 कहात व कोरह वंशयापि लेवीतय्सं दना: तस्सलं परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वरया प्रशंसा यात।

20 कन्हय् खुन्हू सुथ न्हापां दना: यहूदाया सिपाइँत तकोया मरूभूमिइ वन। इपिं पिहां वनाच्चंबलय् यहोशापातं दना: इमित थथे धाल, "अय् यहूदा व यरूशलेमयापि

मनूत न्यँ! छिमिसं परमप्रभु परमेश्वरयात विश्वास या, अले छिपिं बल्लाक दनाचवने फइ। छिमिसं वय्कःया अगमवत्तातयूत विश्वास या, अले छिमिगु भिं जुइ।”

21 मनूतयूके सल्लाह काये धुंकाः यहोशापातं परमप्रभुया भजन हालेत व वय्कःया पवित्रताया गौरवया प्रशंसा यायेत छुं मनूतयूत ल्यल। अले इमिसं सेनाया न्ह्यःने वनाः थथे धकाः म्ये हाल,
“परमप्रभुयात सुभाय् ब्यु,

वय्कःया दयामाया न्ह्याबले दयाचवनी।”

22 इमिसं तःसलं म्ये हालाः परमप्रभुया प्रशंसा यायेवं परमप्रभुं यहूदाय हमला याःवःपिं अम्मोनीत, मोआबीत व सेइर पर्वतयापिं मनूतयू विरोधय् सुलाः हमला याइपिं तयादिल। अले इपिं बुत।

23 अम्मोनीत व मोआबीतयूसं सेइर पर्वतयापिं मनूतयूत हमला यानाः इमित भज्यंक नाश यानाबिल। सेइरयापिं मनूतयूत स्यायेधुंकाः इमिसं थःथवय् हे छम्हयूसिनं मेम्हयूसित हमला यात।

24 यहूदायापिं सिपाइँत मरुभूमि खनेदइगु तःजाःगु थासय् वयाः शत्रुया तःधंगु सेनायात स्वःबलय् इमिसं इपिं बैय् सिनाच्चंगु खंकल। इपिं छम्ह नं बचय् जूगु मदु।

25 उकिं यहोशापात व वया सेना शत्रुतयूगु म्हय् दुगु मू वंगु सामान कायेत वल, इमिसं यक्व सामान, वसः व मू वंगु चिज क्वबी हे मफय्क लहातय् लाकल। लुटपाटया सामान यक्व दुगुलि व मुनेत इमिसं स्वन्हु बीकल।

26 प्यंगु दिनय् इपिं बराकाहया ब्यासिइ मुनाः परमप्रभुयात प्रशंसा यात। उकिं उगु ब्यासियात “बराकाह”* धकाः धाइ।

27 अनंलि यहूदा व यरूशलेमयापिं फुक्क सिपाइँ यहोशापातयात न्ह्यःने तयाः लयल्यतातां शहरय् लिहां वल, छायाःसा परमप्रभुं इमि शत्रुतयूत बुकादीगु दु।

28 शहरय् थ्यने धुंकाः इपिं वीणा व सारंगी थाथां अले तुरही पुपुं परमप्रभुया देगलय् वन।

29 परमप्रभुं हे इस्राएलया शत्रुतलिसें लडाइँ यानादिल धयागु खँ न्यनाः देश देशया फुक्क जातियापिं मनूत परमेश्वर खनाः ग्यात।

30 उकिं यहोशापातया देशय् शान्ति जुयाचवन। परमेश्वरं वयात प्यखेरं आराम बियादिल।

यहोशापातया शासनया अन्त

* 20:26 २०:२६बराकाह बराकाह धाःगु प्रशंसा खः

31 थुकथं यहोशापातं यहदाय् राज्य यात। व स्विन्यादँ दुबलय् जुजु जूगु खः। वं निङ्ग्यादँ यस्शलेमय् राज्य यात। वया मांया नां अजूबा खः, अजूबा शिल्हीया म्हाय् खः।

32 यहोशापातं थः अबु आसां थें परमप्रभुया मिखाय् भिंगु ज्या यात। उकिं व थुखे उखे मवं।

33 अयनं पुजा यायेगु थाय् धाःसा चिकामछवः। उकिं वया प्रजां दुनुगलनिसें थःगु मन थः पुर्खाया परमेश्वरपाखे मब्बू।

34 यहोशापात जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुकक खँ, शरंनिसें लिपाथ्यंक हनानीया काय् येह्या इतिहासय् च्वयातःगु दु। उगु सफू इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया छगू ब्वः खः।

35 लिपा यहोशापात जुजु इस्राएलयाम्ह दुष्ट जुजु अहज्याहनापं मिलय् जुल।

36 बनेज्या यायेगु लागिं जहाजत दय्केत व अहज्याहनापं मिलय् जूगु खः। थुपिं जहाजत एस्योन-गेबेरय् दय्के धुकाः

37 मारेशया दोदाबाहुया काय् एलीएजरं यहोशापातया विरोधय् थ्व अगमवाणी धाल, “छि अहज्याहनापं मिलय् जूगुलि परमप्रभुं थुपिं जहाजत स्यंकादी।” उकिं जहाजत भज्यंक स्यन, अले जहाजत बनेज्याया लागि न्हाके मफुत।

21

1 यहोशापात सित। वयात वया पुर्खात थुंगु थाय् दाऊदया शहरय् थुनाबिल। वयागु थासय् वया काय् यहोराम जुजु जुल।

2 यहोरामया किजापिं अजर्याह, यहीएल, जकरिया, अजर्याह, मिखाएल व शप्त्याह खः। थुपिं सकलें यहदायाम्ह जुजु यहोशापातया काय्पिं खः।

3 इमि अबुं इपिं सकसितं लुँ, वहः व मू वंगु थलबल अले यहदाय् पखालं घेरय् यानातःगु शहरत देछाःकथं बिल। यहोराम तःधिकःम्ह काय् जूगुलि यहोशापातं राज्य धाःसा वयात हे बिल।

यहदाया जुजु यहोराम

4 यहोरामयात थः अबुया राज्य दत, अले वं थःत बल्लाकल। अले वं थः सकलें किजापिन्त व यहदाया सुं सुं शासकतय् नं तरवारं स्यात।

5 यहोराम स्विनिदँ दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यस्शलेमय् च्यादँ राज्य यात।

6 व उत्तरी इस्राएलयापिं जुजुपिं जूगु थें जुल। व आहाबया घराना जूगु थें जुल। छायाःसा वं आहाबया म्हाय्नापं ब्याहा यात। वं परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात।

7 तर परमप्रभुं दाऊदलिसें बाचा चिनादीगुलि परमप्रभुया दाऊदया घरानायात नाश याये मास्ति मवः। दाऊद व वया कायपिन्त न्हाबलें जः बियाच्चनीगु छप्वाः मत बी धकाः वयकलं बचं बियादीगु खः।

8 यहोरामया इलय् एदोमीतय्सं यहदाया विरोधय् विद्रोह यानाः थःगु लागि छम्ह जुजु ल्यल।

9 उकिं यहोराम थः फुक्कं सेनाया कप्तानत व रथत ज्वनाः एदोमय् वन। एदोमी सेनां यहोराम व वया रथया कप्तानतयत् घेरय् यात। तर चान्हय् इपिं एदोमीतलिसें ल्वानाः घेरां पिहां वल।

10 थौं तक नं एदोमं यहदापाखें विद्रोह यानाच्चंगु दु। उबलय् हे लिब्नां नं विद्रोह यात। यहोरामं परमप्रभु थः पुर्खातय् परमेश्वरयात त्वःतूगुलि थथे जूगु खः।

11 वं यहदाया डाँडा डाँडाय् पुजा याइगु थायत् दयकल। अले यहदा व यरूशलेमयापिं मनूतयत् परमप्रभुया विरोधय् पाप याकेबिल।

12 एलिया अगमवक्तां यहोरामयात छगू पौ छवल। उकी थ्व च्वयातःगु दु,

“छिमि पुर्खा दाऊदया परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी, ‘छिमि अबु यहोशापात व यहदायाम्ह जुजु आसा गथे जूगु खः छ अथे मजू।

13 तर छ आहाबया घराना थें जूल। छ उत्तरी इस्राएलया जुजुपिं थें जुल। छं यहदा व यरूशलेमयापिं मनूतयत् मूर्ति पुजा याके बियाः परमप्रभुया विरोधय् पाप याकेबिल। छं थःगु हे परिवारयापिं किजापिन्त नं स्यात, इपिं छ स्वयाः भिंपिं मनूत खः।

14 उकिं परमेश्वरं छिमि प्रजा, कायपिन्त व कलाःपिन्त बांमलाक सजॉय बियादी। अले छंगु धन-सम्पत्ति नाश यानादी।

15 छन्त आतापुति पिहांवइगु ग्यानापुगु ल्वचं काइ। ल्वय् न्हियान्हिं थं तच्चयावनी।’ ”

16 परमप्रभुं यहोरामलिसें लडाइँ यायेत कूशीतय् लिक्क च्वनिपिं पलिशतीत व अरबीतयत् ग्वाकादिल।

17 इमिसं यहदाय् हमला यात, अले इपिं उकिया दुने तक दुहां वन। इमिसं जुजुया लायकुलिइ दुगु फुक्क धन-सम्पत्ति लुतय् यात। अले वया चिधिकःम्ह काय् अहज्याह बाहयेक वया मेपिं फुक्कं कायपिं व कलाःपिन्त ज्वना यंकल।

18 थ्व फुक्क जुइ धुंकाः परमप्रभुं यहोरामयात मलनीगु आतापुति-भ्वरिया ल्वचं कायकादिल।

19 निदँ लिपा ल्वय्या कारणं यहोरामया आतापुति पिने पिहां वल। व तसकं दुःखसिया सित। वया प्रजां वया पुर्खातयगु लुमन्तिइ हानाहाना मि च्याकूगु थें वयागु निंति मच्याक्।

20 व स्विनिदँ दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् च्यादँ राज्य यात। व सीबलय् सुनानं दुःख मता। इमिसं वयागु सीम्हयात दाऊदया शहरय् ला थुनाबिल, अयनं जुजुपिं थुनिगु चिहानय् मतः।

22

यहदाया जुजु अहज्याह

२ राज ८:२५-२९; ९:२१-२८

1 यरूशलेमयापि मनूतयसं यहोरामया थासय् वया दकलय् चिधिकःम्ह काय् अहज्याहयात जुजु जुइत ल्यल। अरबीतनापं छाउनीइ वःपिन्सं वया सकलें तःधिकःपिं कायपिन्त स्याःगु खः। उकिं यहोरामया काय् अहज्याह यहदायाम्ह न्हम्ह जुजु जुल।

2 अहज्याह निइनिदँ दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् दच्छि राज्य यात। वया मांया नां अतल्याह खः। व ओम्रीया छय् खः।

3 आहाबया घराना गथे जुजु जूगु खः, व नं अथे हे जुल। छायाधाःसा वया मांनं वयात मभिगु ज्या यायेत सल्लाह बीगु खः।

4 वं आहाबया घरानां थें परमप्रभुया मिखाय् मभिगु ज्या यात। छायाधाःसा वया अबु सीधुंकाः वया मां व वया थःथितिपिं वयात सल्लाहबीपिं जुल, अले इमिसं हे वयात सल्लाह बिल। उगु मभिगु सल्लाहं व नाश जुल।

5 व इमिगु सल्लाहकथं जुल, अले व अरामयाम्ह जुजु हजाएललिसें लडाइँ यायेत इस्राएलयाम्ह जुजु आहाबया काय् योरामनापं रामोत-गिलादय् वन। तर लडाइँलय् अरामीतयसं योरामयात घाःपाः यानाबिल।

6 अरामया जुजु हजाएलनापं लडाइँ जूबलय् रामोतय् जूगु घाः लंकेत व यिजरेलय् लिहां वल। अले वयात नापलायेत यहदाया जुजु यहोरामया काय् अहज्याह अन वन। छायाधाःसा व घाःपा जूगु खः।

7 अहज्याह योरामयाथाय् वंगु हे वयागु लागि परमेश्वरपाखें नाशया कारण जुल। व अन थयंबलय् अहज्याह योरामनापं निम्शीया काय् येहयात नापलाः वन। आहाबया घरानायात नाश यायेत परमप्रभुं येहयात हे ल्ययादीगु खः।

8 येहं आहाबया घरानायात सजौय बियाच्चंबलय् वं अहज्याहया सेवा यानाच्चंपि यहदाया राजकुमारत व अहज्याहया काय्चापिन्त लुइकाः स्यानाबिल।

9 अनंलि वं अहज्याहयात माल। येह्या मन्तयसं वयात सामरियाय सुलाच्चंबलय् लुइकल। इमिसं अहज्याहयात येह्याथाय् हयाः स्यात। इमिसं वयात थुनाः थथे धाल, “व परमप्रभुयात दुनगलंनिसें मालीम्ह यहोशापातया छय् खः।” थुकथं अहज्याहया घरानाय् राज्य याये फुम्ह सुं नं मन्त।

यहदायाम्ह रानी अतल्याह

२ राज ११:१-३

10 अहज्याह जुजुया मां अतल्याहं थःकाय् सीगु खनेवं यहदाया फुक्क घरानायात स्यायेगु आज्ञा बिल।

11 थ्व खँ न्यनेवं जुजुया तता यहोशेबां ह्याउँ मचा थः भिंचा योआश व वया दुस्मांयात स्याये त्यंपि जुजुया काय्पिनिगु दथुं बचय् यायेत यंकल। जुजु यहोरामया म्हाय् यहोशेबा पुजाहारी यहोयादाया कलाः जूगुलि व अहज्याहया केहे जूगुलि वं इमित देगःया छगू कोथाय् सुचुकातःगु दु।

12 अतल्याहं देशय् राज्य याःबलय् योआश खुदँ तक इपिनापं हे परमेश्वरया देगलय् सुलाच्चन।

23

यहोयादां विद्रोह याःगु

२ राज ११:४-१६

1 न्हयगू दैय्, यहोयादा पुजाहारी थःगु शक्ति क्यन। वं सेनाया न्याम्ह कप्ताननापं सन्धि यात। सेनाया थुपि सछिमय् कप्तानत- यहोरामया काय् अजर्याह, यहोहानानया काय् इश्माएल, ओबेदया काय् अजर्याह, अदायाहया काय् मासेयाह व जिक्रीया काय् एलीशापात खः।

2 इपि यहदा न्यंक वन, अले लेवीतय् व इस्राएली परिवार परिवारया नायःतय् फुक्कं शहरं मुंकाः यरूशलेमय् ब्वनाहल।

3 इपि देगलय् मुन, अले इमिसं जुजुया काय् योआशनापं छगू बाचा चित। यहोयादां इमित धाल, “जुजुया काय् थन दु, वं शासन याइगु ई वल! परमप्रभुं दाऊदया सन्तानया बारे बचं बियादीगु थें जुजुया काय् नं हे शासन याइ।”

4 आः छिमिसं थथे यायेमाः— विश्रामबार खुन्हु वइपि छिपि पुजाहारीत व लेवीत मध्ये स्वब्वय् छब्व ध्वाखाय् पाः च्वनेमाः।

5 मेपि स्वव्वय् छव्व लायकुलिइ व स्वव्वय् छव्व जगया ध्वाखाय् पाः च्वनेमाः। मेपि सकलें मनूत धाःसा परमप्रभुया देगःया चुक चुकय् च्वनेमाः।

6 सेवा याइपि पुजाहारीत व लेवीत बाहेक मेपि सुयातं परमप्रभुया देगः दुने दुहां वनेबी मते। इमित पवित्र याःगुलिं इपिं देगः दुने दुहां वने फु। मेपि सकसिनं परमप्रभुं इमित लःल्हानादीगु ज्या यायेमाः। मेपि सकलें मनूत धाःसा परमप्रभुं धयादीगु थें देगः पिने च्वनेमाः।

7 लेवीत थथःगु ल्वाभः ज्वनाः जुजुया छचाःखेरं पाः च्वनेमाः। सुं देगः दुने दुहां वल धाःसा वयात स्याना छवयेमाः। जुजु न्ह्याथाय् वंसां इपिं वनापं हे दयेमाः।

8 लेवीत व यहूदायापि फुक्कं मनूतयसं पुजाहारी यहोयादां धाःथें यात। इमिसं विश्रामबार खुन्हु वइपिं व विश्रामबार खुन्हु वनीपिं निगुलिं पुचःयापिं थःथः मनूतयत् थःनापं काल। छायाधाःसा पुजाहारी यहोयादां गुगुं नं पुचःयापिं लेवीतयत् बिदा मब्यू।

9 अले पुजाहारी यहोयादां सेनाया सछिम्हयसिया कप्तानतयत् परमेश्वरया देगलय् दुगु जुजु दाऊदया भालात, ततःधंगु ढालत व चिचीधंगु ढालत लःल्हाना बिल।

10 वं थथःगु ल्हातय् ल्वाभः ज्वनातःपि फुक्कं मनूतयत् देगःया दच्छिननिसें कयाः देगःया उत्तरपाखे तक वेदी व देगःया लिक्क जुजुया छचाःखेरं तल।

11 यहोयादां जुजुया काययात पिने हयाः श्रीपिच पुइकाबिल। अले वयात साक्षी पौ बियाः जुजु दय्कल। अले यहोयादा व वया कायपिन्सं वयात अभिषेक यात। थ्व खनाः मनूत ततःसलं हाला हल, “जुजु न्ह्याबलें म्वानाच्वनेमा।”

12 अतल्याहं मनूत व्वाँय् जूगु व जुजुया प्रशंसा यानाच्वंगु सः तायाः व परमप्रभुया देगः दुने उपिं मनूतयथाय वन।

13 अन वं जुजुयात ध्वाखाय् थःगु थांया लिक्क दनाच्वंगु खन। सछिम्हयसिया कप्तानत व तुरही पुइपिं जुजुया लिक्क दनाच्वंगु दु, देशयापि फुक्कं मनूत लयल्यतातां तुरही पुयाच्वन। म्ये हालीपिन्सं बाजं थानाः प्रशंसा यानाच्वंगु खनाः अतल्याहं थःगु माहारीनीया वसः खुनाः थथे हाला हल, “छिमिसं जितः धोखा बिल, छिपिं राजद्रोही खः।”

14 पुजाहारी यहोयादां सछिम्हयसिया कप्तानतयत् पिने यंकाः थथे धाल, “अतल्याहयात ज्वनाः सिपाइँतय् दथुं दरबारं पिने यंकि, अले वयात सिपाइँतयत् लःल्हानाब्यु। वयात परमप्रभुया देगलय् स्याये मते, वया ल्युने वंक्वसित स्यानाब्यु।”

15 उकिं व लायकूया सल ध्वाखाय् थ्यंबलय् इमिसं वयात ज्वनाः अन हे स्यानाबिल।

यहोयादां भिके ज्या याःगु

२ राज ११:१७-२०

16 अले यहोयादां थः प्रजा व जुजुया दथुइ जिपिं परमप्रभुया प्रजा जुया हे च्वने धकाः छगू बाचा चित।

17 फुकक मनूतय्सं वनाः बालया देगःयात थुनाबिल। इमिसं उकिया वेदीत व उकी दुगु मूर्ति कुचा कुचा यानाबिल। अले बालया पुजाहारी मन्तानयात वेदीतयगु न्हःने हे स्यात।

18 यहोयादां पुजाहारीतय्त व लेवीतय्त दाऊदं इमित आज्ञा ब्यु थें देगः स्वयेगु जिम्मा बिल। थःगु इलनिसें हे प्रशंसा यायां लयल्यतातां मोशाया व्यवस्थाय् क्वःछिनातःथें परमप्रभुया नितिं होमबलि छायेत व परमप्रभुया देगलय् ज्या यायेत दाऊदं इमित ज्या ब्वःगु खः।

19 सुं अशुद्धम्ह मनू देगलय् दुने दुहां वने मदयेमा धकाः वं परमप्रभुया देगःया ध्वाखा ध्वाखाय् पाः च्वनीपिं लेवीत नं तल।

20 अले वं सछिम्हयसिया कप्तानत, भारदारत, मनूतय् शासकत व देशयापिं फुकक मनूतय्त थःनापं कयाः जुजुयात परमप्रभुया देगलं क्वय् पिने हल। इपिं च्वय्यागु ध्वाखा जुयाः लायकुलिइ दुहां वन, अले इमिसं जुजुयात सिंहासनय् तल।

21 फुककं मनूत लयताल। हाकनं यरूशलेमय् शान्ति जुल। छायाःसा अतल्याहयात तरवारं स्याःगु खः।

24

योआशं देगः ल्हंगु

1 योआश न्हयदैं दुबलय् यहदायाम्ह जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् पिइदैं तक राज्य यात। वया मांया नां बेर्शेबा शहरयाम्ह सिब्या खः।

2 यहोयादा पुजाहारी म्वातले योआशं परमप्रभुया मिखाय् भिंगु ज्या यात।

3 योआश जुजुया नितिं यहोयादां निम्ह कलाःपिं ल्यल, इपिपाखें वया काय्म्हायपिं बुल।

4 थुकिया छुं ई लिपा योआशं परमप्रभुया देगः ल्हनेगु बिचाः यात।

5 उकिं वं पुजाहारीत व लेवीतयत् मुंकाः थथे धाल, “यहदाया शहर शहरय् वनाः फुक्क इस्त्राएलीतपाखें परमप्रभुया देगः ल्हनेत दँयदसं बीगु धिबा मुँ। थ्व ज्या थत्थें या।” तर लेवीतयसं थ्व ज्या यायेत लिबाकाच्चन।

6 उकिं जुजुं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी यहोयादायात सःताः थथे धाल, “परमप्रभुया दास मोशा व इस्त्राएलया खलकं नापलायेगु पालया निति पुलेत क्वःछिनातःगु भेटी यहदा व यस्शलेमं हयेत छाया लेवीतयत् कर यानामदियागु?”

7 योआशं थथे यात छायाधाःसा दुष्ट मिसा अतल्याहया काय्पिन्सं परमेश्वरया देगः दुने जबरजस्ती दुहां वनाः अनयागु पवित्र यानातःगु सकतां बालघःया पुजाय् छ्यःगु खः।

8 जुजुं लेवीतयत् छगः सनू दयकाः देगःया मू लुखाय् पिने तयेगु आज्ञा बिल।

9 परमेश्वरया दास मोशां मरुभूमिइ इस्त्राएलीतयगु निति क्वःछिनाथकूगु भेटी मनूतयसं परमप्रभुयाथाय् हयेमाः धकाः यहदा व यस्शलेम न्यंकं घोषणा यात।

10 अले सकल कुलनायःत व मनूतयसं खुशी जुयाः थथःगु कर हयाः सनू जायकाबिल।

11 उगु सनू जाइबलय् लेवीतयसं जुजुया हाकिमतयथाय् क्वबिया यंकिगु अले जुजुया छ्यान्जे व दकलय् तःधंम्ह पुजाहारीया छम्ह हाकिम वयाः उकी दुगु धिबा लिकाइगु। अले हाकनं उगु सनूयात न्हापाया थासय् हे तयाबीगु। थुकथं इमिसं न्हियान्हिथं अथे हे यानाः यक्व धिबा मुंकल।

12 जुजु व यहोयादां देगः ल्हनेगु जिम्मा काःपिं मनूतयत् धिबा बीगु, इमिसं धाःसा देगः ल्हनेत ज्याय् तःपिं दकःमित व सिक्कःमितयत् अले देगः ल्हनेत न व कँय्या ज्या याइपिं कारीगरतयत् बीगु।

13 ज्या याइपिन्सं बांलाक ज्या यात, इमिसं परमप्रभुया देगः न्हापा गथे खः अथे हे च्वंक दयकल, अथे हे बल्लाकल।

14 इमिसं व ज्या सिधयकाः ल्यं दुगु लुँ व वहः जुजु व यहोयादायाथाय् यंकल। अले इमिसं ल्यं दुगु लुँ व वहलं देगलय् होमबलिया नितिं ख्वल्चा व मेमेगु थलबल दयकेबिल।

यहोयादा पुजाहारी म्वातले इमिसं देगलय् मदिक्व होमबलित छायाच्चन।

15 यक्व बुरा जुइधुंकाः सछि व स्विदैँ दुबलय् यहोयादा सित।

16 वं इस्त्राएलय् परमेश्वर व वयकःया देगःया निति भिंगु ज्या याःगुलि वयात दाऊदया शहरय् जुजुपिनिगु चिहानय् थुन।

यहोयादां ध्वखा ब्यूगु

17 तर यहोयादा सीधुंका: यहदायापि हाकिमत वया: जुजुयात भागि यात। अले जुजुं इमिगु खँ न्यन।

18 इमिसं परमप्रभु थ: पुर्खातय् परमेश्वरया देग:यात त्व:ता: अशेरा घ:मय्जुया थांत व मेमेगु मूर्तिया पुजा यात। इमिगु अपराधया कारणं यहदा व यस्शलेमय् परमेश्वरया तं लात।

19 तर इमित थ:थाय् हे लित हयेत परमप्रभुं अगमवत्तात छवयादिल। उपि अगमवत्तातय्सं इमिगु दोष क्यनाबिल अय् नं इमिसं अगमवत्तातय्गु खँ मन्यं।

20 अले परमप्रभुया आत्मा पुजाहारी यहोयादाया काय् जकरियायाके कुहां झाल। वं मनूतय् न्ह्य:ने दना: थथे धाल, “परमेश्वरं थथे धयादी, ‘छिमिसं छाया परमप्रभुया आज्ञात पालन मयानागु? छिपि ता:लाइ मखु। छिमिसं परमप्रभुयात त्व:तूगुलि वय्कलं नं छिमित त्व:तादीगु दु।’ ”

21 तर इमिसं जकरियाया विरोधय् ग्वसा: ग्वल, अले जुजुया आज्ञा कथं इमिसं परमप्रभुया देग:या चुकय् ल्वहँतं कय्का: वयात स्यात।

22 जुजु योआशं जकरियाया बा: यहोयादां थ:त या:गु दया ल्व:मंका: वया काय् जकरियायात स्याकेबिल। सीगु इलय् वं थथे धाल, “छिमिसं छु यानाच्चंगु ख:, व परमप्रभुं खनेमा अले छन्त सजॉय बियादी।”

23 व हे दँया लिपाया इलय् अरामी सेना योआशलिसें ल्वा: वल। इमिसं यहदा व यस्शलेमय् हमला याना: मनूतय् फुक्क नाय:तय्त स्यानाबिल। इमिसं अन लुतय् या:गु फुक्क सामान दमस्कसय् इमि जुजुयाथाय् छवयाबिल।

24 अरामी सेनां कम मनूत ज्वनाव:गु जूसां परमप्रभुं यहदाया छगू त:धंगु सेनायात इमिगु ल्हातय् ल:ल्हानादिल। छाया:सा यहदायापि मनूतय्सं परमप्रभु थ: पुर्खातय् परमेश्वरयात त्व:तूगु ख:। थुकथं योआशयात इमिसं सजॉय बिल।

25 व तसकं बांमलाक घा:पा जुल। शत्रुत लिहां वनेधुंका: थ: हे निम्ह भारदारतय्सं वयागु विरोधय् ग्व:सा ग्वल अले घनाच्चंगु थासय् हे वयात स्यात। इमिसं पुजाहारी यहोयादाया काय् स्या:गुया बदला कायेत वयात स्या:गु ख:। वयात दाऊदया शहरय् थुनाबिल, तर जुजुपिनिगु चिहानय् धा:सा मखु।

26 वयागु विरोधय् ग्वसा: ग्व:पिं अम्मोनी मिसा शिम्मतया काय् जाबाद व मोआबी मिसा शिम्म्रतया काय् यहोजाबाद ख:।

27 योआशया कायपिनिगु ईश्वरवाणीया खँ, वयागु विरोधय् याःगु यक्व ईश्वरवाणी, अले परमेश्वरया देगः वं हाकनं दय्कूगु खँ जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु। वया लिपा वया काय् अमस्याह जुजु जुल।

25

यह्दायाम्ह जुजु अमस्याह

1 अमस्याह निइन्यादँ दुबलय् जुजु जूगु खः, वं यरूशलेमय् निइगुदँ राज्य यात। वया मांया नां यरूशलेमयाम्ह यहोअदीन खः।

2 वं परमप्रभुया मिखाय् भिगु ज्या यात, दुनुगलंनिसें धाःसा मखु।

3 देशया शासन थःगु ल्हातय् वयेधुंकाः वं थः बौयात मृत्यु दण्ड ब्यूपिं भारदारतय्त स्यानाबिल।

4 तर वं मोशया व्यवस्थाया सफुलिइ थथे धकाः च्वयातःगु परमप्रभुया आज्ञायात पालन यानाः इमि कायपिन्त धाःसा मस्याः, “बौपिन्त काय् म्हायपिनिगु निति अले काय् म्हायपिन्त बौपिनिगु निति स्याये मते। छम्ह छम्ह मनू थःमं याःगु पापया निति जक सिनावनेमाः।”☆

एदोमया विरोधय् लडाइँ

२ राज १४:७

5 जुजु अमस्याहं यह्दायापि मनूतय्त मुंकाः इमि परिवार परिवारकथं फुक्क यह्दा व बेन्यामीनया नितिं द्रुःछि द्रुःछि व सछि-सछिम्ह सिपाइँया कप्तानतय्गु अधीनय् तयाबिल। अले वं निइदँ व व स्वयाः च्वय्यापि मनूत मुंकल। इपिं स्वंगू लाखम्ह दु, उपिं सकलें लडाइँ यायेफुपिं, भाला व ढाल चले याये सःपिं खः।

6 वं उत्तरी इस्राएलं ३,४०० किलोग्राम ति वहः पुलाः छगू लाख सिपाइँ काल।

7 तर छम्ह परमेश्वरया मनू वयाः जुजुयात थथे धाल, “हे जिमि जुजु! थुपिं सिपाइँतय्त थःनापं यंकादी मते। थुपिं इस्राएल अर्थात एफ्राइमया मनूतनापं परमेश्वर मदु।

8 छि वनाः साहस पिकयाः ल्वानादिल धाःसां परमेश्वरं छितः शत्रुया न्ह्यःने बुकादी, छायेधाःसा ग्वाहालि यायेगु व बुकेगु अधिकार परमेश्वरयाके दु।”

9 अमस्याहं परमेश्वरया मनूयात न्यन, “इस्राएली सेनाया निति जिं पुलागु व ३,४०० किलोग्राम वहः छु यायेगु लय्?”

अगमवत्तां धाल, “परमप्रभुं छितः व स्वयाः यक्व अप्वः बियादी फु।”

10 उर्कि अमस्याहं ज्याला बिया: एफ्राइमं हःपि सेनाया पुचःयात छैं लिहां वनेगु आज़ा बिल। अथे जूबलय् इपि यहदायापि मनूत खना: तसकं तंचाल। इपि तंचाया: छैं लिहां वन।

11 अले अमस्याहं साहस पिकया: थःगु सेनायात चि ब्यासिइ यंकल, अले अन वं लडाइँ याना: झिद्रु: सेइरया सिपाइँतयूत स्यानाबिल।

12 यहदाया सिपाइँतयूसं मेपि झिद्रु: सिपाइँतयूत ज्वन। इमित छगः तःग्वःगु भीरया च्वकाय् यंका: अनं क्वय् क्वफानाबिल। इपि फुक्क अन ल्वहँतय् न्याना: सित।

13 थुबलय् हे अमस्याहं लडाइँलय् वने मब्यूपिं इस्राएली सिपाइँतयूसं यहदां कब्जा यानातःगु सामरिया व बेथ-होरोनया दथुइ लाःगु शहर शहरय् हमला यात, स्वद्वः मनूयात स्यानाबिल। अले यक्व सामान लुतय् यात।

14 एदोमीतयूत त्याका: अमस्याह लिहां वःबलय् वं थःनापं सेइरया मनूतय् घःयागु मूर्तिंत हया: थः घः दयंकल। वं इमित पुजा याना: इमिगु निति होमबलि छाल।

15 उर्कि याना: परमप्रभु तंचायादिल, अले वयंकलं छम्ह अगमवक्तायात अमस्याहयाथाय् छ्वयादिल। उम्ह अगमवक्तां न्यन, “छिं छाया थः हे मनूतयूत छिगु ल्हातं बचय् याये मफुपिं घःतयूत माला जुयागु?”

16 वं थथे धयाच्चवंबलय् हे अमस्याहं वयात धाल, “गुबलयनिसें जिमिसं छन्त जुजुयात सल्लाह बीम्ह दयकागु? सुम्क च्वँ, मखुसा जिमिसं छन्त स्याके बी।”

अगमवक्ता थुलि धया: सुम्क च्वन, “परमेश्वरं छितः नाश यायेगु पक्का बिचा: यानादिल धयागु खँ जिं सिल। छायाधा:सा छिं थ्व फुक्क यानादिल अले जिगु सल्लाहयात वास्ता याना मदिल।”

इस्राएल व यहदाया दथुइ जूगु लडाइँ

17 यहदायाम्ह जुजु अमस्याहं थः भारदारतनापं सल्लाह यात अले इस्राएलया जुजु येहया छय्, यहोआहाजया काय् येहोआशयाथाय् थथे धाय्के छ्वल, “वा, जिनापं ल्वा:वा।”

18 अले इस्राएलयाम्ह जुजु यहोआशं यहदायाम्ह जुजु अमस्याहयात थथे लिसः बिल, “छकः लेबनान डाँडाया छमा कंमां छमा देवदास्या सिमायात थ्व खबर छ्वल, ‘छिमि म्हाय्यात जिमि काय्लिसें ब्याहा यानाब्यु।’ छम्ह गुँपशुं व कंमायात तुतिं न्हल।

19 “आः अमस्याह, छ जिं एदोमीतयत् बुका धकाः तःधंछुयाः जुइगु, तर स्व, जिं छन्त छैय् हे च्वँ धकाः सल्लाह बी। थःत व यहदाया मनूतयत् छाया आपतय् लाकेगु?”

20 तर अमस्याहं वयागु खँ मन्यं। अमस्याह व वया मनूत बुइमा धइगु परमेश्वरया हे इच्छा खः। छायाःसा इमिसं एदोमी घःया मूर्तिनयत् मालाजुल।

21 उकिं इस्राएलयाम्ह जुजु येहोआश यहदायाम्ह जुजु अमस्याहनापं ल्वाः वन। इपिं यहदाया बेथ-शेमेशय् ल्वात।

22 यहदायापिं मनूत इस्राएलीतपाखें बुत अले इपिं सकलें थथःगु छँपाखें बिस्युं वन।

23 तर इस्राएलयाम्ह जुजु येहोआशं अहज्याहया छय् योआशया काय् यहदायाम्ह जुजु अमस्याहयात बेथ-शेमेशय् ज्वनाः यस्शलेमय् हल। वं एफ्राइम ध्वाखांनिसें ध्याकुन्चा ध्वाखा तक सछि व चयगू (१८०) मिटर ति ताहाःकगु शहरया पखाः थुनाबिल।

24 व ओबेद-एदोमया जिम्माय् दुगु परमेश्वरया देगःया फुक्क लुँ वहः, देगःया थलबल, दरबारया धुकुतिइ च्वंगु ध्यबा व कैदीतयत् ज्वनाः सामरियाय् लिहां वल।

25 यहदायाम्ह जुजु योआशया काय् अमस्याह इस्राएलयाम्ह जुजु येहोआश स्वयाः झिन्यादँ अप्वः म्वात।

26 अमस्याह जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, शूरुनिसें लिपा तक यहदा व इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

27 अमस्याह परमप्रभुपाखें फस्वयावंगु इलंनिसें वयागु विरोधय् यस्शलेमय् जाः ग्वःगु खः। अले व लाकीशय् बिस्युं वन अयूनं इमिसं अन नं मनूत छवल अले वयात अन हेस्यात।

28 अनलि सलया म्हय् तयाः वयागु सीम्ह यस्शलेमय् हल, वयात यहदाया शहरया जुजुपिं थुनीगु चिहानय् थुन।

26

यहदायाम्ह जुजु उज्जियाह

1 अले यहदायापिं फुक्कं मनूतयसं झिंखुदँ दुम्ह उज्जियाहयात वया अबु अमस्याहया थांसय् जुजु दयकल।

2 जुजु अमस्याह सीधुंकाः उज्जियाहं एलात शहरयात हाकनं दयकाः यहदायात लित बिल।

3 उज्जियाह शिंखुदँ दुबलय जुजु जूगु खः। वं यस्शलेमय् नेय्निदँ (५२) राज्य यात। वया मांया नां यस्शलेमयाम्ह यकोल्याह खः।

4 वं थः अबुनं याःगु थें परमप्रभुया मिखाय् भिंगु यात।

5 वं थःत परमेश्वरयागु भय कायेगु स्यनेकने याइम्ह जकरिया म्वातले परमेश्वरयात मालाजुल। परमप्रभुयात माला च्वंतले परमेश्वरं वयात ताःलाकादिल।

6 व पलिशतीतलिसें लडाइँ याः वन। वं गात, यब्ने व अशदोद शहरया पःखाः थुनाबिल। वं अशदोदया लिक्क व पलिशतीतय् दथुइ शहरत दय्कल।

7 परमेश्वरं वयात पलिशतीत, गूर-बालय् च्वंपि अरबीत व मोनीतय्त बुकेत ग्वाहालि यानादिल।

8 अम्मोनीतय्सं उज्जियाहयाथाय् दँयदसं कर पुले हल। व तसकं बल्लात अले मिश्रय् च्वंपिन्सं तकं वयागु नां न्यन।

9 उज्जियाहं कुन्चा ध्वाखा, ब्यासि ध्वाखा व पखाःया ध्याकुन्चा दुथाय् धरहरात दय्काः यस्शलेमयात अज्ज बल्लाकल।

10 वयाके क्वय् लाःगु इलाकाय् व चक्कंगु ख्यलय् यक्व सा द्वहं दुगुलि वं मस्भूमिइ नं धरहरात दय्कल, अले लः मुंका तयेगु यक्व गाः म्हुल। वयात बुँज्या यः, अले वं मनूतय्त डाँडा डाँडाय् दाखक्यब दय्केत व यक्वः सइगु बुँइ बुँज्या यायेत हपाः बीगु।

11 वयाके लडाइँ यायेत तयार जुयाच्च्वंपि बांलाक तालिम कयातःपि सिपाईतय् छगू सेना नं दु। इमित ल्याःकथं पुचः पुचः यानाः छ्यान्जे यहीएल व कप्तान मासेयाहं छम्ह भारदार हनन्याहया अधीनय् तःगु खः।

12 वंश वंशकथं बहादुर सिपाईतय् नायःतय्गु मुक्कं ल्याः २,६०० म्ह दु।

13 इमिगु अधीनय् जुजुयात ग्वाहालि यायेत शत्रुतलिसें मग्यासे ल्वायेफुपि ३,०७,५०० म्ह सिपाईतय्गु छगू बल्लाःगु सेना दु।

14 फुक्क सेनाया नितीं उज्जियाहं ढाल, भाला, तपुलि, छातिपाता, धनु व न्यातिइ तइगु ल्वहंचा तयार यात।

15 वाण व ततःखःगु ल्वहं कय्केत वं सःपि कारीगरतय्सं दय्कूगु मेशिनत यस्शलेमया धरहराय् व पखाःया ध्याकुन्चाय् ध्याकुन्चाय् तल। उकिं वयागु नां तातापाक तक थ्यन। वयाके थज्याःगु अजू चाइपुगु सामान दुगुलि वयागु नां प्यखेरं न्यनावन। परमेश्वरपाखें ग्वाहालि दुगुलि व यक्व बल्लात।

घमण्डी जुगुलि उज्जियाहयात सजॉय ब्यूगु

16 तर उज्जियाह बल्लायेधुंकाः वयागु घमण्डं वयात नाश यात। वं गुँगू थनेगु वेदीइ गुँगू थनेत परमप्रभुया देगल्य दुहां वनाः परमप्रभु थः परमेश्वरया विरोधय अपराध यात।

17 तर दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी अजर्याह व परमप्रभुया चयम्ह मेपि मग्याःपि पुजाहारीत जुजु उज्जियाहया ल्यूल्यु देगल्य दुहां वन।

18 अले इमिसं उज्जियाह जुजुया विरोध यानाः वयात थथे धाल, “हे उज्जियाह जुजु, परमप्रभुया निति गुँगू थनेगु ज्या छिगु मखु। थ्व ज्या ला गुँगू थनेत अर्पण यानातःपि हासून वंशया पुजाहारीतयगु खः। पवित्र थासं पिहां झासँ, छायाःसा छि विश्वासघात यानादीगु दु। छन्त परमप्रभु परमेश्वरपाखें इज्जत दइ मखु।”

19 अले उज्जियाह तसकं तंचाल। उज्जियाह ल्हातय् छगः गुँगू थनेगु मकः ज्वनाः देगः दुने धुपाँय् च्याकेगु वेदीया लिक्क दनाच्चन। व तंचाया च्वंबलय् हे वयागु कपालय् छेंगूया ल्वय् पिहां वल।

20 दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी अजर्याह व मेपि पुजाहारीतय्सं छक्क जुयाः जुजुयाः कपालय् त्वालां स्वयाच्चन, अले वयात देगलं पिहां वनेत करं काकल। व हथाय् चाचां पिहां वन, छायाःसा परमप्रभुं वयात सजॉय बियादीगु दु।

21 जुजु उज्जियाह सी न्ह्यः तक हे छेंगूया ल्वय् जुयाच्चन। छेंगूया ल्वचं यानाः व अलग्ग मेगु हे छेंय् च्वन। व परमप्रभुया देगलं पिने हे च्वनेमाल। दरबारया फुक्क जिम्मा वया काय् योतामयात बिल। वं देशया मनूतय्त शासन यात।

22 उज्जियाह जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, आमोजया काय् यशैया अगमवक्तां च्वःगु दु।

23 उज्जियाह सित अले जुजुपि थुनीगु जमिनय् वयात थुन। तर वयागु ल्वचं यानाः वयागु सीम्हयात जुजुपि थुनीगु चिहानय् मतः। अनंलि वया काय् योताम जुजु जुल।

27

यहूदायाम्ह जुजु योताम

1 योताम निइन्द्रादँ दुबलय् जुजु जूगु खः, वं यरूशलेमय् झिंखुदँ राज्य यात। वया मांया नां यरूशा, सादोकया म्हाय् खः।

2 वं थः अबु उज्जियाह थें परमप्रभुया मिखाय् भिंगु ज्या यात। तर व उज्जियाह थें परमप्रभुया देगः दुने धाःसा दुहां मवं। अयनं मनूतय्सं पाप याना हे च्वन।

3 योतामं परमप्रभुया देगःया उत्तरया लुखा ल्हन अले ओफेल डाँडाय् दुगु पखालय् यक्व ज्या यात।

4 वं यहदाया डाँडा डाँडाय् शहरत दय्कल अले गुँदुगु थाय् थासय् किल्ला व धरहरा दय्कल।

5 योतामं अम्मोनीतय् जुजुलिसें लडाइँ यानाः वयात बुकल। उगु दँय् अम्मोनीतय्सं ३,४०० किलोग्राम वहः, १,३०० मेट्रिक टन छव व १,३०० मेट्रिक टन तछ्व पुलेमाल। इमिसं निगूगु व स्वंगूगु दँय् नं उलि हे कर पुल।

6 परमप्रभु थः परमेश्वरया आज्ञा पालन यायेत विश्वास याये बहःम्ह जूगुलि योताम झन झन बल्लानावन।

7 योताम जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क लडाइँ व मेमेगु ज्या इस्राएल व यहदाया जुजुपिनिगु सफुलिइ च्वयातःगु दु।

8 व निइन्यादँ दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् झिंखुदँ राज्य यात।

9 व सित अले वयात दाऊदया शहरय् थुन। वया लिपा वया काय् आहाज जुजु जुल।

28

यहदायाम्ह जुजु आहाज

1 आहाज निइदँ दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् झिंखुदँ राज्य यात। वया पुर्खा दाऊदं परमेश्वरया मिखाय् भिगु ज्या याःगु खःसां आहाजं अथे मयाः।

2 व उत्तरी इस्राएलया जुजुपिं जूगु थें जुल अले बाल-घःतय् पुजा यायेत ढलोटीया मूर्तिनं दय्कल।

3 वं बेन-हिन्नोमया ब्यासिइ बलि बिल। इस्राएलीतय् न्ह्यःनं गुगु जातियात परमप्रभुं देशं पितिनाछ्वःगु खः वं व हे जातियापिन्सं याइगु थें यानाः थः काय्पिन्त मिइ छवय्काः बलि बिल।

4 पुजा यायेगुथाय्, डाँडा डाँडाय् व फुक्क वाउँगु सिमा क्वय् बलि बिल, अले धुपौय् च्याकल।

अराम व इस्राएललिसें लडाइँ

२ राज १६:५

5 उकिं परमप्रभु वया परमेश्वरं वयात अरामयाम्ह जुजुया ल्हातय् लाकादिल। अरामीतय्सं वयात बुकाः वया यक्व मनूतय् ज्वनाः दमस्कसय् हल। पेकह उत्तरी इस्राएलयाम्ह जुजुया ल्हातय् नं लात। उम्ह जुजुं वयात बांमलाक बुकल।

6 यहदां परमप्रभु थः पुर्खातय् परमेश्वरयात त्वःतूगुलि इस्राएल्याम्ह जुजु रमल्याहया काय् पेकहं छन्हं हे यहदायापिं छगू लाख व निइद्रःम्ह बहादुर सिपाईतयत् स्यात।

7 छम्ह बहादुर एफ्राइमी सिपाई जिक्कीं जुजुया काय् मासेयाह व जुजुया दरबारयाम्ह मू भारदार अज्जीकाम व जुजुया मूम्ह मन्त्री एल्कानायात स्यात।

8 दच्छिन यहदाय् च्वंपिं थःगु हे जातियापिं खःसां उत्तरी इस्राएलीतय्सं निगू लाख मिसात व मस्तयत् ज्वनाः यंकल। इमिसं यक्व सामान नं लुतय् यानाः सामरियाय् यंकल।

ओदेद अगमवक्ता

9 तर अन ओदेद धाःम्ह परमप्रभुया छम्ह अगमवक्ता दु। सिपाईत सामरियाय् लिहां वयाच्चंबलय् व इमित नापलाः वन। वं इमित धाल, “परमप्रभु छिमि पुर्खातय् परमेश्वर यहदा खनाः तंचायादीगुलि वय्कलं इमित छिमिगु ल्हातय् बियादिल। तर छिमिसं तसकं तंम्बयाः इमित स्याःगु खँ स्वर्गय् तक थ्यंगु दु।

10 आः छिमि यहदा व यरूशलेमयापिं मिजंत व मिस्तयत् थः दास दासी दय्के मास्ति वः। अथे याःसा छु छिपिं नं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया न्ह्यःने दोषी मजुइ ला?

11 आः जिगु खँ न्यौ! छिमिसं ज्वनाहःपिं थुपिं छिमि थःलाःपिं खः। थुमित त्वःताब्यु! छायाःसा परमप्रभुया तं छिमिके लाःगु दु।”

12 एफ्राइमयापिं प्यम्ह नायःत यहोहानानया काय् अजर्याह, मशिल्लेमोतया काय् बेरेक्याह, शल्लूमया काय् येहिजक्याह व हदलैया काय् अमासां सेनाया ज्याया नं विरोध यात।

13 थुमिसं धाल, “थुपिं कैदीतयत् थन हये मते! झीसं परमप्रभुया विरोधय् पाप यानाः परमेश्वरया तःधंगु तं इस्राएल्याके लाःगु दु। आः झीगु अपराध अज्ज अप्वय्के मास्ति वः ला?”

14 उकिं सिपाईतय्सं कैदीत व लुतय् यानाहःगु सामान हाकिमत व फुक्क खलःया न्ह्यःने त्वःताबिल।

15 इमिसं कैदीतयत् व हे ज्याया निति ल्ययातःपिं मनूतयगु जिम्माय् त्वःताबिल। अले इपिं प्यम्ह मनूतय्सं लुतय् यानाहःगु सामानं फुक्क नांगांपिं मनूतयत् वसः बिल। इमिसं इमित वसः व लाकां बिल, अले नकाः त्वंकाः घालय् चिकं नं तयाबिल। अले तसकं त्यानुचाःपिं व न्यासि वने मफुपिन्त इमिसं गधा

गयकाः इमि थःथितितयथाय् ताय्गः सिमातयग् शहर अर्थात् यरीहो तक हयाबिल। अनंलि इपि प्यम्ह मनूत सामरियाय् लिहां वन।

आहाजं अशूरयाके ग्वाहालि फ्वंगु

16 उबलय् यह्दायाम्ह जुजु आहाजं अशूरयाम्ह जुजुयाथाय् दूत छवयाः ग्वाहालि फ्वन।

17 छायाधाःसा एदोमीतयस् हाकनं यह्दाय् हमला याःगु खः, अले मनूतयत् ज्वना यंकूगु खः।

18 पलिशतीतयस् नं डाँडाया शहरत व यह्दाया नेगेवया शहरत लुतय् यात। इमिसं बेथशेमेश, अययालोन व गदेरोत अले सोखो, तिम्ना व गिम्जोयात उमिगु वस्तितनापं त्याका काल।

19 इस्राएलियाम्ह जुजु आहाजं यानाः हे परमप्रभुं यह्दायात क्वमिलु यानादीगु खः, छायाधाःसा यह्दाय् वं मभिंगु ज्या अप्वय्काः व परमप्रभु प्रति यक्व हे अविश्वासी जूगु खः।

20 अशूरयाम्ह जुजु तिग्लत-पिलेसेर वयाथाय् वल, वं वयात ग्वाहालि यायेगु पलेसा दुःख बिल।

21 आहाजं परमप्रभुया देगः, जुजुया दरबार व थः भारदारतयग् छैनं मुं वंगु सामान कयाः अशूरयाम्ह जुजुयात बिल। तर फुक्क सितिकं वन।

आहाजया पाप

22 थ्व हे जुजु आहाज थःगु दुःखया इलय् परमप्रभु प्रति अज्ज अप्वः अविश्वासी जुल।

23 वं थःत बुकूपिं दमस्कसयापिं घःतय् बलि छाल, छायाधाःसा वं थथे बिचाः यात, “अरामया जुजुपिनिं घःतय् इमित ग्वाहालि यात। उकिं इमिसं जितः नं ग्वाहालि यायेमा धकाः जिं नं इमित बलि छाये।” तर इपिं वयागु व फुक्क इस्राएलया नाशया कारण जुल।

24 अनंलि आहाजं परमप्रभुया देगःया थलबल मुंकाः उपिं थलबलयात कुचा कुचा यानाबिल। वं परमप्रभुया देगःया लुखात नं तिनाबिल अले यरूशलेमया कुन्चा कुन्चाय् थःगु निती वेदीत दयकल।

25 वं यह्दाया फुक्क शहरय् मेपिं घःतय् बलि छायेत पुजा यायेगुथाय् दय्काः थः पुर्खातय् परमप्रभु परमेश्वरयात तंचाय्कल।

26 आहाज जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या शुर्ननिसे लिपाथ्यंक यह्दा व इस्राएलया जुजुपिनिगु सफुलिइ च्वयातःगु दु।

27 आहाज सित वयात यरूशलेम शहरय् थुन, तर इमिसं वयात इस्राएल्या जुजुपिनिगु चिहानय् मथूं। वया लिपा वया काय् हिजकिया जुजु जुल।

29

यह्दायाम्ह जुजु हिजकिया

1 हिजकिया निझ्यादें दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् निझगुदें राज्य यात। वया मांया नां अबिया, जकरियाया म्हाय् खः।

2 थः पुर्खा दाऊद थें जुयाः वं परमप्रभुया मिखाय् भिंगु ज्या यात।

3 थःगु शासनया न्हापांगु दैया न्हापांगु लाय् वं परमप्रभुया देगःया लुखात चाय्काः उमित ल्हन।

4 वं पुजाहारीत व लेवीतय् देगःया पुर्बपाखेया चुकय् मुंकल।

5 अले इमित थथे धाल, “हे लेवीत, जिगु खँ न्यौ! आः थःपिन्त शुद्ध या, अले परमप्रभु छिमि पुर्खातय् परमेश्वरयागु देगःयात शुद्ध या। देगः दुने दुगु अशुद्ध सकतां परमप्रभुया देगलं पिने चीकाछ्व।

6 झी पुर्खातय्सं विश्वासघात यानाः परमप्रभु झी परमेश्वरया मिखाय् मभिंगु ज्या यात। इमिसं वय्कःयात त्वःतल अले वय्कः च्वनादीगु थाय्या छुं वास्ता मया। इपिं वय्कःपाखें फस्वल।

7 इमिसं देगःया लुखात तिनाबिल, मत च्याकेगु नं त्वःताबिल। इमिसं इस्राएल्या परमेश्वरयागु पवित्र थासय् गुँगू थनेगु व होमबलि छायेगु त्वःतल।

8 “उकिं परमप्रभु यह्दा व यरूशलेमलिसें तंचायादिल। अले वय्कलं अन छु जुइके बियादिल, व खनाः फुक्कं ग्यात, वातां जुल अले हिस्यात। थ्व खँ छिमिसं बालाक स्यू।

9 उकिं यानाः हे झी पुर्खातय् तरवारं स्यात, झी काय्म्हाय्पिं व कलाःपिन्त ज्वना यंकूगु दु।

10 आः वय्कःया तं चीकाछ्वयेत जितः परमप्रभु झी परमेश्वरलिसें छगू बाचा चिने मास्ति वःगु दु।

11 जिमि काय्पिं, आः ई सितिकं छवये मते। छायाःसा परमप्रभु वय्कःया न्ह्यःने दनाः वय्कःया सेवा यायेत, वय्कःया न्ह्यःने ज्या यायेत व गुँगू थनेत छिमित ल्ययादीगु दु।”

12 अले थुपिं लेवीत ज्या यायेत न्ह्यचिल –

कहातीतपाखें – अमासैया काय् महत व अजर्याहया काय् योएल।

मरारीतपाखें – अब्दीया काय् कीश व यहललेलया काय् अजर्याह।

गेशोनीतपाखें – जिम्माहया काय् योआ व योआया काय् अदन।

13 एलीजापानया सन्तानपाखें – शिमी व यहीएल।

आसापया सन्तानपाखें- जकरिया व मत्तन्याह।

14 हेमानया सन्तानपाखें – यहीएल व शिमी।

यदतूनया सन्तानपाखें – शमायाह व उज्जीएल।

15 इमिसं थःपिनि लेवी थःथितितयत् मुंकाः थःपिन्त अर्पण यात। अले परमप्रभुया व्यवस्थाकथं जुजुं आज्ञा ब्यू थें इपि परमप्रभुया देगः पवित्र यायेत दुने दुहां वन।

16 पुजाहारीत पवित्र थाय्यात शुद्ध यायेत उकिया दुने दुहां वन। इमिसं परमप्रभुया देगः दुने दुगु फुक्क अशुद्ध चिज परमप्रभुया देगलं पिने चुकय् हल। लेवीतय्सं उपि अशुद्ध चिजयात किद्रोनया बेसीइ यंकाः वांछवयाबिल।

17 न्हापांगु लाया न्हापांगु दिनय् इमिसं पवित्र यायेगु ज्या न्ह्याकल, अले च्यागूगु दिखुन्हु इपिं दलान तक थ्यंगु खः। अनंलि इमिसं परमप्रभुया देगः पवित्र यायेत मेगु च्यान्हु बीकल। न्हापांगु लाया झिंखुगूगु दिखुन्हु इमिसं व ज्या सिधय्कल।

18 अले इमिसं जुजु हिजकियायाथाय् वनाः थथे धाल, “जिमिसं देगः छगलं होमबलिया वेदी व उकिया फुक्क थलबल अले देछाःगु मरि तयेगु तेबिल व उकिया फुक्क सामान शुद्ध यानागु दु।

19 थः जुजु जबलय् आहाजं विश्वासघात यानाः वान्छवया तःगु फुक्क सामान नं जिमिसं अर्पण यानागु दु। आः उपि फुक्क सामान परमप्रभुया वेदीया न्ह्यःने दु।”

20 कन्हय् खुन्हु सुथं न्हापां हिजकिया जुजु शहरया हाकिमतयत् मुंकाः परमप्रभुया देगलय् वन।

21 इमिसं राज्य, पवित्रथाय् व यहदाया निति शुद्ध जुइगु बलिकथं न्हयम्ह द्रुहं, न्हयम्ह भ्याःचा, न्हयम्ह फै व न्हयम्ह दुगुचा हल। जुजुं हारूनया सन्तान पुजाहारीतयत् थुपिं फुक्क परमप्रभुया वेदीइ छायेगु आज्ञा बिल।

22 उकि इमिसं न्हापा द्रुहंत स्यात, अले उमिगु हि कयाः वेदीइ छावाकल, अनं लिपा भ्याःचात स्यात, अले उमिगु हि कयाः वेदीइ छावाकल, अनं लिपा फैचात स्यात अले उमिगु हि कयाः वेदीइ छावाकल।

23 शुद्ध जुइगु बलिया दुगत धाःसा जुजु व खलःया न्ह्यःने हल, अले इमिसं दुगतय् छेनय् थथःगु ल्हाः तल।

24 अनंलि पुजाहारीतय्सं उपि दुगुचात स्यात, अले इस्राएलया फुक्क मनूतय्गु निति प्रायश्चित यायेत उकिया हि शुद्ध जुइगु बलिकथं वेदीइ प्वंकल। छायाःसा

जुजुं इस्राएलया फुक्क मनूतय्गु नितिं होमबलि व शुद्ध जुइगु बलि छायेगु आज्ञा ब्यूगु खः।

25 जुजुं लेवीतय्त दाऊदं व जुजुया अगमवक्ता गाद व नातान अगमवक्तां क्वःछिनातःगु नियमकथं भुस्याः वीणा व सारंगीनापं परमप्रभुया देगलय् थथःगु ज्याय् तल। थ्व नियम परमप्रभुं थः अगमवक्तापाखें बियादीगु खः।

26 उकिं लेवीत दाऊदं न्हापा छ्यःगु थें ज्याःगु बाजं व पुजाहारीत थथःगु तुरहीनापं दन।

27 उकिं हिजकियां होमबलि वेदीइ छायेगु आज्ञा बिल। होमबलि छायेगु ज्या शुरू ज्वलय् मनूतय्सं परमप्रभुयात प्रशंसा यायां म्ये हाल, अले तुरही पुइपिन्सं तुरही, बाजं थाइपिन्सं दाऊद जुजुं न्हापा छ्यःगु थें ज्याःगु बाजंत थात।

28 खलःयापिं सकल मनूतय्सं परमप्रभुयात आराधना यात, म्ये हालीपिन्सं म्ये हाल अले तुरही पुइपिन्सं तुरही पुल। होमबलि छायेगु ज्या सिमधःतले थथे जुया तं च्वन।

29 अनंलि हिजकिया जुजु अले वनापं दुपिं सकल मनूतय्सं छ्यं क्वछुकाः परमप्रभुयात आराधना यात।

30 जुजु व वया हाकिमतय्सं लेवीतय्त दाऊद जुजु व अगमवक्ता आसापं च्वःगु भजन हालाः परमप्रभुया प्रशंसा यायेगु आज्ञा बिल। उकिं इमिसं लयल्यतातां प्रशंसाया म्ये हाल अले थःगु छ्यं क्वछुकाः परमेश्वरयात आराधना यात।

31 हिजकियां थः प्रजायात थथे धाल, “आः छिमिसं परमप्रभुया नितिं थःपिन्त देछाःगु दु। छिपिं छिमिगु बलि व सुभाय्या बलि ज्वनाः परमप्रभुया देगलय् वा।” उकिं खलःयापिं मनूतय्सं बलि व सुभाय्या बलि हल, अले थःगु इच्छां बी मास्तिवय्कूपिं सकसिनं थथःगु होमबलि हल।

32 खलःयापिं मनूतय्सं परमप्रभुयात होमबलि छायेत न्हयेम्ह द्रुहं, सछिम्ह (१००) भ्याःचा व निसःम्ह (२००) मिजम्ह फै हल।

33 मेलबलि बीत फ्यायातःपिं पशुत खुसःम्ह (६००) द्रुहं व स्वद्रुःम्ह (३,०००) फै व दुगु दु।

34 थुपि दक्व पशुतय्गु छेंगू तुला कायेत पुजाहारीतय् ल्याः कम जूगुलि लेवीतय्सं उगु ज्या सिमधतले इमित ग्वाहालि बिल। मेपिं पुजाहारीतय्सं थःपिन्त पवित्र मयातले इमित ग्वाहालि याना हे च्वन। लेवीत थःत पवित्र यायेत पुजाहारीत स्वयाः होशियार जू।

35 होमबलि यक्व दु, अले मेलबलिया दाः, होमबलिनापं छाइगु त्वँसाबलि नं दु।

थुकथं देगलय् आराधनाया सेवा हाकनं शुरू जुल।

36 परमेश्वरं थःमनूतय्गु नितिं यानादीगु ज्यां यानाः हिजकिया व फुक्क मनूत लय्ताल। छायाःसा थ्व याकनं हे सिधःगु खः।

30

हिजकियां छुत्काराया नखः हनेत सःतूगु

1 परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरया नितिं छुत्काराया नखः हनेत यरूशलेमय् परमप्रभुया देगल्य् वा धकाः हिजकियां इस्राएल व यहूदाया फुक्क मनूतय्थाय् खबर छवल। अले एफ्राइम व मनश्शेया मनूतय्त् नं पौ छवल।

2 जुजु, वया भारदारत व यरूशलेमयापि फुक्क खलकं निगूगु लाय् छुत्काराया नखः हनेगु क्वःछित।

3 गाक्क पुजाहारीतय्सं थःपिन्त शुद्ध मयाःगु जुयाः अले मनूत नं यरूशलेमय् मुं मवःगु जुयाः इमिसं पायछिगु इलय् नखः हने मफुगु खः।

4 थ्व खँ जुजु व फुक्क मनूतय्त् यल।

5 अले इमिसं बेशेबांनिसें दान तक हे इस्राएलया फुक्क थासं मनूत परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरया नितिं छुत्काराया नखः हनेत यरूशलेमय् वये हे माः धकाः घोषणा यायेगु क्वःछित। थ्व स्वयां न्ह्यः व्यवस्थाय् च्वया तः थें यक्व मनूत वयाः थ्व नखः हंगु मदुनि।

6 उकिं जुजु व वया भारदारतपाखें पौत कयाः अले जुजुया आज्ञा कथं खबर ब्यूवंपिं मनूत इस्राएल व यहूदाया फुक्क थासय् थथे धाधां चाचाःहिलाः जुल,

“हे इस्राएलया मनूत! छिमिगु देश अश्शूरीतय्सं त्याकाकाःसां छिपिं इमिगु ल्हातं बचय् जुल। ✨अब्राहाम, इसहाक व इस्राएलया परमप्रभु परमेश्वरपाखे छिपिं लिहां वा, अले वय्कः बचय्जूपिं छिमिथाय् लिहां झाइ।

7 छिपिं थः पुर्खा व छिमि थःथितिपिं थें जुइ मते। इमिसं ला परमप्रभु इमि पुर्खातलिसे विश्वासघात याःगु खः। परमेश्वरं इमित ग्याइगु कारण दय्कादिल। व छिमिसं थःपिन्सं हे खंगु दु।

8 थः पुर्खातय्सं थें छिमिसं जिद्दी याये मते। बरू परमप्रभुया न्ह्यःने क्वमिल जुयाः वय्कलं न्ह्याबलेया नितिं शुद्ध यानादीगु वय्कःया पवित्र थासय् दुहां हूं। परमप्रभु छिमि परमेश्वरया सेवा या, अले वय्कःया तं छिमिगुपाखें चिलावनी।

9 “छिपिं परमप्रभुयाथाय् लिहां वल धाःसा छिमि थःथितिपिं व छिमि काय् म्हायपिन्त ज्वनायंकूपिन्सं इमित दया माया याइ। अले इपिं थ्व देशय् लिहां

वयेखनी। छायाधाःसा परमप्रभु छिमि परमेश्वर दया माया दुम्ह खः। छिपि वय्कःपाखे लिहां वल धाःसा वय्कलं थःगु ख्वाः छिमिगुपाखें फस्वय्कादी मखु।”

10 खबर ब्यूवंपि मनूत एफ्राइम व मनश्शे कुलया इलाकाया शहर शहरय् वन, इपिं जबूलून कुलया इलाका तक हे वन। तर मनूत इपिं खनाः न्हिल, अले इमित लायबुल।

11 अयनं आशेर, मनश्शे व जबूलूनया छुं मनूत क्वमिलु जुयाः यस्शलेमय् वन।

12 जुजु व वया भारदारतय्सं परमप्रभुया वचनकथं ब्यूगु आज्ञा मानय् यायेत परमेश्वरया ल्हातं यहदाया मनूतय्त छगू हे मन बियादिल।

छुत्काराया नखः हंगु

13 निगगु लाय् सोडा मतःगु मरिया नखः हनेत यक्व मनूत यस्शलेमय् मुंवल।

14 इमिसं यस्शलेमय् मेपि घःतय्गु वेदीत चीकाबिल, अले थाय् थासय् दुगु धुपाँय् च्याकीगु वेदीत नं लिकयाः किद्रोनया बेसीइ वांछवयाबिल।

15 उगु लाया झिप्यंगूगु दिखुन्ह इमिसं छुत्काराया नखःया निति मचाम्ह भ्याःचात स्यात। पुजाहारीत व लेवीत लज्या चाल अले थःपिन्त शुद्ध यानाः होमबलित परमप्रभुया देगलय् हल।

16 परमेश्वरया मनू मोशाया व्यवस्थाकथं इमिसं देगलय् थथःगु थाय् काल। पुजाहारीतय्सं लेवीतय्गु ल्हातं हि कयाः वेदीइ छ्वाकल।

17 यक्व मनूतय्सं थःत शुद्ध याःगु मदु। उकिं परमप्रभुया न्ह्यःने थथःम्ह मचाम्ह भ्याःचा शुद्ध याये मफुपिं थुपिं अशुद्ध जूपिं सकसिगु निति लेवीतय्सं छुत्काराया नखःया मचापिं भ्याःचात स्याये माल।

18 एफ्राइम, मनश्शे, इस्साखार व जबूलून कुलं वःपिं मध्ये यक्वसिनं थःत शुद्ध याःगु मदुनि। अयनं इमिसं विधि स्वयाः अःखः वनाः छुत्काराया नखः हन। तर हिजकियां थथे धकाः इमिगु निति प्रार्थना यात, “हे भिंम्ह परमप्रभु,

19 सुनां सुनां थः पुराया परमप्रभु परमेश्वरयात दुनुगलनिसें मालाच्वंगु दु इपिं विधिकथं शुद्ध मजूसां इपिं सकसितं क्षमा यानादिसँ।”

20 परमप्रभुं हिजकियाया प्रार्थनाया लिसः बियादिल। वय्कलं मनूतय्त क्षमा यानादिल अले मनूतय्त लंकादिल।

21 यस्शलेमय् मुंवःपिं इस्राएली मनूतय्सं न्हयन्हु तक लयल्यतातां सोडा मतःगु मरिया नखः हन। अले पुजाहारी व लेवीतय्सं परमप्रभुया निति तसकं न्ह्यइपुक बाजं थानाः न्हियान्हिथं परमप्रभुया प्रशंसा यात।

22 परमप्रभुया सेवा गथे यानाः यायेगु धकाः थुइके धुकूपि लेवीतयत् हिजकियां प्रशंसा यात। थुकथं इमिसं मेलबलि छाछां परमप्रभु इमि पुर्खातय् परमेश्वरया प्रशंसा यायां न्हयन्हु तक इमिसं नया हे च्वन।

23 मनूत सकलें मेगु न्हयन्हु तक अन च्वनेत मानय् जुल। उकिं इमिसं लयल्यतातां मेगु न्हयन्हु तक नखः हन।

24 यहदाया जुजु हिजकियां मनूतयगु नितिं दुःछिम्ह द्रहं व न्हयदुःम्ह फै-च्वलय् अले भारदारतय्सं मनूतयगु नितिं दुःछिम्ह द्रहं व झिदुःम्ह फै-च्वलय् बिल। अले यक्व पुजाहारीतय्सं थःत शुद्ध यात।

25 यहदाया फुक्क खलः, पुजाहारीत व लेवीत अले इस्राएलं वःपि फुक्क मनूतनापं उत्तरी इस्राएल व यहदाय् च्वनाच्चपि इस्राएलया विदेशीत अले यहदायापि मनूत सकसिनं लसता हन।

26 यरूशलेमय् तसकं लसतां जाल। छायाधाःसा इस्राएलया जुजु दाऊदया काय् सोलोमनया इलनिसें थुखे यरूशलेम थथे गुबलें जगू मनुनि।

27 अले पुजाहारीत व लेवीत दनाः मनूतयत् सुवाः बिल, परमेश्वरं इमिगु खँ न्यनादिल छायाधाःसा इमिगु प्रार्थना स्वर्गय् वय्कः च्वनादीगु पवित्र थासय् थ्यन।

31

1 छुत्काराया नखः सिधय्धुंकाः अन दुपि इस्राएलीत यहदाया शहर शहरय् वन। इमिसं पुजा याइगु ल्वहंत तछ्यानाबिल अले अशेरा घःमय्जुया थांत त्वाल्हानाबिल। इमिसं यहदा न्यंक अले बेन्यामीन, एफ्राइम व मनश्शेया थः घःतयत् पुजा याइगु थाय् थासय् वेदीत स्यंकाबिल। उलि यायेधुंकाः इस्राएलीत सकलें थथःगु शहरय् व छैय् लिहां वन।

आराधनाया नितिं देछा

2 अनलि हिजकियां पुजाहारीत व लेवीतयत् इमिगु पुचः पुचःकथं व छम्ह छम्ह मनूयात वयागु सेवाकथं परमप्रभुया देगलय् यायेगु ज्याया जिम्मा बिल, होमबलि व मेलबलि छायेगु व देगःया लुखा लुखाय् सुभाय् व प्रशंसा बीगु।

3 जुजुं थःगु हे सम्पत्तिं परमप्रभुया व्यवस्थाय् च्वया तः थें सुथय् व बहनिया होमबलिया नितिं, अले विश्रामबार, अमाइ व क्वःछिनातःगु नखःचखःया नितिं पशुत दान बिल।

4 पुजाहारीत व लेवीतयसं परमप्रभुया व्यवस्थाया ज्या मन बियाः याये फयेमा धकाः जुजुं यस्शलेमय् च्वपि मनूतयूत पुजाहारीत व लेवीतयूत ल्यं दुगु भाग ब्यु धकाः आज्ञा बिल।

5 अथे आज्ञा जुइवं इस्राएलयापि मनूतयूसं थःगु अन्न, न्हगु दाखमघ, जैतूनया चिकं, कस्ति व बुँइया फुक्क कथंया न्हापां सःगु बिल। इमिसं थःके दुगु फुक्क खँया झिब्वय् छव्व नं हल।

6 यहदाया शहर शहरय् च्वपि मनूत सकसिनं थथःगु सा दूहं व फैच्वलय्या झिब्वय् छव्व अले परमप्रभु इमि परमेश्वरयात देछाःगु फुक्क झिब्वय् छव्व हयाः दूचिन।

7 इमिसं स्वंगूगु लाय् मुंकेगु शुरू यात, अले न्हयगूगु लाय् सिधय्कल।

8 हिजकिया व वया भारदारत अन वःबलय् इमिसं मुंकातःगु दू खन। अले इमिसं परमप्रभुयात व वयकःया प्रजा इस्राएलया मनूतयूत धन्य धाल।

9 हिजकियां दू चिनातःगु देछाया बारे पुजाहारीत व लेवीतयूत न्यन।

10 सादोकया परिवारयाम्ह तःधंम्ह पुजाहारी अजर्याहं लिसः बिल, “मनूतयूसं थःगु देछा देगलय् छाये हःबलय् निसें जिमित नयेत गाक्क दत अले ल्यंगु नं दु। परमप्रभु थः प्रजायात सुवाः बियादीगुलि थुलिमछि ल्यंगु नं दु।”

11 अले हिजकियां परमप्रभुया देगलय् धुकूत दय्केत आज्ञा बिल। अनंलि उपि धुकूत दय्के सिधय्कल।

12 मनूतयूसं विश्वास यायेबहः जुयाः थथःगु भेटी व झिब्वय् छव्व शुद्ध याःगु देछा हल, उपि फुक्क धुकूया हामा लेवी कोनन्याह खः, अले वया किजा शिमी वयात ग्वाहालि याइम्ह खः।

13 जुजु हिजकिया व परमेश्वरया देगःया मू हाकिम अजर्याहं कोनन्याह व किजा शिमीयात ग्वाहालि यायेत यहीएल, अजज्याह, नहत, असाहेल, यरीमोत, योजाबाद, एलीएल, यिस्मक्याह, महत व बनायाहयात ल्यःगु खः।

14 परमप्रभुयात छायहःगु भेटी शुद्धयागु देछा इनाबीत परमेश्वरया निंति हःगु थःयसें देछा लेवी यिम्नाया काय् पुर्बया लुखाया पालय् कोरेया जिम्माय् खः।

15 पुचः पुचःकथं बुरापि व ल्याय्म्हपि पुजाहारीतयूत बराबर यानाः इनाबीत पुजाहारीतयगु शहर शहरय् अदन, मिन्यामीन, येशूअ, शमायाह, अमर्याह व शकन्याहं कोरेयात विश्वास यायेबहः जुयाः ग्वाहालि यात।

16 वंशावलीइ नां च्वयातःपि परमप्रभुया देगलय् न्हियान्हिथंया ज्या यायेत वनीपिं स्विदँ स्वयां च्वय्यापि मिजंत सकसितं इमिगु थथःगु पुचः व इमिगु जिम्माय् दुगु ज्या स्वयाः इमिसं भाग इनाबिल।

17 वंशावलीइ थथःगु परिवारकथं नां च्वयातःपि पुजाहारीत अले निइदँ व व स्वयां च्वय्यापि लेवीत सकसितं नं इमिसं इमिगु पुचः व इमिगु जिम्माय् दुगु ज्या स्वयाः भाग इनाबिल।

18 थुपिं वंशावलीया सफुलिइ नां च्वयातःपि फुक्क खलः, इमि कलाःपि व काय्मह्वाय्पिनापं सकसितं भाग इनाब्यगु खः। छायाःसा इमिसं नं थःपिन्त विधिकथं शुद्ध याःगु खः।

19 भाग बीत हास्न वंशयापिं मनूत नं नांकथं ल्यल, लेवीतय्गु वंशावलीइ नां च्वयातःपि वया परिवारयापिं मिजपिं व मिजंमस्त नं ल्यल। थुपिं पुजाहारीत व इमि सन्तानतय्सं थ्व भाग इमिगु थथःगु शहरय् व उपिं शहरया जःखः च्वंगु ख्यलय् काल।

20 हिजकियां यहूदाय् न्यंक हे थथे ज्या यात। वं परमप्रभु थः परमेश्वरया मिखाय् छु भिंगु, खःगु व विश्वास याये बहःगु खः व हे ज्या यात।

21 परमप्रभुया देगःया सेवाय् व छु छु ज्या वं परमेश्वरया देगःया सेवाय् अले व्यवस्था व आज्ञाया खँय् थः परमेश्वरयात मालेत यात, व वं दुनुगलंनिसें यात अले व ताःलात।

32

यरूशलेमयात अश्शरीतय्गु ख्याच्चः

२ इति ३२:१-१९; यशै ३६:१-२२

1 थ्व फुक्क खँय् हिजकिया जुजुं विश्वास यायेबहः जुयाः ज्या यायेधुंकाः अश्शूरयाम्ह जुजु सनहेरीबिं यहूदाय् हमला यात। वं यहूदाया छचाःखेरं पखाः ग्वयातःगु शहरत थःमहं हे त्याकेगु बिचाः यानाः उपिं शहरतय्त घेरय् यात।

2 सनहेरीब यरूशलेमय् हमला यायेत वये धुंक्गु दु धइगु खँ हिजकियां सीवं

3 वं शहर पिनेया बुँगाःचाया लः पनाबीत थः भारदात व सेनाया नायःतलिसैं सल्लाह काल। इमिसं वयात थुकी ग्वाहालि बिल।

4 इमिसं यक्व मनूत मुंकाः लःया मुहान व देशया दथुं न्ह्याइगु खुसिचात पनाबिल। इमिसं धाल, “अश्शूरयाम्ह जुजुयात थन वइबलय् गाक्क लः दइ मखु।”

5 जुजुं साहस पिकयाः शहरया पखाः गन गन दुंगु खः, अन अन ल्हन, अले उकी धरहरात दयकल। पखाःया पिनेपाखे वं मेगु पखाः दयकल। अले दाऊदया शहरया तिबः बीगु तर्गित बल्लाकल। वं यक्व ल्वाभःत व ढालत नं दयकल।

6 वं शहरयापि मनूतयत् सेना नायःतय् अधीनय् तल, अले मनूतयत् शहरया ध्वाखाया लिक्क चुकय् मुंकाः थथे धकाः इमित हपाः बिल,

7 “साहस पिका अले थःत बल्लाकि। अश्रूया जुजु व वनापं वइपिं ग्वाः ग्वाः मनूत खनाः ग्याये मते, नुगः क्वतुंके मते इमिगुपाखे स्वयाः झीगुपाखे यक्व शक्ति दु।

8 वयाके मनूया शक्ति दु तर झीके परमप्रभु झी परमेश्वर दी। वय्कलं झीत ग्वाहालि यानादी, अले झीगु लडाइँ ल्वानादी।” मनूतयस् हिजकिया जुजुया खँ पत्याः यात।

9 थुकिया लिपा थः सेनानापं लाकीशयात घेरय् यानाच्चंबलय् अश्रूयाम्ह जुजु सनहेरीबं यहूदायाम्ह जुजु हिजकिया व यरूशलेमयापि फुक्क यहूदीतयत् थ्व खबर बीत थः हाकिमत छवल –

10 अश्रूयाम्ह जुजु सनहेरीबं थथे धाइ, “छिपिं सुयागु भर कयाः घेरय् यानातःगु यरूशलेमय् च्वंच्वनागु?

11 ‘परमप्रभु झी परमेश्वरं अश्रूया जुजुया ल्हातं झीत बचय् यानादी’ धकाः धयाः हिजकिया जुजुं छु छिमित नयेत्वने मखंकाः स्यायेत ध्वंलानाच्चंगु मदु ला?

12 छु हिजकिया थःमहं हे छिमि पुजा यायेगुथाय् व वेदीत स्यंकाः यहूदा व यरूशलेमयापि मनूतयत् ‘छगू हे जक वेदीइ पुजा या! अले अन जक बलि ब्यु’ धकाः धाःगु मखु ला?

13 “जि व जिमि पुर्खातयस् देश देशयापि सकल मनूतयत् छु छु यात व छिमिसं मस्यु ला? छु थुपिं जातितय् घःतयस् जिगु ल्हातं थुमिगु देशत बचय् याये फत ला?

14 जिमि पुर्खातयस् नाश याःगु जातितय् घःत मध्ये सुनां जिगु ल्हातं थः मनूतयत् बचय् याये फत? अथे जुयाः गथे यानाः छिमि ईश्वरं छिमित बचय् याये फइ?

15 आः छिमिसं थुकथं हिजकियायात ध्वंलाके बी मते अले झंग लाके बी मते। छिमिसं वयात विश्वास याये मते, छायाःसा सुं नं घवं थः मनूतयत् जिगु वा जिमि पुर्खातयगु ल्हातं बचय् याये मफुनि धाःसा छिमि ईश्वरं छिमित जिगु ल्हातं गुलि बचय् याये फइ?”

सनहेरीबं परमेश्वरयात क्वह्यंकूगु

16 सनहेरीबया हाकिमतयस् परमप्रभु परमेश्वर व वय्कःया दास हिजकियायात मभिंकाः मेमेगु खँ नं ल्हात।

17 जुजु सनहेरीब थःम्हं हे थथे धकाः परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरयात क्वह्वांकाः छगू पौ च्वल, “गथे मेमेगु देशयापि मनूतय् घःतयस् थः मनूतय् जिगु ल्हातं बचय् याये मफुत अथे हे हिजकियाया ईश्वरं नं थः मनूतय् जिगु ल्हातं बचय् याये फइ मखु।”

18 यरूशलेम शहर त्याका कायेगु निंति शहरया पखालय् दनाच्चं पिं मनूतय् ख्यायेत व उमिगु नुगः क्वतुंकाबीत उपि हाकिमतयस् थ्व खँ हिब्रू भाषां ततःसलं हालाः न्यंकल।

19 इमिसं मनूतय् ल्हातं दय्कूगु मेमेगु जातितय् घःतय्गु बारे धाइगु थें हे यरूशलेमया परमेश्वरया बारे नं धाल।

20 थज्याःबलय् हिजकिया जुजु व आमोजया काय् यशैया अगमवत्तां स्वर्गपाखे स्वयाः तःसलं प्रार्थना यात।

21 परमप्रभुं छम्ह स्वर्गदूत छवयाहयादिल, वं अशशूरी सेनाया सिपाईत व नायःतय् स्यात। उकिं जुजु सनहेरीब लज्या चायाः थःगु हे देशय् लिहां वन। अले व थः घःया देगलय् दुहां वंबलय् वया थः हे काय्पिन्सं वयात तरवारं स्यानाबिल।

22 थुकथं परमप्रभुं हिजकिया व यरूशलेमय् च्वं पिन्त अशशूरया जुजु सनहेरीबया ल्हातं व मेपिं सकसिगुं ल्हातं बचय् यानादिल। वय्कलं इमित प्यखेरं शान्ति बियादिल।

23 यक्व मनूतयस् यरूशलेमय् परमप्रभुया निंति देछा व जुजु हिजकियाया निंति मू वंगु कोस्यालि हल। अबलय् निसें फुक्क जातितयस् हिजकियायात इज्जत यात।

हिजकिया उसाँय् मदगु व तःधंछु जूगु

२ राज २०:१-३, १२-१९; यशै ३८:१-३; ३९:१-८

24 उबलय्पाखे हिजकिया जुजु उसाँय् मदयाः सी थें च्वन। वं परमप्रभुयात प्रार्थना यात अले परमप्रभुं वनापं खँ ल्हानाः वयात छगू अजू चायापुगु चिं बियादिल।

25 तर हिजकिया तसकं तःधंछु जुल। परमप्रभुं थःगु निंति गुलि नं यानादीगु खः, उकिया निंति वं परमप्रभुयात सुभाय् मब्यू। उकिं वं अले यहूदा व यरूशलेमं परमप्रभुया तं फये माल।

26 अयनं लिपातय् हिजकिया व यरूशलेमयापि मनूतयस् थःगु नुगःया घमण्डया निंति पश्चाताप यात। उकिं हिजकिया मसीतले परमप्रभुया तं इमिके मलाः।

27 हिजकिया जुजु तसकं तःमि जुल। अले सकसिनं वयात इज्जत याइगु। वं थःगु लुँ, वहः, मू वंगु त्वहंत, मसला, ढालत व मू वंगु ज्वलं तयेत धुकूत दय्केबिल।

28 हानं वं अन्न, न्हगु दाखमघ, जैतूनया चिकं तयेगु धुकूत अले सा द्वहं व फैच्वलय्तयगु गः नं दय्कल।

29 वं यक्व शहर नं दय्कल अले वयात यक्व सा द्वहं व फैच्वलय् नं दत। छायाधाःसा परमेश्वरं वयात यक्व धन-सम्पत्ति बियादीगु खः।

30 गीहोन बुँगाःचाया च्वय्यागु मुहान तिनाः क्वय्पाखे दाऊदया शहरया पच्छिमपाखे लः यंकूम्ह थ्व हे हिजकिया जुजु खः। वं याःगु फुक्क ज्याय् धात्थे हे व ताःलात।

31 तर बेबिलोनयापि शासकतय्सं छ्वयाहःपि दूतत देशय् खनेदुगु अज् चायापुगु चिंया बारे न्य्वःबलय् परमेश्वरं वयात जाँच यायेत व वयागु मनय् च्वंगु फुक्क खँ क्यनेत वयात त्वःतादिल।

हिजकिया जुजु सीगु

32 हिजकिया जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ व वयागु भक्तिया ज्यात आमोजया काय् यशैया अगमवक्ताया दर्शनया सफलित्इ अले यह्दा व इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफलित्इ च्वयातःगु दु।

33 हिजकिया सित, वयात दाऊदया सन्तानतयगु चिहानया च्वय् थुन। व सीबलय् यह्दा व यरूशलेमयापि सकल मनूतय्सं वयात तसकं हनाबना तल। वया लिपा वया काय् मनश्शे जुजु जुल।

33

यह्दायाम्ह जुजु मनश्शे

1 मनश्शे झिनिदै दुबलय् जुजु जूगु खः। वं नेयन्यादै (५५) यरूशलेमय् राज्य यात।

2 परमप्रभुं इस्राएलीतयगु न्ह्यःनं लिनाछवःपि जातितय्सं याःथें घच्चाइपुगु ज्याखं मनश्शे परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात।

3 थः अबु हिजकियां नाश याःगु पुजा यायेगुथाय् वं हाकनं दय्कल। वं बालघःतय्त पुजा यायेत वेदीत व अशेरा घःमय्जुया थांत दय्कल, वं आकाशया सूर्य, तिमिला, नगु व ग्रहयात क्वछुनाः पुजा यात।

4 मूर्ति पुजा याइपिनिगु निति वं देगलय् वेदीत दय्कल। उगु देगःया बारे यरूशलेमय् न्ह्याबलें जिगु नां दइ धकाः परमप्रभुं धयादीगु खः।

5 देगःया निगुलि चुकय् वं आकाशया सूर्य, तिमिला, नगु व ग्रहयात पुजा याइगु वेदीत दय्कल।

6 वं थः काय्पिन्त बेन-हिन्नोमया ब्यासिइ मिइ बलि बिल। वं जादु यात अले भिं मभिं स्वल। वं तन्त्रमन्त्र यात अले भुतप्रेत व आत्मातनापं स्वापु तइपिनिगु व झाक्रिततय्गु सल्लाह काल। वं परमप्रभुया मिखाय् तसकं मभिंगु ज्या यानाः वय्कःयात तंचाय्कल।

7 वं देगलय् छगू मूर्ति तल, उगु देगःया बारे परमप्रभुं दाऊद व वया काय् सोलोमनयात थथे धयादीगु खः, “जिं इस्राएलया फुक्क कुलपाखें ल्ययागु थ्व देगः व यरूशलेमय् जिं न्ह्याबलेया निति जिगु नां तये।

8 इमिसं जिगु फुक्क आज्ञा मानय् यानाः जिम्ह दास मोशां इमित ब्यूगु व्यवस्था, विधि व नियम होश यानाः पालन यात धाःसा जिं इमि पुर्खातय्त बियागु देशं इस्राएलीतय्त हाकनं पितीनाछवये मखु।”

9 अथेजूसां मनश्शें यहूदायापिं मनूतय्त ततःधंगु पाप याकल। उपिं पाप परमप्रभुं इस्राएलीतय्त न्ह्यःनं लिनाछवःपिं जातितय्गु पाप स्वयाः तःधं।

मनश्शे पस्ताय् चाःगु

10 मनश्शे व वया मनूतलिसें परमप्रभु न्ववानादिल, तर इमिसं वास्ता मयाः।

11 उकिं इमित हमला यायेत परमप्रभुं अश्शूरया जुजुया सेनापतित हयादिल। इमिसं मनश्शेयात ज्वन, वयागु न्हासय् हुक तयाबिल। इमिसं वयात कँय्यागु सिखलं चिनाः बेबिलोनय् यंकल।

12 तर आपत जूबलय् वं परमप्रभु थः परमेश्वरयाके ग्वाहालि पवन, अले व वया पुर्खातय् परमेश्वरया न्ह्यःने क्वमिलु जुल।

13 वं प्रार्थना यात। परमेश्वरं मनश्शेया प्रार्थना न्यनादिल। वय्कलं मनश्शेयात यरूशलेमय् हाकनं लितहयादिल। अले वयात राजगद्दीइ तयादिल। थुकथं मनश्शें परमप्रभु हे परमेश्वर खः धकाः सीकल।

14 अनंलि मनश्शें दाऊदया शहरया पुर्बपाखे च्वंगु पिनेयागु पखाः अज्ज तःजाय्कल। गीहोन बुँगाःचाया दच्छिन्ननिसें न्या ध्वाखा तक वं पःखाः अज्ज तःजाय्कल। ओफेल डाँडायात पखालं घेरय् यात। अले यहूदियाय् फुक्क पःखाः ग्वायातःगु शहरय् वं छम्ह छम्ह सेना नायःया अधीनय् छपुचः छपुचः सिपाईत तल।

15 वं परमप्रभुया देगलय् थःम्हं तःगु विदेशी घःतय्गु मूर्ति देगलं चीकाछवल। अले देगःया डाँडा व यरूशलेमया थीथी थासय् वं थःम्हं हे दय्कूगु वेदीत चीकल। अले उपिं फुक्कयात वं शहरं पिने यंकाः वांछवयाबिल।

16 वं परमप्रभुया वेदी ल्हनाः उकी मेलबलि व सुभाय् बलि छाल। परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरया सेवा यायेत वं यहदायापि फुक्क मन्तूयत आज्ञा बिल।

17 अयनं मन्तूयसं आराधना यायेगु थासय् बलि बिया हे च्वन, तर परमप्रभु इमि परमेश्वरया लागि जक खः।

मनश्शे जुजु सीगु

18 मनश्शे जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ अले थः परमेश्वरयात वं याःगु प्रार्थना व परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरया नामय् वयात अगमवत्तातय्सं धाःगु खँत इस्राएलया जुजुपिनिगु सफल्लिइ च्वयातःगु दु।

19 जुजुया प्रार्थना व परमप्रभुया लिसः, पश्चाताप याये न्ह्यः वं याःगु पाप, वयागु विश्वासघात, वं दय्कूगु मूर्ति पुजा याइगु थाय् व अशेरा घःमय्जुया थांत व पुजा याःपि घःतय्गु खँ अगमवत्तातय्गु सफल्लिइ च्वयातःगु दु।

20 मनश्शे सित, वयात वयागु हे दरबारया लिक्क थुन। वया लिपा वया काय् आमोन जुजु जुल।

यहदायाम्ह जुजु आमोन

21 आमोन निइनिदै दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यस्शलेमय् निदै राज्य यात।

22 वं थः अबुनं याःथें हे परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात। अले थः अबु मनश्शे दय्कूगु फुक्क मूर्तिनय् बलि बिल अले पुजा यात।

23 तर थः अबु थें व परमप्रभुया न्ह्यःने क्वमिलु मजू। व थः अबु स्वयाः झन पापी जुल।

24 आमोनया भारदारतय्सं वयागु विरोधय् ग्वसाः ग्वल, अले वयात वयागु हे दरबारय् स्यानाबिल।

25 अले इस्राएलया मन्तूयसं जुजु अमोनयात स्याःपि सकसितं स्यात। इमिसं वया काय् योशियाहयात वयागु थासय् जुजु दय्कल।

34

यहदायाम्ह जुजु योशियाह

1 योशियाह च्यादै दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यस्शलेमय् स्विछदै राज्य यात।

2 वं परमप्रभुया मिखाय् भिंगु ज्या यात। व थुखे उखे मवसैं थः पुर्खा दाऊदया लँपुइ वन।

3 योशियाह जुजु जूगु च्यागूगू दैय्, व ल्याय्म्हबलय् वं थः पुर्खा दाऊदया परमेश्वरयात माल। अले झिनिगूगू दैय् यहदा व यस्शलेमय् दुगु पुजा याइगु थाय् व अशेरा घःमय्जुया थांत अले कियाः दयकातःगु व ढलोटीया मूर्तिंत चीकल।

4 जुजुया आज्ञा कथं वया मनूतय्सं बालघःया वेदीत थुनाबिल। इमिसं अशेरा घःमय्जुया थांत व मेपिं घःतय्गु मूर्तिंत धू यानाः उपिं घःतय् बलि बीपिं मनूतय्गु चिहानय् हलाबिल

5 वं इमि पुजाहारीतय्गु क्वैय् नं इमिगु हे वेदीइ छवय्काबिल। थुकथं वं यहदा व यस्शलेमयात शूद्र यात।

6 वं मनश्शे, एफ्राइम, शिमियोन व नप्तालीत कयाः शहर शहर व जःखः च्वंगु तहसनहस जूगु गांगामय् च्वंगु वेदीत व अशेरा घःमय्जुया थां स्यंकाबिल।

7 अशेरा घःमय्जुया थांत व वेदीत वं चुंचुं यानाः धू दय्कल। इस्राएल न्यंक दुगु धुपौय् च्याकेगु वेदीत वं नाश यात। अनंलि व यस्शलेमय् लिहां वल।

8 योशियाह थः जुजु जूगु झिंच्यागूगू दैय् देश व देगःयात शूद्र यायेधुंकाः वं असल्याहया काय् शापान व यस्शलेमया वडा-हाकिम मासेयाह व योआहाजया काय् सरकारया ल्याःचाः तइम्ह योआयात परमप्रभु वया परमेश्वरया देगः ल्हनेत छवल।

9 इपिं दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी हिल्कियाहथाय् वनाः परमप्रभुया देगलय् हःगु धिबा वयात लःल्हाना बिल। थ्व धिबा लुखा पिवाःया ज्या याइपिं लेवीतय्सं मनश्शे, एफ्राइम, यहदा, व बेन्यामीन कुलयापिन्सं व फुक्क इस्राएलय् ल्यंदुपिं मनूतय्सं व यस्शलेमय् च्वपिं मनूतपाखें मुंकातःगु खः।

10 वं व ध्यबा परमप्रभुया देगः ल्हनेगु ज्या स्वइपिं मनूतय्गु जिम्माय् बिल। इमिसं व धिबा देगः ल्हनेगु व भिकेगु ज्या याइपिं ज्याकःमितय्त बिल।

11 इमिसं यहदाया जुजुपिन्सं वास्ता मयासें त्वःतातःगु छैत ल्हनेत, चानातःगु ल्वहं, धलि व निनाः न्यायेत नं सिकःमि व दकःमितय्त नं धिबा बिल।

12 थुपिं मनूतय्सं विश्वास यायेबहः जुयाः ज्या यात। इमिसं मरारी वंशया लेवीत यहत व ओबदिया अले कहातया वंशया जकरिया व मशुल्लामया अधीनय् ज्या यात। थुपिं लेवीत बांलाक बाजं थाये सःपिं खः।

13 ज्यामित नं थुमिगु अधीनय् खः। थुमिसं हे फुक्क कथंया ज्या याइपिनिगु ज्या स्वइगु खः, गुलि गुलि लेवीतय्सं धाःसा छ्यान्जे, कसजु व लुखा पिवाःया ज्या याइगु।

व्यवस्थाया सफू लुयावःगु

14 परमप्रभुया देगलय् हःगु धिबा इमिसं लिकयाच्चंबलय् पुजाहारी हिल्कियाहं परमप्रभुं मोशापाखें बियादीगु परमेश्वरया व्यवस्थाया सफू लुइकल।

15 हिल्कियाहं छ्यान्जे शापानयात धाल, “जिं परमप्रभुया देगलय् व्यवस्थाया सफू लुइकागु दु।” अले हिल्कियाहं व सफू शापानयात बिल।

16 शापानं व सफू जुजुयाथाय् हयाः थथे धाल, “छःपिन्सं बियादीगु फुक्क ज्या छःपिया हाकिमतय्सं यानाच्चंगु दु।

17 इमिसं परमप्रभुया देगलय् दुगु धिबा कयाः ज्या स्वइपिं व ज्याकःमितय्त ब्यूगु दु।”

18 पुजाहारी हिल्कियाहं वयात छगू सफू ब्यूगु खँ नं छ्यान्जे शापानं जुजुयात कनाबिल। वं जुजुया न्ह्यःने व सफू ब्वनाः न्यंकल।

19 व्यवस्थाया सफुलिइ च्वयातःगु खँ न्यनाः जुजुं नुगः मछिंकाः थःगु वसः खुत।

20 वं हिल्कियाह, शापानया काय् अहीकाम, मीकाया काय् अब्दोन, छ्यान्जे शापान व जुजुयात सल्लाह बीम्ह असायाहयात थथे धाल,

21 “अन वनाः परमप्रभुयाके बिन्ति यायां जुजु, इस्राएल व यहूदाय् च्वनाच्चंपिनिगु निंति उगु सफुलिइ छु छु च्वयातःगु दु न्यनादिस्। छायाःसा झी पुर्खातय्सं परमप्रभुया खँ मन्यंगुलि व थ्व सफुलिइ च्वयातःगु फुक्क खँ मानय् मयाःगुलि झीसं परमप्रभुया तःधंगु तं फयेमाःगु दु।”

22 हिल्कियाह व जुजुं आज्ञा ब्यूपिं मनूत देगःया वसः स्वइम्ह हसराया छय् तोखतया काय् शल्लूमया कलाः अगमवादिनी हुल्दायाथाय् वन। इमिसं वनापं उकियागु बारे खँ ल्हात। व यस्शलेमया न्हगु त्वालय् च्वनीम्ह खः।

23 वं इमित धाल, “परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, छिमित जिथाय् छ्वयाहःम्ह मनूयात धा,

24 परमप्रभुं थथे धयादी, ‘यहूदायाम्ह जुजुया न्ह्यःने ब्वंगु सफुलिइ च्वयातःगु फुक्क सरापं जिं थ्व थाय् व थनयापिं सकलें मनूतय्त सजॉय बी।

25 इमिसं जितः त्वःतगु दु, मेपिं घःतयगु निंति धुपॉय् च्याकल, इमिसं थःगु हे ल्हातं दय्कूगु मूर्तितापाखें जितः तंचाय्कूगु दु। उकिं जिं थ्व थासय् जिगु तं प्वंके। व क्वलाइ मखु।’ ”

26 परमप्रभुयाके न्यनेत छिमित छ्वयाहःम्ह यहूदायाम्ह जुजुयात थ्व हे खँ धयाब्यु, “छिं न्यनादीगु खँया बारे परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी,

27 छं जिगु खँ न्यनाः पश्चाताप यात अले थ्व थाय् व थनयापि मनूतय्गु बारे जिं धयागु खँ न्यनाः परमेश्वरया न्ह्यःने छ क्वमिलु जुल, छं थःगु वसः खुत अले जिगु न्ह्यःने ख्वल। उकिं जिं छंगु प्रार्थना न्यनागु दु, परमप्रभुं धयादी,

28 उकिं जिं छन्त छिमि पुर्खातनापं हे मुंके, छन्त थःगु चिहानय् याउँक थुनी।”

“थ्व थाय् व थनच्वंपिं मनूतय्के जिं हयेगु विपत्ति स्वयेत छ म्वानाच्वनी मखु।” अथे जुयाः इमिसं थ्व लिसः जुजुयाथाय् हल।

योशियाहं परमप्रभुया आज्ञा पालन यायेगु बाचा च्यूगु

29 अनंलि जुजुं यह्दा व यरूशलेमयापि फुक्क थकालितय्त् सःतके छवल।

30 व यह्दायापि मनूत, यरूशलेमयापि मनूत, पुजाहारीत व लेवीत अले चिधंपिं व तःधंपिं फुक्क मनूतनापं परमप्रभुया देगलय् थाहां वन। परमप्रभुया देगलय् लुइकूगु बाचाया सफूया फुक्क वचन इमिसं ताय्कः वं ब्वन।

31 जुजु थःगु थांया लिक्क दन। अले वं परमप्रभुया न्ह्यःने परमप्रभुया ल्यू वनेगु अले वय्कःया बिधि, आज्ञा व नियम तनमन बियाः पालन यायेगु, अले उगु सफलुइ च्वयातःगु फुक्क बाचा पालन यायेगु बाचायात न्ह्कथं चित।

32 अनंलि वं यरूशलेम व बेन्यामीनय् दुपिं सकसितं व बाचा पूर्वकेत पाःफय्कल। अले यरूशलेमयापि मनूतय्सं परमेश्वर, इमि पुर्खातय् परमेश्वरया बाचाकथं थ्वयात।

33 अले योशियाहं इस्राएलीतय् फुक्क इलाकां फुक्क घच्चाइपुगु खँ चीकाछवल, अले इस्राएलय् च्वंपिं सकसितं परमप्रभु इमि परमेश्वरया सेवा याकेबिल। व म्वातले इपि गुबलें नं परमप्रभु इमि पुर्खातय् परमेश्वरया ल्यू वनेगु त्वःमत्।

35

योशियाहं छुत्काराया नखः हंगु

1 योशियाह जुजुं परमप्रभुया निंति यरूशलेमय् छुत्काराया नखः हन। न्हापांगु लाया झिप्यन्हु दुखुन्हु* इमिसं छुत्काराया चिधीम्ह भ्याःचा स्यात।

2 वं पुजाहारीतय्त् थथःगु ज्याय् तल, अले परमप्रभुया देगलय् सेवा यायेत इमित हःपाः बिल।

* 35:1 ३५:१ न्हापांगु लाया झिप्यन्हु दुखुन्हु थ्व यह्दी कयालेन्दरकथं मार्च व अप्रिलय् लाः

3 वं फुक्क इस्राएलयात स्यनीपि व परमप्रभुयात शुद्ध यानातःपि लेवीतयत् आज्ञा बिल, “इस्राएलया जुजु दाऊदया काय् सोलोमनं दय्कूगु देगलय् बाचा चिनादीगु सनू ति। छिमिसं हानं सनू क्वबिया जुइ म्वाल। अथे जुयाः थः परमप्रभु परमेश्वर व वय्कःया प्रजा इस्राएलया सेवा या।

4 इस्राएलयाम्ह जुजु दाऊद व वया काय् सोलोमनं च्वःगु विधिकथं थथःगु परिवारकथं थथःगु पुचलय् तयार जु।

5 “अले पवित्र थासय् लेवीत पुचः पुचः यानाः दँ। थुकिं यानाः छिमिसं थःनापं ज्या याइपि चिचीधंगु पुचःया नितिं ग्वाहालि याये फइ।

6 छुत्काराया नखःया चिधीपि भ्याःचात स्या। अले मोशापाखें बियादीगु परमप्रभुया वचनकथं थःपिन्त शुद्ध यानाः थःनापं ज्या याइपि इस्राएलीतय्गु नितिं मेपि चिधीम्ह भ्याःचात तयार या।”

7 योशियाहं अन दुपि फुक्क मनूतयत् छुत्काराया फुक्क बलिया नितिं ३०,००० म्ह चिधीम्ह भ्याःचा व दुगुचा बिल। अले वं व हे इलय् मेगु बलिया नितिं ३,००० म्ह द्रुहं नं बिल। व फुक्क वं थःगु सम्पत्तिं ब्यूगु खः।

8 वया हाकिमतय्सं नं मनूत, पुजाहारीत व लेवीतयत् थःगु इच्छां पशुत बिल। परमप्रभुया देगःया नायःत हिल्कियाह, जकरिया व यहीएल पुजाहारीतयत् नखःबलय् बलि बीत २,६०० म्ह चिधीम्ह भ्याःचा व दुगुचा बिल। अले मेगु बलिया नितिं स्वसःम्ह द्रुहं नं बिल।

9 लेवीतय् नायःत कोनन्याह व वया किजापि शमायाह व नतनेल, अले मेपि लेवीतय् नायःत हशब्याह, यहीएल व योजाबादं लेवीतयत् ५,००० म्ह चिधीम्ह भ्याःचा व दुगुचा बिल। अले मेगु बलिया नितिं न्यासःम्ह द्रुहं नं बिल।

10 थुकथं सेवा शुःयायेत फुक्क तयार जुल, अले जुजुया आज्ञा कथं पुजाहारीत थथःगु थासय् व लेवीत थथःगु पुचलय् दन।

11 इमिसं छुत्काराया चिधीम्ह भ्याःचात स्यात। पुजाहारीतय्सं वेदीइ हि हा हा यात। लेवीतय्सं धाःसा उपि पशुतय्गु छेगू तुल।

12 अनंलि इमिसं मोशाया सफलुइ च्वया तः थें मनूतय् परिवार परिवारया पुचः पुचःयात परमप्रभुयात छायेगु नितिं बीत होमबलित अलग्ग तल। अले द्रुहंतयत् नं अथे हे यात।

13 इमिसं विधिकथं छुत्काराया पशुया ला मिइ छुल, अले पवित्र देछात धाःसा थल, कित्ली व तापेसय् मन, अले व फुक्क मनूतयत् हथासं इन।

14 अनलि हास्नया वंशयापि पुजाहारीतयसं बहनि तक हे होमबलि व पवित्र बलि दाः इमिसं थःगु निति व हास्नया वंशयापि पुजाहारीतयगु निति तयारी यात।

15 आसापया सन्तान अर्थात म्ये हालीपिन्सं धाःसा दाऊद, आसाप, हेमान व जुजुया अगमवक्ता यदूतनं क्वःछिनातःगु नियमकथं थथःगु थाय् काल। फुक्क लुखा पिवाःत थथःगु मू लुखाय् दनाच्चन। इमि थःथिति लेवीतयसं इमिगु निति तयारी याःगु जुयाः ध्वाखा पिवाःतयसं थथःगु ज्या त्वःताः वये म्वाल।

16 थुकथं उखुन्ह हे योशियाह जुजुयागु आज्ञा कथं छुत्काराया नखः हनेत व परमप्रभुया वेदीइ होमबलि छायेत परमप्रभुया आराधनाया फुक्क तयारी यात।

17 अन दुपि इस्राएलीतयसं अबलय् छुत्काराया नखः हन, अले न्हयन्ह तक सोडा मतःगु मरिया नखः हन।

18 अगमवक्ता शमूएलया इलनिसें इस्राएलय् थुकथंयागु छुत्काराया नखः गुबलें हंगु मदुनि। योशियाह जुजुं पुजाहारीत, लेवीत, यरूशलेमयापि मनूत अले यहदा व इस्राएलया फुक्क थासं अन वःपि मनूतनापं हंगु थें ज्याःगु छुत्काराया नखः न्हापा गुबलें इस्राएलया मेपि जुजुपिन्सं हंगु मदुनि।

19 योशियाह जुजु जूगु झिंच्यागूगु दैय् थ्व छुत्काराया नखः हंगु खः।

योशियाह लडाइँलय् सीगु

20 योशियाह जुजुं देगःया निति थ्व फुक्क यायेधुंकाः मिश्र देशया जुजु नेको थः सेना ज्वनाः लडाइँ यायेत यफ्रेटिस खुसि सिथय् च्वंगु कर्कमीश शहरय् वल। अले योशियाह वनापं लडाइँ यायेत पिहां वन।

21 तर नेकोनं वयाथाय् थ्व खबर छवल,

“हे यहदायाम्ह जुजु, छिगु व जिगु दथुइ छु ल्वापु दु धकाः? जि छिलिसे ल्वाः वयागु मदु। तर जिमि शत्रुतलिसें ल्वाः वयागु दु। परमेश्वरं जितः थ्व ज्या याकनं याः धकाः धयादीगु दु। परमेश्वर जिलिसें दी, उकिं जिनापं ल्वाये मते, मखुसा वय्कलं छितः नाश यानादी।”

22 तर योशियाह लिमच्चू, तर नेकोलिसें ल्वायेत वं थःत म्हमसीक मेम्ह थें च्वंकल। अले लडाइँ याः वन। वं नेकोपाखें वःगु परमेश्वरया वचनयात वास्ता मयाः। तर मगिद्गेया ब्यासिइ वलिसें ल्वाः वन।

23 वाण कयक्कीपिन्सं योशियाह जुजुयात वाणं कयकल। अले वं थः मनूतयत् धाल, “जितः थनं तापाक यंकि, जि बांमलाक घाःपाः जूगु दु।”

24 उकिं इमिसं योशियाहयात रथं क्वकाल। अले वयात वयागु हे मेगु रथय् तया: यस्शलेमय् हल। व अन हे सित, अले वयात वया पुर्खातय्गु चिहानय् थुन। व सीगुलि यहदा व यस्शलेमयापि फुक्क मनूतय्सं नुग: मछिकल।

25 अगमवक्ता यर्मियां नं योशियाहया निति सीम्येत च्वल। म्ये हालीपि फुक्क मिजं व मिस्तय्सं थौं तक नं थुपि सीम्येलय् योशियाहयात लुमंकी। थुपि सीम्येत इस्राएलय् छगू परम्परा जूगु दु। थुपि सीम्येत बिलापया म्येलय् नं च्वयात:गु दु।

26 योशियाह जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, अले परमप्रभुया व्यवस्थाय् च्वयात:गु थें,

27 वं या:गु भक्तिया ज्यात, शुसंनिसें लिपा थयंकया फुक्क खँ इस्राएल व यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयात:गु दु।

36

यहदायाम्ह जुजु यहोआहाज

1 यहदा देशय् च्वपि मनूतय्सं योशियाहया काय् यहोआहाजयात वया अबुया थासय् जुजु दय्कल।

2 यहोआहाज निइस्वदँ दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यस्शलेमय् स्वला राज्य यात।

3 मिश्रयाम्ह जुजु निको वयात ज्वन: अले यहदायात ३,४०० किलोग्राम वह: व ३४ किलोग्राम लुँ कर पुइकल।

4 मिश्र देशयाम्ह जुजु यहोआहाजया किजा एल्याकीमयात यस्शलेम व यहदाया फुक्क थासय् या:म्ह जुजु दय्कल। जुजु निको वयागु नां हिला: यहोयाकीम तल। वया दाजु यहोआहाजयात धा:सा जुजु नेको मिश्र देशय् यंकल।

यहदायाम्ह जुजु यहोयाकीम

5 यहोयाकीम निइन्यादँ दुबलय् जुजु जूगु खः, वं यस्शलेमय् झिंछदँ राज्य यात। वं परमप्रभु थ: परमेश्वरया मिखाय् मभिंगु ज्या यात।

6 बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं यहदाय् हमला यात। वं यहोयाकीमयात ज्वना: कंय्यागु सिखलं चिना: बेबिलोनय् यंकल।

7 नबूकदनेसरं परमप्रभुया देगलं छुं थलबल यंका: बेबिलोनय् वयागु थ:गु हे देगलय् तल।

8 यहोयाकीम जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु घच्चायापुगु खँ अले वयाके दुगु मभिंगु खँ फुक्क इस्राएल व यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु। वया लिपा वया काय् यहोयाकीन जुजु जुल।

यहदाया जुजु यहोयाकीन

9 यहोयाकीन झिंच्यादै* दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् स्वला व झिन्हु राज्य यात। वं परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात।

10 बसन्तया इलय् नबूकदनेसर जुजुं यहोयाकीनयात ज्वनाः देगःया मू वंगु सामाननापं बेबिलोनय् यंकल। अले नबूकदनेसरं वया कका सिदकियाहयात यरूशलेमया व यहदाया मेगु फुक्क थाय्वा जुजु दय्कल।

यहदायाम्ह जुजु सिदकियाह

11 सिदकिया निइछदै दुबलय् जुजु जूगु खः, वं यरूशलेमय् झिंच्छदै राज्य यात।

12 वं परमप्रभु थः परमेश्वरया मिखाय् मभिंगु ज्या यात। परमप्रभुया वचन न्वाइम्ह यर्मिया अगमवक्ताया न्ह्यःने वं थःत क्वमिलु मयाः।

बेबिलोनया जुजुं यरूशलेम कब्जा याःगु

13 परमेश्वरया नामय् वयात पाफय्कूम्ह जुजु नबूकदनेसरया विरोधय् जुजु सिदकियां विद्रोह यात। व जिद्दी जुयाः व नुगः छाकाः परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरयाथाय् लिहां मवः।

14 पुजाहारीतय् फुक्क नायःत व मनूतय्सं नं मेमेगु जाति याःगु थें घच्चायापुगु ज्या यानाः झन विश्वासघात यात। इमिसं परमप्रभु थःम्हं हे यरूशलेमय् शुद्ध यानादीगु देगःयात अशुद्ध यात।

15 परमप्रभु इमि पुर्खाया परमेश्वरं थः मनूतय्त ख्याच्चः बीत दूतय्त तःक्वः मछि छ्वयाहयादिल। छायाःसा वय्कःया इमित व थः च्वनेगु थाय्वात बचय् याये मास्ति वः।

16 तर इमिसं परमेश्वरया दूततय्त हिस्स्यात, वय्कःया वचनयात च्यूताः मतः। वय्कःया अगमवक्तातय्त हिस्स्यायेगु त्वःमत्। लिपतय्, परमप्रभु थः मनूत खनाः तसकं तंचायादिल। उकिं बचय् जुइगु छुं हे लँ मन्त।

17 अथे जुयाः परमप्रभु इमित हमला यायेत बेबिलोनयाम्ह जुजुयात हयादिल। व जुजु यहदाया ल्याय्महिपि मिजंतय्त देगः दुने तरवारं स्यात। वं ल्याय्महिपि,

* 36:9 ३६:९हिब्रू भाषाय् च्यादै, स्वयादिसँ- २ राज २४:८

ल्यास्यपि, बुरापि, मिसा मिजं, कमजोरपि सुयातं नं बाकि मतः। इपि सकसितं परमेश्वरं वयागु ल्हातय् बियादिल।

18 बेबिलोनयाम्ह जुजु देगःया चिग्वःगु व तग्वःगु फुक्क थलबल, परमप्रभुया देगःया धन-सम्पत्ति, जुजु व भारदारतयगु धन-सम्पत्ति फुक्कं लुतय् यानाः बेबिलोनय् यंकल।

19 इमिसं परमेश्वरया देगलय् मि छवय्काबिल, अले यस्शलेमया पखाः थुनाबिल, बेबिलोनया सिपाईतयसं अन दुगु फुक्क छें मि छवय्काबिल। अले यस्शलेमय् दुगु फुक्क मू वंगु सामान नाश यानाबिल।

20 तरवारं बचय् जूपिन्त वं बेबिलोनय् यंकल। अन इपि फारस देश बमल्लातले जुजु व वया सन्तानया च्यः जुयाच्वन।

21 यर्मियाया म्हुतुं पिहां वःगु परमप्रभुया वचन पूवनेत न्हयेदें (७०) पुला मवंतले, झिजांमिजां दनाच्चवंतले देशं थःगु विश्राम दैत[†] हनाच्वन।

22 फारसया जुजु कोरेसया न्हापांगु दैय् यर्मियापाखें वःगु परमप्रभुया वचन पूरा जुइत परमप्रभुं फारस जुजुया नुगःयात ग्वाकादिल। अले वं थ्व आज्ञा च्वयाः देशन्यंक छवल –

23 “फारसया महाराज कोरेसं थथे धाइ,

“ परमप्रभु स्वर्गय् च्वंमह परमेश्वरं पृथ्वीयागु फुक्क राज्य जितः बियादीगु दु। अले वयकलं हे जितः यहूदाया यस्शलेमय् वयकःया नितीं छगः देगः दयकेगु आज्ञा बियादीगु दु। छिमिगु दथुइ दुम्ह सं नं परमप्रभुया मनू च्वय् अन वनेमा। अले परमप्रभु छिमि परमेश्वर छिपिनापं दयेमा। ”

[†] 36:21 ३६:२१ विश्रामया दै, स्वयादिसँ- लेवी २५:१-७

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7